Sayı: 43, Nisan 2010-4, 3 lira, -KKTC 3.5 lira-

KIRED

AĞIZ TAYYİP AĞZI, KAFA KENAN KAFASI, BU YASA KİMİN ANASI?

HOST-MODERN DARBE!

SPA MULLAH KOLLEKTİF

Akşamsefası
ISSN 1307-072X
9 771307 072007

GÖZEL
03.2010

SPA MULLAH KOLLEKTİFİ

bir kodaman alana bir taze ottoman bedava!..

Berbat Bey+Kalemella+İtimat Paşa

İktidarın giderek daha otoriter bir tona dönen popülist söylemine, bir süredir taze ottoman çeşnisi boca ediliyor. Bu çeşni sadece dış politika çorbasına değil, iktidarın meşruiyetini yeniden üretmek üzere her yere karışıyor taze taze. Bu taze, GDO'lu taze.

İktidar, rant yaratır ve dağıtırken, kendi kadrolarını varsa kayırır, yoksa oluştururken, çok kapalı, çok katı bir "biz" ile iş görüyor. İktidar, geçimini sağlamak adına dahi , "biz"e yakın olma şartını arıyor. Fakat, işin içine bu sefer de taze ottoman karışınca, sanki bu "biz" herkesi kapsıyormuş, herkes için bir zenginleşme, en azından selamet vaadiymiş gibi duruyor.

Son dönemin ottomanız.biz masalında, şimdilik, herkese uygun bir cazibe noktası imal ediliyor. Demokrat ve çokkültürcüsüne de, cengaverine de, zevk-ü sefa peşinde koşanına da, bilim ve sanatlara odaklananına da uygun bir versiyon var. İçinde entrika da geçiyor, isteyene kahramanlık, beğenenine tasavvuftan bozma iç huzuru da. Masalın fonunda saraydan bozma çalışma ofisleri, en akıllı rezidanslar da duruyor, ancak seçkinlerin kullanımına açık, feza çağı camileri de.

Masalın yeni coğrafyası, sadece cebi yeni para görmüşler değil, eskiler için de güzel olanaklar sunuyor. Memlekete geldi, geliyor havadisleri hiç kesilmeyen Ortadoğu parası, yanına yerli ortaklar alıp, dört etraftaki elverişli pazarlarda, önce daha geniş sahalar açıp, sonra top koşturuyor. Aynı zamanda, Ortadoğu sahalarına yapay çim yaymaya niyetli uluslararası sermaye, bir sakatlığa uğramamak için, şimdilik Osmanlı çeşnisinin en çalımlısından yararlanıyor. Henüz maça değilse bile idmana, Afrika ve Orta Asya sahalarında da çıkılıyor.

Bu masalda akıncı Malkoçoğlu, taze ottoman işadamı kılığında, bıyıklarını burmuş, kendi sahasında ve deplasmanda şike yapıyor. Fark edilmesin diye, bilim ve sanat insanlarından uç beyleri gönderiliyor. Diyalog kuruluyor, köprüler açılıyor. Kurumlar ve kurullar tam gaz çalışıyor. Paralar, çalışkanlar için saçılıyor. Sürüyle sergiler açılıyor, konferanslar yapılıyor, dergiler çıkartılıyor. Sahalar anlaşılabilir kılınıyor

alımlı değil alımlı!

Böylelikle, iktidarın sözü, sermayenin gözü, taze ottoman yörüngesine katılıp, ne de cici, ne de güncel, ne de çağdaş, ne de bilimsel görünüyor. Deplasmanda, bunun adına her zaman ottoman da denmiyor. Kardeş şehirler, açık şehirler, çalımlı toplantılar, alımlı fuarlar; fularını, yularını takanlar için exchange ile sexchange kol kola giderken, taze ottoman tadı eksik kalsa da, egzotik olanı pazarlarken, bu hevesli uç beylerinin işlevi pek değişmiyor.

Bilimin başına geçenler soluk alacak, adım atacak yer bırakmadığı gibi, yerin kendisi kıymetliyse, zaten alıcısı kapıda bekliyor. Piyasa için bilgi üreten hocaefendiye destek, taze ottomandan da geliyor. Özelleşen eğitime yeni pazarlar bulununca, kurumun taze Hocabey'i de şöyle diyor: "Fena mı olur İstanbul'da bir bilgi köyü". Zaten "... vergisi yok, teşviki çok, müşterisi Ortadoğu'da hazır, olmazsa Orta Asya'sı, dahası Afrika'sı var." Eğitimde "boş kontenjanı doldurmak" bahane, bedelini kim öderse, kontenjan ona gidiyor. Sahalardan sahalara koşan herkes artık bir hocaefendi olup, vitrinde kalıyor. Bilimin, kıyıda durmayı, kenarda kalmayı seçen insanlarının kafaları da iyice karıştırılıyor.

Bilimin ve sanatın madamları da, koskocaman sahalarda açılan pazarın gazına geliyor. Bilimin ve sanatın deposu, antreposu, vakfı, platformu istikbal vaat ediyor. Müzayedelerde rekor üstüne rekor kıran fiyatlar fazlasını istetiyor. Kimi akıncılar da heves ediyor. Heveslilerin bazısı piyasasını genişlettikçe, bazısı şöhretini büyüttükçe, bazısı kudretini arttırdıkça militanlaşıyor. "Bilgi paylaşımı ve işbirliği" derken, herkesin çıkarı, bu depoda, birbirine yalancıktan kırmızı bir iplikle bağlanıyor. Böylesi platformlar, burada değilse bile Dubai dolaylarında garanti veriyor. İstanbul ebedi kültür başkenti, bilim cenneti, finanç merkezi. İstanbul yetmezse, deniz-kum-güneş yanında, olmadı benzersiz tarih altında, çağdaş sanat ve en son marka kültür, turistle buluşturuluyor.

İktidarın "biz"i giderek daha sert geliyor. Her çap ve ebatta ottomanız.biz masalını almayana, satmayana, anlatmayana, yutmayana hayat hakkı tanınmıyor. Bu masalın bir versiyonunda eğer yeri yoksa, muhalifin sesi de sözü de kalmıyor. Genişleyen sahalarda güvenlik, en son, en bilimsel usullerle sağlanıyor. İktidar, piyasa namına, hoştgörü ve diyalogla bizi taze taze denetliyor.

Evet! Komünistlik yapıyoruz! Zoruna mı gitti?!

ÜMİT BERTLİ

Kuşkusuz, dünya bilim tarihinin en kuyruklu yalanı, burjuva iktisatçılarının ağızlarına sakız ettiği 'kıt kaynaklar' zırvasıdır. İnsan ihtiyaçları sonsuzmuş da kaynaklar kıtmış, iktisat da bu kıt kaynaklarla sonsuz ihtiyaçları gidermek için atılan taklaların bilimiymiş. Öyle de bir yerleşmiştir ki bu zırva, akademi kürsülerinden siyasetçilerin ağızlarına, mahalle kahvesindeki okey masalarına kadar her yerde gevelenir durur. Ve bu safsata son iki yüz senedir komünizm karşıtlarının hiç eskimeyen tezidir. 'Tez' diyoruz ama bakmayın siz, neresinden tutsanız elinizde kalır. Yaradılış teorisi bile daha bilimseldir bunun yanında. Şimdi insan ihtiyaçlarının tarihsel ve toplumsal koşullara sıkı sıkıya bağlı olduğunu mu anlatalım, kaynakların aslında hiç de kıt olmadığını mı, meselenin kıtlık ve sonsuzluk arasında kurulan o janjanlı ilişkiyle değil de basbayağı üretim biçimiyle, bölüşümle, kapitalizmin elinde kaynakların israfıyla ilgili olduğunu mu? Hiç gerek yok. Birkaç basit örnek yeterli burjuva iktisadının bu temel direğini çökertmeye.

Azıcık televizyon seyredip gazete okuyan bir insan burjuvazinin o 'kıt' dedikleri kaynaklara nasıl 'bol bol' el koymuş bulunduğunu, nasıl har vurup harman savurduğunu görüyor. Her sene istatistikler yayınlanıyor, dünyada açlıktan ölmek üzere olan insanların ve dolar milyarderlerinin sayılarıyla ilgili, ABD'nin bir günlük silahlanma harcamasıyla Afrika'daki açlığın yok edilebileceğini söylüyorlar, rakamlar, raporlar var hem de Birleşmiş Milletler falan yazıyor. Kıtlık bunun neresinde, sonsuzluk neresinde?

Daha somut bir örnek verelim: Memlekette reklam için harcanan para 2008 verilerine göre yaklaşık 4 milyar 200 milyon lira, yani 4 katrilyon 200 trilyon, yani yaklaşık 3 milyar dolar. Dünya ortalamaları çok daha yüksek. 2006 verilerine göre kişi başına 60 dolar, yani toplamda yıllık reklama harcanan para 350-400 milyar dolar civarında. Peki, reklam dediğiniz nedir? Kahvaltıda ekmeğin üstüne sürülüp yenir mi, sırtına giyilir mi, içine girip oturulur mu, kapısı penceresi var mıdır, tekerleği direksiyonu var mıdır, işe, okula götürür mü insanları? Bu kaynak kıtlığında bunca parayı nereye gömüyor yani bu sistem? 'Sonsuz ihtiyaçlar'ımızdan biri midir mesela o aptal cep telefonu reklamlarını izlemek? Bu kadar mı geri zekalıyız, bu kuyruklu yalana hâlâ inanacak kadar? Akşam Selocanları izlemezsek bi tarafımız mı düşecek? Bu parayla, yani bizim memlekette sadece reklama harcanan parayla – ki buna benzer onlarca israf kalemi sayabiliriz - kaç kişiye eğitim sağlanabileceğini, kaç kişinin sağlık giderlerinin karşılanabileceğini, 4-C'lilerin ücretlerine ne kadar zam yapılabileceğini, kaç belediye otobüsü alınıp, kaç kişiye ulaşım hizmeti – evet, hem de beleş – verilebileceğini ayrı ayrı hesaplayabiliriz. Mevzu komünistlik değil mi, oturup hesaplamalıyız!

Bu deli saçması tezlerini iki yüz senedir tekrarlayıp duran burjuva siyasetçileri, devrimci ve komünist harekete karşı suçlamalarını da genelde bu teze dayandırır. Bizim memlekette de, komünizm düşmanlığı Komünizmle Mücadele Derneklerinden, Beyaz Saray'lardan, Fethullahçı liberallerden tescilli Bay Başbakan ve arkadaşları ikide bir bu minval üzere komünistlere saldırmayı alışkanlık haline getirdiler. Fena da olmuyor, hem kara cahilliklerini sergilemiş oluyorlar, hem de bize 'cevap hakkı' doğuyor. Tıpkı dayandıkları tez gibi getirdikleri suçlamalar da son derece bayat ve sığ. Dahası bunların hepsine, hem de 160 sene önce verilmiş cevaplar da mevcut, Komünist Manifesto'da –cevap ne kelime, ayar, kapak hatta... Özellikle Bay Başbakan ve saz arkadaşlarına şiddetle tavsiye olunur, okumuş olsalar bu kadar komik durumlara düşmezlerdi. Bakınız ne diyor Manifesto'da: "Bizim, özel mülkiyeti ortadan kaldırma niyetimizden dehşete düşüyorsunuz. Ama sizin bugünkü toplumunuzda özel mülkiyet, nüfusun onda dokuzu için zaten ortadan kaldırılmıştır; bir avuç kişi için varoluşu da düpedüz o onda dokuzun elinde olmayışı yüzündendir. Demek ki, siz bizi, varlığı toplumun büyük çoğunluğunda hiç mülkiyet bulunmaması zorunlu koşuluna bağlı olan bir mülkiyet biçimini ortadan kaldırmaya niyetlenmekle suçluyorsunuz. Tek sözcükle, siz bizi, sizin mülkiyetinizi ortadan kaldırmaya niyetlenmekle suçluyorsunuz. Kesinlikle öyle; niyetimiz tam da budur."

Tabii bunları okumamış olan Başbakan en son, ulaşım hakkı için eylem yapan üniversite öğrencileriyle ilgili olarak ibretlik laflar söyledi: "...ideolojik olarak hangi yelpazede yer aldığı belli olan bazı grupların, belediyenin otobüslerine karşı takındığı tavırlar, hafif raylı sistemde yaptıkları işgaller... Otobüsler bedava olacakmış?.. Yarın asıl verilmesi gereken hizmetler de ortadan kalkar. Artık sen belediye otobüslerini çalıştıramazsın. Bu komünist mantık var ya, o yaşadığı ülkeleri iflas ettirdi, bizdeki komünistler hâlâ bundan kurtulamadılar..." Aklı sıra ayar verecek... Cevap hakkımızı kullanıyoruz:

Komünist ya, ne sandınız Bay Başbakan! Bedava olacak tabii otobüsler. Hem sadece otobüsler mi, elektrik de bedava olacak, doğalgaz da... Okullar, hastaneler bedava olacak, trenler de, "yemekli vagonda rakı içeceğiz, makineyi de biz süreceğiz, kömürü de biz atacağız." Çalışma sürelerini de azaltacağız, emeklilik yaşını da düşüreceğiz, işsizliği de sıfırlayacağız. Yoksul, aç, açıkta insan kalmayacak. O güzelim sloganımızdaki gibi, gündüzlerinde sömürülmediğimiz, gecelerinde aç yatmadığımız bir yaşam kuracağız. Yalnız, Forbes listesindeki dolar milyarderlerinizle övünemeyeceksiniz o zaman, sizin oğlanın gemisini tazminatsız kamulaştırıp oğlanı da miço yapacağız, bir de uyumadan önce Selocanları seyredemeyeceksiniz, tabii her nimetin bir külfeti var, alın size başka bir akademi incisi, bunu da kullanınız küfürnamelerinizde. Ne o? Zoruna mı gitti?

Neyse, bu bahsi geçelim, anlamayan Komünist Manifesto'yu okusun, orada yazıyor hepsi. Biraz da sizden bahsedelim Bay Başbakan. Siz demokratsınız değil mi, öyle söylüyorsunuz. Yasalar çıkarıyor, açılımlar yapıyor, anayasalar değiştiriyorsunuz daha fazla demokrasi için. Peki, siz hiç 'beslenme hakkı' diye bir şey duydunuz mu? Çalışma hakkı, sağlık hakkı, yaşama hakkı? Sizin demokraside var mı böyle şeyler? Mesela HSYK'nın yapısını değiştirmeye çalışıyorsunuz ya, bunun yoksulların sofrasına nasıl bir etkisi olacak, zeytinin miktarı artacak mı? Patronlar için Avrupa standartlarını savunurken işçileri Çin koşullarına mahkum etmek sizin demokrasiye uygun, değil mi?.. Efendim?.. İdeolojik mi yaklaşıyoruz? Komünistlik mi dediniz?.. Tamam o zaman, bunu da geçelim...

Elhamdülillah Müslümansınız değil mi? Hem de en 'ılımlı'sından, en Osmanlı'sından, en Yeni Osmanlı'sından. Lale devirlerinde tosbağaların sırtına mum yakıp has bahçelerde alem yapanların torunusunuz. Savaşlara sürdükleri gariban Müslüman köylü çocuklarının kanı karşılığında Fransız bankerlerinden aldığı borç paralarla Dolmabahçe saraylarını yapıp, cariyelerle, iç oğlanlarıyla gönül eğlendirenlerin torunu olmakla öğünüyorsunuz. Biliyoruz, Dolmabahçe sarayına düşkünlüğünüz, padişahlık hevesiniz bundandır. Saz arkadaşlarınızın tam kadro hanedan sıpalarının cenazelerinde saf tutması, ölülerini hanedan türbelerine gömdürmeniz bundandır. Bunları biliyoruz da, bu mudur sizin Müslümanlığınız, Müslümanlık bu mudur onu bir de sizden duymak isteriz. Müslüman emekçi çocuklarını gavurun hesabına Müslüman kanı döksünler diye Afganistan'lara, Lübnan'lara yollamak Müslümanlıktan mıdır? 'Gavur' ellerinde, 'gavur' sofralarında, 'gavur' sermayeye memleket pazarlamak mıdır sizin Müslümanlığınız? Korsan İsrail Devleti Allahın günü Müslüman kanı dökerken, yalandan efelenmekle yetinmek midir? 'Van minüt' şovları, hadi kulunu kandırabilir de, Allah'ı da kandırmaya yeter mi? Amerika'nın müsaade ettiği kadar Müslüman olmayı, İsrail'e de ancak o müsaade sınırları içinde efelenmeyi Allah görmez mi? Vallahi biz faniler bile görüyoruz. Peki, son soru: Tüm bu işlerin günahı kaç rekat tövbe namazı, kaç tas sudur?..

İdeolojik yaklaşıyoruz evet, komünistlik yapıyoruz. Sadece burada değil, tüm dünyada komünistlik yapıyoruz. Yalandan pehlivanlıkla yetindiğiniz İsrail zulmüne karşı mesela, Filistin halkıyla dayanışma için tüm dünyada yoldaşlarımız aylardır kampanyalar örgütlüyor. Avustralya'dan Güney Afrika'ya, Brezilya'dan İtalya'ya kadar, hatta İsrailli komünistler de hep birlikte Filistin'le dayanışma çağrıları, eylemleri yapıyor. Sizin yapamadığınızı yapıyoruz, komünistlik yapıyoruz, ne sandınız? Bakınız Komünist Manifesto ne diyor son sözlerinde:

"Komünistler, görüşlerini ve amaçlarını gizlemeyi küçüklük sayar. Onlar, hedeflerine ancak, mevcut bütün toplumsal koşulların zorla devrilmesiyle ulaşabileceğini açıkça ilan ederler. Varsın egemen sınıflar bir komünist devrimi korkusuyla titresinler. Proleterlerin zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyleri yoktur. Kazanacakları koca bir dünya var. Bütün ülkelerin işçileri, birleşin!"

Kurban!

Eski uygarlıklar tanrı kavramını; açıklayamadıkları olayları açıklamak, açıklayamadıklarına bir çıkış kapısı bulmak için icat etti. Konu oldukça basitti; deprem oldu, "Hades bize kızdı," gök gürledi, "Zeus bize kızdı," ürünler bereketsiz o vakit de, "Demeter bize kızdı"... Özetle her olumsuz tabiat olayında eskiler hep kendilerine kızacak bir tanrı buldu ve onu sorumlu tuttu ve fakat tanrılarla aralarını iyi tutmak için, her tanrı adına bir kült (bazen birden fazla) inşa ettiler. **Tanrıların kendilerine asla ve kat'a kızmaması için de her biri için ayrı ayrı festivaller düzenleyip, tanrılara hediyeler sundular.**

Sunulanlar nedeniyle tapınaklar inanılmaz büyük zenginlik biriktirdi. Tüm bu zenginlikler tanrılara ait olsa da esasen nasıl kullanılacağına rahipler ve kentin ileri gelenleri karar verdi. Zaten Yunan ve Roma'da sıradan doğumlu bir insan evladının rahip olamaması tamamen bu zenginliklerin yönetilmesiyle alakalıdır.

Ve Hıristiyanlık yükselene kadar da sözde din adamları açlık çeken halka aldırmadan servetlerini büyüttü. Hıristiyanlık ise büyük devletler tarafından resmi devlet dini kabul edilene kadar, ilk Hıristiyanların çektiği acıları hatırladıklarından olsa gerek, bir paylaşım, eşitlik ve kardeşlik dini oldu. Ne zaman ki resmi devlet dini haline geldi (İ.S. 323 veya 324), işte o zaman hümanist Hıristiyan din adamları da pagan öncüllerinden farklı olmadıklarını ispat eden işler yapmaya başladı. Örneğin paganlara ait ne kadar tapınak, tanrı tanrıça heykeli, tanrılaştırılmış eski imparatorlara ait heykel ve kült varsa, parçalarına ayrılarak yıkıldı. Ve hatta **İskenderiye Kütüphanesi bile Hıristiyanlar tarafından yağmalandı, yüzlerce yılın birikimi olan kitaplar kent meydanlarında yakıldı.** Elbette ki paganların biriktirdikleri tüm zenginlikler de Hıristiyanlar tarafından zor kullanılarak ele geçirildi. Pek çok tapınak kalıntısında 'Cin Ali' gibi çizilmiş, iki elinde de haç tutan adam grafitilerin bulunma nedeni de, kazanılan Hıristiyan zaferinin vurgulanmasının ötesinde bir şey değildir.

Tüm Hıristiyan dünyasında 'dönek Julian' olarak tanınan Roma imparatoru bir yıl yedi ay süren iktidarı sırasında Hıristiyanlığı yasaklayıp, yeniden pagan inancını resmi din ilan ettiğinde kendi askerleri tarafından öldürüldü. Elbette ki bunun nedeni dini inancın yasaklanması değil, hâlâ varlığını sürdüren pagan inancına bağlı insanların, Hıristiyanlardan intikam almaları ve kaybettikleri zenginlikleri tekrar ele geçirmeye başlamalarıydı. Julian'ın ölümünden sonra Hıristiyanlık değişmez bir biçimde resmi din olma özelliğini kazandı ve maalesef gerçekten tanrıya inanmış olanlar, geri dönüşü olmayan bir yenilgiye uğradı.

Muhammed'in Mekke'de başlayan macerasının başarılı neticelenmesiyle birlikte Arap Yarımadası'nda yayılan ve bugün milyonlarca insanı kendine bağlayan İslamiyet de, Hıristiyanlığa benzer bir süreç izleyerek gelişti. Ve Hıristiyanlığın karşısında 'rakip firma' gibi yerini aldı. Ancak Araplar da kendi birliklerini tamamladıkları andan itibaren, ulaşabildikleri her yere kan ve gözyaşı götürerek inanılmaz bir yağma ve talan hareketi başlattılar. **Arap istilasına uğramış her antik kentte yangın tabakasına rastlanmasının nedeni de, Arapların sanıldığı kadar barışçı olmayan bu istila hareketidir.**

'Firma' kavramını bilerek kullandığımı vurgulamak isterim. Çünkü milyarları kendisine bağlamış olan **bütün büyük dinler birer şirkete veya yatırım ortaklığına dönüştü.**

Muhtemelen açıkgöz bir Yunanlı tanrılara sundukları gıda maddelerinin tanrılar tarafından tüketilmediğini görerek, **"Tanrılar yemiyorsa ben yiyeyim,"** diye düşündü ve şimdi milyarlarca dolar servete sahip olan din ticarethanelerinin temelini attı.

Hıristiyan azizlerinin cesetleri sayesinde inşa edilmiş olan Vatikan şimdi dünyanın en büyük şirketlerinden biri olarak faaliyet gösteriyor. Ülkemizi ve tüm dünyayı örümcek ağı gibi sarmış olan **cemaatler milyarlarca dolarlık servete sahip ve evet, bunların hepsinin sebebi binlerce yıl önce tapınaktan faydalanmayı akıl eden bir Yunanlı sayesinde oldu.**

Esasen dinler, insanlara ihtiyaç duydukları maneviyatı vermek dışında bir işlevi olmayan basit paylaşım guruplarıydı ve intemette kurulmuş pek çok arkadaşlık gurubundan tek farkları sürekli bir araya gelerek sohbet etmeleriydi. Dünyanın pek çok müzesinde tanrılara adanmış onlarca, yüzlerce kitabede, tanrı ihtiyacına cevap verdiği için içten bir dille yazılmış teşekkürler var. **"Tanrım ellerimdeki hastalığı geçirdiğin için minnettarım, sana teşekkür etmek için saçlarımı sunuyorum."** Bu kadar naif ve samimi duyguların tarifi mümkün değildir. Ancak saçlarını tanrıya sunan vatandaşın yaptığı; tanrı ile arasına birilerinin girmesine izin vermemek dışında bir şey değildir. Ne zaman ki aracılar insanlarla inandıklarının arasına girmeye başladı, işte o zaman **tanrılar veznedara dönüştü!..**

Dünyanın neresinde büyü ile üfürük ile hasta tedavi edildiği görülmüştür? Nefesi kuvvetli hoca tanımlamasına dünyanın neresinde rastlanır? Teknolojik olarak çok geliştiğini ileri süren ülkemizin yurttaşlarının bu denli batıl inançlı olma sebebi nedir?

Milyonlarca, milyarlarca insan inanılmaz acılar çekerek öldü, ikinci dünya savaşı sırasında Papa, Nazilerin uyguladıkları soykırımla ilgili tek laf etmedi. Milyonlarca Yahudi az sonra öleceğini bilerek gaz odalarına gitti. Bu durumun hocalarda deva aramaktan hiçbir farkı yoktur.

Her iki durumun ortak noktası, milyonlara hap gibi yutturulmuş 'öteki dünya' masalıdır. "Bu dünya tanrı tarafından bizi sınamak için yaratıldı, öteki dünyada rahat edeceğiz, şimdi siz sadece kilisenin, cemaatin, şeyhlerinizin istediklerini yapın," mantığı esas olarak sakat bir mantıktır.

Ancak mantığın sakat olması bir kenara bırakılırsa, hizmet ettiği mevzu bellidir. Öteki dünyada rahat edeceğine inandırılan insan kitleleri, bu dünyada en ağır sömürü çarklarının dişlileri arasında isyan etmeden parçalara ayrılarak din tüccarlarının ve kapitalistlerin üretimini yapmaktadırlar. Lakin öteki dünyada rahat edeceklerine o kadar derinden inanmaktadırlar ki, bağlı oldukları dinî ticarethane ellerinde kalan son kuruşu bile istese düşünmeden çıkarıp vermektedirler. Benim aklımın almadığı ise tanrının nasıl bir çılgınlık anında Âdem ve Havva'yı cennetten kovduğudur. **Esasen tanrı şeytan isimli arkadaş ile aşık atmak için böyle bir şey yapmış ise, başarısız bir işverendir. Çünkü şeytan kendisine bağlı çalışan bir elemandır.** Bir de kovulmuş olanlar, yani bizler tekrar kabul edilip edilmeyeceğimizin belli olmadığı bir yere gitmek için neden bunca çaba harcarız. Bir kere kovulmuşuz, kabul edilmeme riskimiz de söz konusudur.

Züğürt Ağa filminde Şener Şen'in desteklediği partiye köyden tek oy çıkması geldi aklıma, ağa neden tek oy çıktığını araştırmaya başlar, şıh'ın rakip partiyi desteklediğini ve cennetten tapu dağıtarak oyları garantilediğini öğrenir. Aslında günlük hayatta yapılan da çok farklı değildir, iyi insanlar olun, tanrı inancınızı yitirmeyin öteki dünyada rahat bir hayat garanti. Züğürt Ağa filminden tek farkı, filimdeki şıh'ın insanlara kâğıda karaladığı Arapça ile tapu dağıtmış olmasıdır. Günlük hayatta sadece söz vardır tapu ise maalesef yoktur.

Daha önce insanları Allah, kitap ile tehdit ederek iktidar oldu bu adamlar diye yazmıştım. Aslında mesele sadece iktidar olmak da değildir. Nefes alan her insan evladının itaatkâr, düşünmeyen, isyan etmeyen ve patronlarının çıkarlarına hizmet eden zombilere dönüştürülmesidir.

Aslında bir paylaşım, eşitlik ve kardeşlik dini olarak doğmuş olan hemen bütün büyük dinler, milyonlarca insanın katledilmesine, açlıktan ölmesine, hastane kapılarında çaresizlik içinde beklemelerine ve dilenmelerine kayıtsız kalıyor. Onların esas kaygısı; giderek büyüyen servetlerini artırmak... Bunun için de ne gerekiyorsa yapıyorlar. Yurttaşlarının katledilmesi için komando kampları inşa edip, dünyanın her yerinde mezhep, ırk, din ayrımları ile insanların birbirlerini boğazlamalarını keyifle seyrediyorlar. Modern zaman haçlı orduları kurup Irak'a, Afganistan'a, Haiti'ye yağmaya ve talana çıkıyorlar. Maalesef AKP hükümeti de bu talandan pay alabilmek adına gencecik Mehmetleri bu adamların emrinde Afganistan dağlarına göndermekten çekinmiyor. Teskere reddedildikten sonra, "Ne olur biz de Irak'a girelim!" diye kulis yapmaktan geri durmuyor. Ve nedense tüm bu rezillikler ve yıkım din ayrımı yapmadan sürdürülüyor...

Sadece bu tablonun ne anlattığını görme yeteneğine sahip sıradan bir inanmışın kiliselerin, havraların, camilerin, şeyhlerin, hocaların, kardinallerin ve ne kadar din adamı varsa tamamının anlattıklarında samimi olmadıklarını anlaması gerekir. Ne var ki, din ile yaratılmış gözbağının açılması, at gözlüklerinin çıkarılması inanılmaz derecede zor bir iştir. Ben kendi adıma durumu izah etmeye çabaladım ama gerçekten de mevzu sanıldığı gibi değildir. Son olarak değerli bir Roma vatandaşı şöyle yazmış:

"Madem ki tanrılar beni esirgemediler, ben de onları esirgemeyeceğim..."

MURAT KARATAĞ

GÜRKAN HAYDAR KILIÇARSLAN

ŞEYTAN bunun neresinde?

Kimlerin gerçek müminler olup olmadığını söyleyeceği söylenen 'dabbetül arz'ın GHK olmadığı ne malum?..

Akıl baliğ olduktan sonra hemen hepimizin ilk aklına gelen şey, çocuklukta öğrendiğimiz Cennet ve Cehennem hedefleri arasında yapacağımız seçimler olmadı. Erkek olanlarımızın ilk aklına gelen şey, okullarımızdaki gizli veya herkese malum olan ilk aşklarımızın, ilk sevgililerimizin bizi fark etmesiydi, bizi kabul etmesiydi, bizi sevmeleriydi veya bir ömür boyu sevmeye devam etmeleriydi. Ya kız olanlarımız? Onların durumu çok mu farklıydı? Elbette değildi. Onlar da biz erkeklerden aşağı kalır değildi. Hatta onlar fiziksel olarak erkeklerden daha önce akıl baliğ olduklarından biz giderken onlar dönüyordu bile. Birçoğunun ilk aşkı çoktan küllenmişti de ikinci ve üçüncü aşklara geçmişlerdi.

En dindar ailelerde yetişenler ve hatta etleri kemikleri cemaat ağabeylerine, ablalarına teslim edilenler bile bu duygulardan uzak kalmadı. Zaten bu duygulardan uzak kalabilmek için 'insan olmamak' gerekliydi. O yaşlarda birkaç 'muhterem velet' dışında hiç bir çocuğun 'fenafillah' makamına ulaşamayacağı dikkate alınırsa cinselliğin ilk duygularının ortaya çıkmasından sonra karşı cinse -veya kimisinde olduğu gibi hemcinsine- ilgi duymayana 'insan' denmesi mümkün değildi. **Bir ömür boyu Allah'a taptığını sandığı halde sadece güç ve iktidara tapan bazı ruh hastalarının sandığı gibi hemcinslerine ilgi duyan bazı çocuklar akil baliğ olduklarında elbette hasta değildiler.** Onlar da diğer tüm canlılarda görülebilen eğilimleri taşıyan birer insancıktı. Neticede ilk aşklarımız ister karşı cinsten olsun, ister hemcinslerimizden olsun hemen hepimiz güç ve iktidar odakları tarafından kuşatılmadan önce bu dünyada olmayan birer varlıktık. Belki bir fikirdik. Belki bir projeydik. Kimimiz bir fikir veya proje dahi olmadık. Akla bile gelmedik. Kaza eseri oluverdik. Hemen hepimizin bildiği erotik ve ziyadesiyle pornografik yöntemlerle dünyaya geldik. Burada bu yöntemler hakkında ayrıntıya girip aile sağlığımızı bozmayalım. Kadın ile Aileden Sorumlu Devlet Bakanı'nın ahlakını bozmayalım. "Leylekler tarafından getirildik" diyerek mevzuu kapatalım isterseniz.

"Bozmayalım," diyorum ama bir yandan da bu yazının ana mevzusu olan 'Şeytan Kardeş' rahat durmuyor değerli dostlarım. İsterseniz meselenin en başına tekrar dönelim ve bir miktar ahlakımızı bozalım. Hatta ara sıra muzır satırlar yazalım hep beraber. Muhafazakarlık, sağcılık ve bil hatta sözde İslamcılık adı altında gelmiş geçmiş yetmiş yedi sülalemizi 'belleyenlere' günlerini gösterelim isterseniz.

Dedik ki, "Hepimiz insanız". İnsan olmanın en temel karakteristiklerinden biri de cinsel organlarımız. **Buna bile muhalefet edip, "Hayır. İnsan olmanın en önemli özelliği cinsiyetten bağımsız olmaktır," diyecek geri zekalılar aramızda olabilir.** Hatta bu satırların yazarı bile aslında o geri zekalılar arasında olabilir. Doğrudur. Bazen ben de düşünürüm öyle. Cinsiyetten bağımsız olarak düşünebilmeyi, yaşamayı bir zamanlar hayat menkıbelerinden biri sanmışlığım vardır benim de. Lakin benim bu şekilde düşünmeme yol açan şey, üzerimde bir yük olarak gördüğüm ve doğrusu dünya ile memleket haline bakıp utandığım 'insanlığımdan' kurtulma gayesiydi işin gerçeği. Belli olmaz. Bakarsınız yakın bir gelecekte yine böyle düşünebilirim. Diyebilirim ki, "Bu dünyanın gerçeklikleri ile aramızdaki ilişkileri düzenleyen bütün karakteristiklerden kurtulduğumuz zaman, insan olmaktan çıkabiliriz ve bu dünyaya geliş nedenimizi gerçekleştirmiş olabiliriz." Lakin şimdi bunu tartışmanın alemi yok. Ne ben ne de sizin çoğunuz en basitinden cinsiyet gerçekliğinden kurtulmuş durumdayız. Karşılaştığımız her unsuru kendi egomuzu çoğaltma ve büyütme kaygısı içinde algılıyoruz. O halde fantezi dünyamıza masallar anlatmanın gereği yok. Gerçekliğimiz üzerine konuşalım. Hangi gerçeklerin kuşattığı hangi bireyleriz? Gelin ona bakalım.

Sıkı GHK okuru olan dostlar, **"Ne oldu bu GHK'ya, bize çaktırmadan bir anda Çetin Altan yaşına ulaşıp karşılaştığı her şeyi 'becermek' isteyen pek olgun insan mertebesine mi ulaştı?"** diyebilir. Lakin ben de onlara, "Yazının sonunu beklemediğinize göre demek ki sıkı GHK okuru değilmişsiniz" derim. GHK'da sürprizler bitmez çünkü.

"Sırada kim var?" diye sormamıza yol açan eşcinsel düşmanı Devlet Bakanı ve aynı zihniyetteki bütün sözde sağcı-muhafazakarlar gibi hemen hepimiz bu dünyaya muhtemelen pek ateşli kadın-erkek sevişmelerinin sonucunda geldik. Ha belki hepimiz ateşli bir gecenin ürünü olmayabiliriz. Bazılarımız 'laf olsun, torba dolsun' diye de zigotlaşmış olabilir. Kimlerin ateşli gecelerin ürünü, kimlerin erkek egemen toplumunun acımasız işkenceleri sonucunda dünyaya gelip gelmediğini çözecek olgunluğa ulaşmadı henüz psikoloji bilimi. Ama biz böyle kabul edelim. İyimser olalım.

Dünyaya geldikten akıl baliğ olana kadar geçen süre, herkesin bildiği üzere çocukluk çağı. Çok önemli bir çağ bu aslında. Ne olduğumuz ve ne olacağımızın bütün açık ve gizli şifreleri bu dönemde veriliyor. Nasıl bir ailenin imalatı olduğunuza bağlı olarak geleceğiniz şekilleniyor. Yaygın kanı budur. Evet, kısmen doğrudur ama aslında epeyce eksiktir. **İşin gerçeği, ne olduğunuza ve ne olacağınıza genlerinizden ve içine doğduğunuz aileden çok, daha henüz döllenmiş bir yumurta aşamasındayken 'bir güç ve iktidar odakları sistemi olan dünya hayatı' karar verir.** Elbette bazılarımız tam da bu noktada birbirleriyle zerre alakası olmayan, aralarında yüzlerce-binlerce ışık yılları olan birtakım gezegen ve yıldızların geleceğinizi belirlediğini söylemeyi sever. Allahın belası olan dünya sistemi de çok sever bunu. Herkese terk etmesinin mümkün olmadığı bir burç yapıştırır. **Cinsiyet bile değiştirilir ama burç değiştirilmez bir gerçeklik olarak alnımıza kazınır.** Bizden burç masallarına inanmamız beklenir. Televizyonlar başta olmak üzere tüm medya aygıtları astroloji saçmalıklarıyla bizi kuşatır .(Bu arada, yanlış anlama olmasın. Burç muhabbetine bayılırım. Birçok inanmadığım şeye inandığım gibi inanmadığım astrolojiye de inanmayı çok severim. Lakin hiç birine iman etmem ve tapınmam. Mesele, burada zaten.)

Henüz ana karnındayken çevremizden aldığımız etkilerle öğrenmeye, inanmaya, iman etmeye, sevmeye, sevmemeye filan başlarız. Ana karnındayken çevremizde konuşulan hadiseleri değil embriyo, zigot halimizle bile algılarız. Hatta belki de sanılanın aksine yetişkin halimizden daha etkin bir öğrenme çağına başlarız. Şimdi Kadın ve Aile Bakanı burada utanacak ve, "Bu ne rezalet?!" diyebilecek ama diyelim ki, ana karnında bir zigotuz veya embriyoyuz. Bu halde babamız veya –olur ya- bir başka erkek annemizle cinsel ilişki kurmak istiyor ve hatta kuruyor. Bundan bile haberimiz olur. Hatta var oluşumuza sebep olan cinsel birleşmenin erkeklik organı, çok yakınımıza, birkaç santim ötemize kadar yaklaşmış da olabilir. Hamileliğin belirli dönemlerine kadar cinsellik yaşandığı bir gerçek olduğuna göre hemen hepimiz ilk var oluşumuz sonrasında dış dünyadan en yakınımıza kadar ulaşan şeyin ne olduğunu hissederiz aslında. Zigot olmuşsunuz. Hadi diyelim hamileliğin bilmem kaçıncı haftasında ruh hazretleriniz de göklerden melekler tarafından getirilmiş ve zigota, embriyoya teslim edilmiş olsun. Hele ki artık embriyosunuz. Anne kamında annenizden gelen besinler ile gününüzü gün etmektesiniz ama her nedense ara sıra babanızın veya bir adamın erkeklik organı ikide bir kendisini hatırlatıyor size. Korku duygusu ile ilk tanışma olmasa da ilklerden olduğu kesin gibi olan bir olaydan bahsediyorum. Elbette burada şöyle bir itiraz yükselebilir: "Kardeşim, zigotsun embriyosun madem. Zigot veya embriyo halinle nasıl anlayacaksın erkeklik organını." Bu itiraza saygı duyarım ama anne karnında dış dünyadan gelen türlü etkilerin bebek tarafından şu veya bu şekilde algılandığı bilimsel bir gerçek olarak bir kenarda dururken, bırakınız dış dünyadan hissedilecek etkileri, dış dünyaya açılan kapınızın dibine kadar defalarca gelip giden bir erkeklik organı nasıl algılanmasın diye sorarım ben de bu durumda. Değil zigot, 'taş olsa anlar' kanaatindeyim.

Bana göre anne kamında geçirdiğimiz topu topu 9 aylık 'ekmek elden su gölden günleri' esnasında doğuma son birkaç ay kalasıya kadar veya bazı durumlarda doğuma günler kalasıya kadar gerçekleşen bu eylemin hemen her bireyde psikolojik bir karşılığı olmalı. Oysa tam anlamıyla hatırlamadığımız bir dönemden bahsediyoruz. Bırakalım anne karnını, 3-4 yaşına kadar olan bitenleri bile hatırlamadığımız dikkate alınırsa hemen her bireyin yaşadığı bu 'mutlak karanlık' yahut 'black out' dönemin bizlere bir şeyler anlattığı kesin gibi. Çünkü, yine bilimsel gerçeklere göre insanın en çok öğrendiği yaşlar işte bu hatırlamadığımız dönemleri kapsıyor. Düşünsenize dostlar, adeta bir hiçken yürümeyi, alet kullanmayı ve hatta konuşmayı öğreniyoruz. Nasıl öğrendiğimizi hatırlamadığımız eylemlerin ne kadar zor olduğunu, herhalde en çok ileri yaşlarda bir yabancı dil öğrenme çabası sırasında anlayabiliriz. İyi kötü bir ana dil öğrendikten sonra ikinci bir dili öğrenmek ortalama bir birey için yıllar alıyor. Oysa bebeklik döneminde öğrenilen şeyin adı 'ana dil'. Hiçbir şey bilmeyen bir salak bebek halindeyken öğrendiğimiz dilin zorlukları ortada. Sözcüklerin bir karşılığı yok. Hatta sözlük bile yok. O kadar zor ki, dili öğrenmekle de iş bitmiyor. Çünkü **öğrenilen ilk dil olan ana dili öğrenmek aslında 'ifadeleri ve anlamları öğrenmek' demek.** Bebeklik esnasında bir dil öğrenmiyoruz gerçekte. İfadeleri ve somut ya da soyut nesnelerin, kavramların anlamlarını öğreniyoruz. Doğal olarak herkes aynı kelimeleri aynı anlamlar ile öğrenmiyor. İşte o yüzden mesela ben bir yazı yazıyorum ve bu yazıyı hemen herkes farklı algılıyor. Belki büyük bir çoğunluk birbirine yakın anlamlar dairesi içinde algılıyor. Ama yine de tek tek siz bütün değerli dostlarım ve var olan epi topu birkaç has düşmanım ile yazı hakkında konuşsam ortaya çıkacaktır ki, aslında hemen her birey okuduğu şeyi beynindeki var olmuş ya da oluşturulmuş karşılıklarda arayarak son tahlilde anlamak istediği gibi algılamış olacaktır (Elbette iyi bir yazar, bu durumu minimize edebilir. Her yazıda daha önce aklınızda bulunmamış

⇨

ifade ve anlamlar ile sizlere gerçek bir sunum yapabilir. Size karşılıksız düşünce veya duygu verebilir. GHK olarak bu mertebeye yaklaşmışsam ne mutlu bana.) Yani burada GHK kardeşiniz bir gece yarısı sabaha kadar yazı yazıyor. Her yazısında yeni ve yepyeni türlü ifadeler, düşünceler bulmaya çalışıyor. Bir şeyler düşünüyor. Ama günün sonunda hemen hepiniz anlamak istediğiniz gibi algılıyorsunuz. Bu durumun nedeni, işte zigot-embriyo halimizle ve akil baliğ olana kadar yaşadığımız dönemle ilgilidir. Yaşanılan bütün anlaşmazlıklarda ve zıtlaşmalarda algılayış farkının büyük rolü vardır. Mesela ben 'kale' desem, bazınız satranç kalesi, bazınız stadyum kalesi, bazınız Ankara Kalesi gibi bir kale düşünecektir. Elbette o var olan bir kaç tane has düşmanım da 'öküz' veya 'malak' gibi şeyleri düşüneceklerdir. Doğaldır bu durumlar. Eğer anne kamında olduğunuz dönemlerde çevrenizde satranç oynanıyorsa aklınıza ilk gelen sözcük satranç kalesi olabilir mesela. Yok, babanız bir futbol hastası olabilirse o durumda aklınıza futbol kalesi gelebilir belki de. Elbette Çanakkale'de zigotluk dönemi yaşayan dostlarımızın durumu ayrı bir araştırma konusudur ve 18 Mart Üniversitesi ilgilenmelidir bu konuyla.

İşte 'homofobi' olarak adlandırılan hadisenin altında yatan psikolojik etmen budur dostlarım. **Eğer bir erkek veya bir kadın, eşcinselliğin hastalık olduğunu söylüyorsa ve eşcinsellerin tedavi edilmeleri gerektiğini söylüyorsa** büyük olasılıkla o kişi zigot ve embriyo halindeyken dünyaya gelmesine de vesile olan erkeklik organını doğasıya kadar sık sık yakınında yamacında hissetmiş ve bundan şiddetle korkmuş olmalıdır. Diyeceksiniz ki, "Kardeşim bunun bilimsel bir yanı var mı şimdi?". Ben de derim ki size, "GHK, eski Yunan düşünürleri gibi bir düşünürdür ve zaman zaman *a priori* yapmaya da bayılır. Pozitivizmi de oldum olası sevmez. **Pozitivizmin geri zekalıların üstün zekalılara karşı uyguladıkları hasetçi bir komplo** olduğunu düşünür. Her şeyi deneysel olarak irdelemeye kalkmam için yazarlıktan başka bir işimin olmaması lazım dostlar. Oysa sıkı GHK okurları bilir ki, bu adam sadece yazar ve düşünür değildir. Mesela şu aralar full-time iş arayan işsiz bir mühendistir ve topu topu birkaç tanecik olan has düşmanlarına göbek attıracak kadar da yazı yazmaktan ve düşünmekten soğumuş, tiksinmiştir. Gündemleri takip etmeye süresiz olarak son vermiştir. Sadece Pazar günleri "İK eki var" diye *Hürriyet* almaktadır ve zaten Devlet Bakanı'nın ahlak fobisinden de bu sayede haberdar olmuştur. Aslına bakarsanız geçtiğimiz ay, en çok takip ettiğim yayın sadece *Hürriyet İK* oldu. *Hürriyet*'in kendisi bile olmadı. Çünkü *Hürriyet*'e de küsmüş durumdayım. Bu ayki yazımı bu güzide yayına ayırmayı planlıyordum. Çünkü herkes gibi umutsuzca iş aramak için aldığım bu medya organında mutlu patronlar, huzurlu CEO'lar ve neşeli üst düzey müdürlerin hikayeleri oldukça dikkatimi celbetmişti. İşsiz insanlarla dalga geçen bu yayına güçsüzlüğün iktidarını göstermeyi planlıyordum. Lakin boş zamanlarımda gülmek için bol bol korku filmi seyrettim. İzlediğim korku filmleri genellikle 'demonik', yani 'şeytani' olanlardı. Elbette Holivud işi filmleri seyrettim. İşte bu filmleri izledikten sonra geçtiğimiz ay kafayı şeytanla, Cennet ve Cehennem ile bozdum. Bu nedenle şeytana uymam zor olmadı. Unutmayın. Neyi en çok düşünürseniz ona dönüşürsünüz. Ben de baktım ki, 'şeytanın avukatı' olmak yerine bizzat şeytan olmuşum. O nedenle ***Hürriyet İK*'nın işsizlere yaşattığı derin zulmü yazmayı erteleyerek sizlere Cennet, Cehennem ve Şeytan hakkında yazmaya karar verdim.** Elbette diyebilirsiniz ki, "Kardeşim, yazı neredeyse bitecek ama zigot migot bahsediyorsun, Cennet'e, Cehennem'e, Şeytan'a yer mi kaldı?". Ben de derim ki, "Haklısınız, onlara yer kalmadı."

Cennet ve Cehennem hakkındaki ilk fikirlerimiz çocukluk sırasında atılır. Din kurumunun büyük etkisi vardır bunda. Eğer inançlı bir ailede yetişmişseniz zaten bu iki mekan hakkında bilgisel manada bir hayli donanımlısınız demektir. Olmayanlara da toplumun diğer kurumları öğretir zaten. Okuldu, cemaat yurduydu, arkadaş çevresiydi ve hatta sizin kendi meraklarınız derken akil baliğ olmadan önce Cennet ve Cehennem gibi mekanların yerleri bellidir artık. Hatta Şeytan bile bir denizde ikamet etmektedir.

Akıl baliğ olduktan sonra size iki seçenek kalır ve hayatınızın geri kalanında bu iki seçenek sık sık sizi transfer eder. Elbette bazıları istikrarlı bir şekilde takımını değiştirmez. İnanırsınız veya inanmazsınız. Kiminiz, "Bu kavramlar haktır" der ve şeksiz şüphesiz inanır. Kiminiz, "Sümer mitolojilerinden araklanmış hikayeler," der, burun kıvırır veya bir ömür boyu bu rolü oynar. Oysa konumuz küçümsenecek gibi değildir. Sonuçta var olduktan ve aklımız iyi kötü ota boka ermeye başladıktan sonra bize sunulan iki nihai hedeftir bunlar. Elbette çocukluk sırasında asla ölmeyecekmiş gibi yaşama hadisemiz yüzünden bu kavramları biraz da -af buyurun- dötümüzle dinler, okur ve öğreniriz. "Ulan nasıl olsa ölmeye 60 sene var," deriz ve daha henüz sadece 10-15 yıl yaşadığımız için, "Boş ver şimdi öteki dünyadaki Cenneti, Cehennemi. Biz bu dünyayı Cennet yapalım, bu bana yeter," deriz. Bu duygu, kuvvetli bir duygudur. İlk ve bütün aşklarımızın bile gerçek nedeni budur. Cemaat yurtlarında bir sera domatesi gibi yetiştirilen gençlerde bile bu duygular, bastırılmış dahi olsa, hakimdir. Bakılmasın o gençlerin öte dünyaya yönelik üstün ibadet çalışmalarına... Sonuçta bütün maddi ve manevi çalışmalar ile gayretler, bireysel menfaatlerimizin, egomuzun taleplerinin, nefsani rotamızın dış dünya ile olan hoşgörü beklentili ilişkileri üzerine kuruludur. Şimdi sıkı durun ve gelecek cümleyi en az iki kere okuyun lütfen!

İyi bir gelecek sahibi olmak için çalışıp çabalamanın meşru ve hatta etik bir edim olduğunu yutturduklarını unuturuz hepimiz. İçinde var olunan düzeni kabullenip o düzeni sorgulamadan iyi bir gelecek sahibi olmak için çalışıp çabalamak, kendinden başka hiç bir insanı düşünmeme eşekliğidir. Hem kendi nefsine muhalefet etmeyi emreden ve Allah'a mutlak teslimiyet isteyen gerçek İslam'a aykırıdır. Ve hem de insanlığın bu gezegene veya başka bir gezegene bırakması gereken kutsal mirasa aykırıdır. **Gelecek yüzyıl ve bin yıllarda tiksinilecek, ayıplanacak, ilkel bulunacak, kınanacak çağlarda yaşadığımızın göstergesidir.** Birkaç basit vicdan temizliği ritüelleri ardından gece gündüz sadece ve sadece kendini hem bu dünyada hem öte dünyada kurtarma gayesi içinde yaşama düşüncesi içinde olmanın solcu düşünceyle uzaktan yakından ilgisi olmadığını söylemeye gerek bile yok. **Veletlik çağında iyi ve parlak bir gelecek için çalışıp çabalamak, vahşi liberalizmin bu zavallı dünya halkına uyguladığı bir ortaçağ işkencesidir sadece.** İnsanlığın gerekleri dairesinde böyle bir zorunluluk yoktur aslında. Bunu keşfedecek kadar binyıllar geçti çünkü. Dini çerçeveden bakarsak, özel olarak **kendilerini Müslüman zanneden ve sayıları milyar mertebesindeki münafıklar çerçevesinden bakacak olursak iyi bir gelecek için çalışıp çabalamak, iyi okullarda okumak gibi şeyler aslında bir nimetten çok beladır, musibettir. Hatta bir çeşit Allah'a karşı gelmektir. Uluslararası kapitalizmin kucağında yaşayan liderlerin yönettiği cemaatlere hem bu dünyayı hem de öte dünyayı garantileme kaygısıyla katılmış veya katılacak parlak öğrenciler yetiştirmeye çalışan bütün cemaat yurtları aslında bir şirk yuvasıdır. Açlıktan kıvranan ülkelerin milyonlarca çocukları arasında sembolik birkaç çocuğa sırf 23 Nisan haftasının ırzına geçmek gayesiyle Türkçe şiir ezberletme zulmü, sadece emperyalist olmak demek değil, münafıklığın da dik alasıdır.** Eğitim hizmetleri diye yutturulan bütün hizmetlerin aslında bu dünyayı kendilerine bir Cennet haline getirmeye çalışma çabası olduğunu Kongo veya Nijerya'daki çocuklar bilecek kadar şanslı olmayabilirler. Lakin kimlerin gerçek müminler olup olmadığını söyleyeceği söylenen 'dabbetül arz'ın GHK olmadığı ne malum? Dabbetül arzın gerçek bir mümin olup olmadığına dair ellerinde hiçbir ilahi telefon kaydının olmadığı da ortada iken... Dabbetül arz, debelenen, sürünen gibi anlamlar da içermektedir. GHK'dan daha iyi bir karşılık bulamazsınız, boşuna aramayın.

Dabbetül arz; Kıyamet alametlerinden olup Kuran'da Neml süresinde 82. ayette geçer. Aslına bakarsanız Hıristiyanlığın 666 sayılı 'beast–yaratık' kavramına benzetilebilir de bir yandan. Lakin Kuran'da yerden bitecek olan bu mahlukatın kimlerin gerçek iman sahipleri olduğunu söyleyeceği anlatılmaktadır. Dabbe'nin –varsa eğer- imanının ne olduğu meçhuldür ve aslında önemli de değildir. İslam alimleri bu 'dabbe' hakkında birbirlerinden çok farklı şeyler söylemiştir. Günümüzün kendini alim sanan cemaatten çok menfaat liderleri ise bilgisayardan AIDS'e kadar modern çağın getirdiği her türlü naneye 'dabbetül arz' demiştir.

Adnan Oktar, internet ve bilgisayarı bile dabbe ilan edip böylece kendinden menkul mehdiliğine bahane etmiştir ve bu iddiasını yaygın medyanın salyalı sümüklü ve jöleli bir kanalında ilan etmiştir. Böylece eskiden bir parmak olsun kendisini ciddiye alan GHK'nın gözünde ABD'de karşılaşılan meczup cemaat liderlerinden bir farkı kalmamıştır. Fethullah Gülen ise kendisinden beklenen performansı göstermiş ve dabbe olduğu iddia edilen her türlü nanenin dabbenin parçalarından bir parça olduğunu ifade etmiş ve mealen demiştir ki, "Dabbe, bir Kıyamet alametidir ve ortaya çıktıktan sonra İslam dini dünyaya egemen olamayacaktır. Lakin Müslümanlar olarak dünyaya egemen olacağımız için henüz o dabbe gelmiş değildir. Gelmiş olmaz. Nayır ve nolamaz." Gerçekten de dini literatürde dabbe ortaya çıktıktan sonra çok fazla şans kalmıyor. Kıyamete çeyrek var alametidir, dabbe. Bir ortaya çıktı mı Müslümanlar bir daha öyle Altın Çağ, Gümüş Çağ filan beklemekten vazgeçmek zorundalar. Çünkü ondan sonra yaşanacak olan çağ, Bronz Çağı bile olamayacak kadar ilkel bir çağ olacak gibi görünüyor. Her nedense, şu anda yaşamakta olduğumuz dünyanın haline benziyor.

Şimdi GHK olarak dabbeliğe soyunmama kimse kızmasın, alınmasın, gücenmesin ve kıskanmasın. "Bunu neden daha önce ben akıl edemedim?" diye orasına burasını kurcalamasın. **Önüne gelen her türlü uluslararası kapitalizm piyonu Mehdi olmaya gayret ediyorken birisinin bu sorumluluğu alması gerekiyordu. Baktım ki, kimseler "Ben dabbeyim" demiyor. Herkes bir şeyleri veya birtakım kimseleri dabbelikle suçluyor. Biliyorsunuz Yaşar Nuri Öztürk de zavallı fizikçi Stephen Hawking'i dabbe ilan ettiydi. Dedim ki, "Bu iş de GHK'ya kaldı galiba." Zaten debelenip durmaktaydım. Doğrusu halime yakıştığını düşündüm.**

Elbette bu kararı almadan önce epeyce düşündüm. Şöyle bir baktım aleme. 1-2 milyar Müslüman var, 3 milyar Hıristiyan var diyelim. (Bu arada, Budistleri ve Hinduları harcamış olabilirim.) Türlü inanışlara sahip insanlarla dolu bir dünya. Yaygın inanış ise Cennet ve Cehennem inanışlarında. Herkes tutturmuş bir Şeytan. Bütün kötülüklerin anası meğer ki Şeytanmış babasını satayım. İyilik yap, ibadet et, Cennet'in olacak bir gün. Aksi halde Cehennem'e gidersin diyorlar. Kötülükleri yapan veya yaptıran da Şeytan ve bir de Kafirler. Allah etmeye, 'insanlık' dediğin eğer 'dindarsa', sütten çıkmış ak kaşık Maşallah. Dünyanın büyük bölümü Cennet'e ve Cehennem'e zigotken, embriyo iken ve akıl-baliğ sahibi olmadığı

zamanlarda öğrendikleriyle inanıyor. "İyi olursam Cennet'e giderim," diyor. "İbadet edersem Cennet'e giderim," diyor. "Kulluk etsem yeter," diyor da kendi nefis yahut egolarına kul olduklarından habersiz gönül rahatlığıyla sonsuz bir Cennet hayali kuruyorlar. Cehennemde yanmamak için kötülüklerden ve dini yasaklardan uzak durmaya çalışıyorlar. Fakat bir terslik olduğunu nedense görmüyorlar. Yahu kardeşim, madem büyük çoğunluk bu hassasiyetlere sahip, bu dünyanın hali ne böyle? Demek ki 'dabbe' gerekliymiş dostlar. Bu tersliğe bir yerden bakmamız gerekiyor.

Fortune'un 2009'daki en büyük 500 küresel şirket listesine bakalım mesela. Bu listede yer alan 500 şirketin 18 tanesi havacılık ve savunma -yani silah- sektöründen şirketler. 62'si bankacı, 11'i enerjici, 4'ü sigaracı, 49'u petrolcü, 5'i içecekçi (2'si Coca Cola şirketleri), 6'sı çimentocu, 10'u kimyasalcı, 2'si yazılımcı (Biri Microsoft), 3'ü tarım makinecisi, 5'i finansalcı, 28'i elektronikçi-bilgisayarcı (Siz kullanmaya devam edin o 'Adnan Hoca dabbelerini'), 18'i mühendislik-inşaatçı (Çin şirketleri de var), 5'i eğlenceci **(Aman filmlerini indirip 'hırsızlık' yapmayın, yoksa ilk 500'e giremezler yazık. Benim anlamadığım, millet hırsızsa siz nesiniz? 50 milyar dolarla Warner Bros toplamda 159. sırada. Sen bir şirket olarak senede 50 milyar dolar kazanacaksın ve bütün dünyaya ahlak öğreteceksin sonra! Çocukların sevgilisi Walt Disney de 40 milyar dolarla yakın takipte bu arada...)**

Devam edelim... 34'ü yiyecekçi, 28'i perakendeci (Benim sevgili Wal-Mart'ım liste başı tabii. Satış rakamı da şu: 410 milyar dolar. Memleketimizin 2009 bütçesi 259 milyar lira idi. Neyle karşı karşıyayız anlamaya çalışın şimdi.), 12'si kozmetikçi, kişisel bakımcı, 4'ü endüstriyel makineci, ve sıkı durun tam 37'si sigortacı (yanlış okumadınız.), 2'si internetçi (Hz. Google ile Amazon.com), 6'sı kargocu, 20'si metalci (Aralarında bir zavallı Metallica yok), 13'ü madenci, 2'si borucu (bildiğiniz boru, döşe döşe bitmiyor demek ki), 12'si ilaççı-eczacı (Domuz gripçisi Sağlık Bakanı'nın bumu çınlasın ne diyeyim), 5'i cep telefoncu, 3'ü trenci, 4'ü denizci, 23'ü iletişimci (telekomlar filan), 9'u ticaret erbabı (serbest meslek grupları gibi bir şey), 19'u ıvır zıvırcı (ampulden musluğa aklınıza ne gelirse) ve sıkı durun şimdi dostlarım... 3'ü de 'geçici yardım' kategorisinde olan Adecco, Manpower gibi çağdaş köle ticareti yapan insan kaynakları şirketleri!.. Çağdaş köleleri internetten toplayıp şirketlere satan şirketler bunlar. Bu kadarını doğrusu ben de beklemiyordum ama durum bu hale gelmiş dostlar. Dünyanın en büyük 500 şirketi arasında bazı 'şanssız' mavi ve beyaz yakalıları arayıp bulan insan kaynakçılar da mevcut. Ve sadece 3 şirket. 500'de 3. Yazık! Çok yazık! Emeğe verilen değeri siz ölçün artık!

Bu 500'lük listede yer alan çoğu uluslararası şirket olan 140 tanesi ABD kökenli. **Türkiye'den listeye sadece Koç Holding girmiş.** Oysa 17. büyük ekonomi olan ülkemizin geride bıraktığı İsveç'in 6 tane, Belçika'nın 5 tane uluslararası şirketi var bu listede. Peki oluyor da nasıl oluyor? Şöyle oluyor. **İlk 500 listesinde ve hatta ilk 2000 listesinde yer alan uluslararası şirketlerin hemen hepsi Türkiye'de istediği atı oynatıyorlar ve elbette Türkiye gibi dünyanın birçok başka "kişi başına düşen gelir listelerinde sürünen gariban ülkelerinde" faaliyet gösteriyorlar.** 1 dolara mal ettiklerini en insaflısı 200 dolara-euro'ya satıyorlar. 200 dolara alan yerli oyuncu ve/veya komprador da diyelim ki 210 veya 250 dolara iç piyasaya veya Ortadoğu, Kafkasya, Asya, Afrika ve hatta Avrupa gibi yerlere satınca hem Türkiye 17. büyük ekonomi oluyor, hem de geride bıraktığımız ülkelerin ilk 500 şirketleri Türkiye'ninkilerden çok daha fazla oluyor. Listenin bir diğer komik yanı da şu oluyor. Paraları kazanıyorlar. Sonra finans sektöründe değerlendiriyorlar. Bir bakıyorsunuz finans ve bankacılık sektörlerinde de ilk 500 şirketleri hasıl oluyor. Sağ cepten sol cebe hadisesi ile aslında var olmayan paraları var ederek ve bu paraları güçsüz halklara kredi adı altında borçlandırarak 2X2 kere daha fazla kazanıyorlar. Öte yandan küresel kriz var, unutulmasın. Otomotivciler o yüzden pek yok aralarında.

Listenin en başında 459 milyar dolar ile Shell var. İkinci sırada Exxon Mobil ve elbette Wal-Mart. En sonda ise 19 milyar dolar ile bir şirket var. Aradaki rakamları siz tahayyül edin artık. Bu arada, **Türkiye'deki en büyük 500 şirketin toplam satışlarının Shell, Mobil, Wal-Mart gibi şirketlerin her birinin satışlarının yarısından birazcık fazla olduğunu da not edelim. Bizim devlerin bu devler yanında Güliver'in cücecikleri olduğuna dikkat çekelim.** Aslında bir de *Forbes* listesi var. O listenin sıralaması biraz farklı. Değerlendirme ölçütleri değişik. Bu listede ilk 2000'e 13 Türk şirketi girdi diye bayram eden bir medyamız olduğunu da unutmayalım bu arada. Neredeyse tezahürat bekliyorlar bizden. "Halk olarak şirketlerimizin arkasındayız" dememizi bekliyorlar. Ulan kim kimin arkasında? Biraz da ondan haber verin imansızlar!

Cennet nasıl tarif ediliyor bir hatırlayalım. Bir elimiz yağda bir elimiz balda olacak. İstediğimiz hurilerle istediğimiz kadar vakit geçireceğiz (Bayan işi biraz karışık, girmeyelim şimdi. Ama söz. Başka sefere irdeleyeceğiz bu meseleyi). Elimizi uzatacağız ve istediğimizi elde edeceğiz. Altlarından alkolsüz şarap ırmakları akan köşklerde yaşayacağız. Vesaire. Cehennem nasıl peki? Cehennemde sürekli azap var. Ateşlerde kavrulacağız. Zıkkımın kökünü yiyeceğiz. Zebaniler tepemizde olacak, ızdırap çemberi, hele de inanmıyorsak, sonsuza kadar sürecek. Sürüneceğiz. İşkence edileceğiz. Zerre kadar kıymet verilmeyecek. İnsandan sayılmayacağız. Nefret edileceğiz filan. **Cennet'i bilemem ama sanki Cehennem'i bir yerlerden gözüm ısırıyor benim.** Peki ya sizi ısıran bir şey var mı değerli cehennemlik dostlarım?

İşte zigotlukta öğrenmeye başladığımız ve ilk gençlik yıllarında kafamızda şekillendirilen Cennet ve Cehenneme girecek 'ilk 500' inanışlarımız bir yanda duruyor. Bir yanda ise tam olarak kavramak istemediğimiz, nedenlerini sorgulamadığımız hayatın ve dünyanın gerçeği. Dünyanın en büyük 500 şirketi arasında bizden sadece Koç Holding var. 499 tanesi yabancı şirketler. Hemen hepsi ülkemizde ve diğer ülkelerde çatır çatır babalarının çiftlikleri gibi faaliyet gösteriyorlar. Ne tesadüf ki, bu şirketleri canı kadar seven, kendi ülkesinin işçisine ve gencine tırnağı kadar değer vermeyen bir hükümetimiz var. Üstelik aynı hükümet, Cennet ve Cehennem'e güya hepimizden fazla inanıyor. Şeytan'ın şerrinden Allah'a sığınmak için ikide bir çok lazımmış gibi 'eüzü besmele' çekiyorlar. Dünyada 1 milyardan fazla insan açlık sınırının çok altında veya mutlak açlık halinde Cennet'e girebilmek ve Cehennem'de yaşamamak için 'yaşıyor' oysa ey İnsanlık!. Milyarlarca insan yukarıda anılan listede yer almak için can atan bir avuç insanın saltanatı için ya müşteri oluyor ya da çağdaş köle olmak için yarışmak zorunda bırakılıyor. Sonra **bütün bu ilahi komedyayı İslam veya başka bir din adına hazmedecek midelere sahip insanlar, 6 insandan biri düpedüz aç yaşarken 4.99 tanesi de çağdaş köle olarak yaşamak zorunda bırakılırken olanı biteni 'tecelliyat' zannediyor.** Kader diye yutuyor ve yutturuyorlar. "Kaderi kurcalama," diyorlar. Dabbe'yi bile kendi nefislerine aksesuar ediyorlar. "Bir milyon aç ölsün, iki tanesine uyduruk bir Kutlu Doğum haftası uğruna 23 Nisan'ın ırzına geçmek gayesiyle Türkçe öğretsek yeter bize, nasıl olsa maksat dünyayı ele geçirmek," diyorlar. Hatta bizimle alay ediyorlar. "Onlar hâlâ sadece Türkiye'yi ele geçireceğimizi sanıyorlar," diyerek bizlerle eğleniyorlar. Münafık demenin bile iltifat haline dönüştüğü bir haldir bu. Elbette kıyamet yaklaştı ve elbette birisi dabbe olmak zorunda artık.

Diğer dinleri boş verelim. Biz kendi işimize bakalım. Madem ki yaygın din İslam. İslam'dan konuşalım. **Bir Müslüman'ın böyle bir düzene isyan etmemesi için ancak ve ancak 'sağcı' olacak kadar akıl hastası olması lazım.** Çünkü İslam dininin ilgili hassasiyetleri dikkatle incelendiği zaman bu dinin ve dolayısıyla **Allah'ın en büyük düşmanının düpedüz 'Kapitalizm'** olduğu ortaya çıkar. Oysa kapitalizme övgüler düzen sözde İslamcıların tahtakuruları gibi kemirdiği bir medyamız var bizim.

Para odaklı güç ve iktidar dünyası tarafından kuşatılmış bir dünyaya gelmiş zigotlardık bir zaman. İlk aşklarımızın nedeni cinsel organlarımızdı. Önümüze geleni sevdik. Sevildik veya sevilmedik. Çoğumuz reddedildik belki. Dini kurumların bizlerden istediği ilk sorumlulukların bu dünyanın gerçekleri ile çok fazla ilgisi olmaması nedeniyle **akil baliğ olur olmaz aklımıza gelen ilk sorumluluk, oruç tutmak olmadı çoğumuz için. Aşık olmak oldu.** Çünkü bizden öncekilerin delik deşik ettiği bir din bulduk karşımızda. Gördük ama önemsemedik. Kimimiz isyan etmekle yetindi sadece. Çoğumuz önemsemedik. En çok önemsemeyenler de sapına kadar vasat bir sağcı oldukları halde bugün kendilerini sıkı Müslüman sananlar oldu yazık ki. Dini kevgire çevirenlerin siyasete atılmaları ile dinin de kapitalizmin halklara sunduğu oyuncaklarından bir oyuncak olduğunu fark edenlerimizden bazıları solcu oldu sonra. Oysa haksızlığa karşı çıkmak için solcu, demokrat veya sol liberal olmaya gerek bile yoktu. Akıl baliğ olmanın ilk gereği, ilk sorumluluğu, haksızlıklara teslim olmamaktı. Akıl baliğ olduktan sonra yeryüzünde ve ülkede yaşanan her türlü haksızlığa karşı en küçük bir itirazda bile bulunmayanların kendi nefislerindeki cihadı hükmen kaybettiklerini söylemek için bir dabbeye ihtiyaç varmış ki Allah, Neml süresinin 82. ayetinde haber vermiş dostlar.

Erkek egemen dünyamızın 21. Yüzyıl'a ait güçsüz halkları henüz zigotken erkeksi olan bu büyük şirketlerin cinsel organları ile tanıştı. O yüzden halk çoğunlukları, tıpkı şu bizim bazı sağcı muhafazakarların homofobileri gibi bir tür ~~sel~~fobiye sahip. Aslında onlar da biliyor. Bir kere deneseler arkası gelecek ve belki bizden fazla solcu olacaklar. Lakin korkuyorlar. "Daha zigotken bu kadar yanımıza yöremize geldiyse bunlar, bundan sonra neler neler yaparlar Alimallah" diye ürküyorlar. En çok 'bellenen' ülkelerden biri olan yurdumda sol düşüncenin yaşadığı ızdırapların kaynağı da işte budur dostlarım. Cehennemde yaşadığının farkında olmayan geniş kitlelere cehennemin ahiretten önce işte bu gerçek dünyada başladığını ve 'nasıl başlarsa öyle gideceğini' anlatmak düşüyor bizlere. **Bu dünya bu kadar faniyse ve Kuran'da anlatıldığı üzere bir oyun yeriyse neden bu şirketlerin ve onların piyonları olan siyasetçiler ile cemaat-menfaat liderlerinin bu dünyayı bu kadar ciddiye aldıklarını sorgulatmamız lazım.**

Artık zigot değiliz. Embriyo da değiliz. Akıl baliğ olduk. Hâlâ zigot gibi davranmanın ve göklerden gelen ruhu bekler gibi leyleklerin getireceği bir Cennet'i beklemenin alemi yok. Sen cehenneme döndürülen bir dünyada o Çennet'i beklerken bazıları cennet hayatına başlayalı asırlar oldu. Akıl baliğ oldüktan sonra cinsi eğilimlerimiz gereği aşık olmayı sürdüreceğiz elbette ama din kisveleri altında her türlü haksızlıklara sahip çıkmayı siyaset haline getirenlere inat, 'Hak aşığı' olup belki de Dabbe olmak zorundayız.

İşe şöyle başlamak gerek.

Be Allah'ın sersem kulları! Şeytan bunun neresinde?

"Bizim temelimiz yok... Adaletin temeli ise hırsızlık!.."

Fotoğraflar: Ali Şahin

Tayyip Erdoğan 2006 yılında **"İstanbul'un yüzyıllık hayali Marmaray projesini adım adım gerçeğe dönüştüreceğiz,"** dedi ve dediği oldu. İşte gerçek: Aylardır süren Marmaray direnişi... Marmaray işçilerinin büyük bir bölümü 40 yaşın üzerinde. 60'ını aşanlar bile var. Aslında artık emekli olacak yaştalar. Emeklilik yaşı yükseltilirken böyle bir direniş olsaydı kuşkusuz daha köklü bir çözüm olurdu. Oysa hepsinin temel kaygısı geleceklerinin garantisi diye baktıkları sigorta primleri... Birçok kişinin sigorta primi asgari ücret üzerinden ödenmiş ama hepsi eksik ödenmiş. Şimdi emekliliğine yaklaşmış bu işçiler, günlerini doldurabilmek, üç-beş kuruş kazanabilmek için çalışmak zorundalar ama en çok da onlara **'hayvan'** diyen ne idüğü belirsizlerle dövüşmek zorundalar...

Neden direnişe başladınız? Nasıl bir süreç yaşadınız? Neler söylemek istersiniz?..

Mehmet Özpolat: 46 yaşındayım, 3,5 senedir Marmaray'da çalışıyorum. Eskiden de inşaat sektöründeydim. Sendikamız, sigortamız yok. 20 gün 22 gün öylesine sigortamızı ödüyorlardı. Çoğu zaman elden veriyorlar. Paramızı alırken bile sorun çıkarıyorlardı. Günlük 27 liraya çalışıyorduk. Üç senede bir lira zam verdi. Millet de ayaklandı, "Çalışmıyoruz, kabul etmiyoruz!" dedi. Kabul etmeyince de, "İsteyen çalışır isteyen çalışmaz," dediler ve kapının önüne koydular. Anlaşmaya çalıştık ama anlaşamadık. Mahallede bize inanmıyorlar. "Siz çalışmıyorsunuz diyorlar. Hani nerede direnişiniz, hiçbir televizyonda görmüyoruz sizi," diyorlar. Komik ama haklılar da. KanalD, Samanyolu, atv, Show falan hiçbiri vermiyor haberimizi.

Mehmet Özpolat

Nusrettin Uyan

Yalan konuşuyorlar

Hıdır Yazıcı: 49 yaşındayım. İşe dönmemiz mümkün değil, dönemeyiz. Artık bunlarla çalışılmaz, yalan konuşuyor bunlar. Buraya belediye başkanı da geldi. Biz makinenin üzerine çıktık işgal yaptık o gün. Belediye başkanı işi yarıda bıraktı çıktı gitti. Polislere demiş ki, "O işi halledin. Benim işim bitti burada, gidin onlarla uğraşın".

Mehmet Said Alkan: 17 direnişimiz oldu burada. İki sefer işgalle üretimi durdurduk. Bu ayın 24'ünde mahkemeye çıktık. Mahkemede bile "İşçiler çalışıyor, ben sigortalarını yatırıyorum" gibi yalan dolan bir şeyler söylediler. Artık bilmiyoruz bu yalan dolan nereye kadar sürer. Adalet mülkün temeli diyorlar ya, mülkün temeli yok, temelimiz yok burada. Adaletin temeli hırsızlık, adalet insan olanın tarafında değil hep zengin tarafında. Hele ki taşerona hiç güven olmaz. Devlet bunlar. Biz devleti devlete şikâyet ediyoruz.

Mehmet Göltaş: 56 yaşındayım ama ana yaşım 61. İki sene üç aydır burada çalışıyorum. Gemilerde garsondum. Yaşlandığımız için bizi belediyeye almazlar dedik. Sigorta için burada başladık. Hacılıktan bahsediyorlar, bol bol yalan söylüyorlar. 70 gündür direnişteyiz. Polatlar bir gün bize yemek verdiler. Arkasından da, "Hayvan gibi yediniz bir de slogan atıyorsunuz," dediler. Bize hayvan dediler ama onların ne olduğu belli bile değil.

Nereden geldi aklınıza Marmaray inşaatında çalışmak?

Rıfat Yeşilyurt: Daha önce dönerciydim. Bizim mahalleden komşumda burada çalışıyordu, aslında o önerdi. Sigortalı bir iş olduğu için istedim. İlk başlarda iyiydi 900 lira alıyordum. (Diğer işçilerin müdahalesi: Yahu neresi iyi? Üç senedir aynı parayı alıyorsun, üstelik aksatıyorlar. İki yılda bitecek işi, bir ayda bitirtiyorlar) Sonra baktık adamlar sigortadan kısmaya başladılar. Yemekhane çok kötüydü, yağmur suları yemeğe girerdi. Şimdi yemekler dört dörtlük oldu sayemizde ama bize slogan düştü işte. Zorumuza gidiyor.

İçerideki işçilerin yardımı oluyor mu size?

Hiç yardımları olmuyor. Kaç kere çağırdık direnişe katılmaları için ama gelmediler. Onlar da artık paralarını alamıyormuş. Direnişe katılabilirler ama biz onlara pek güvenmiyoruz. Öyle söylüyorlar ama burada laf alıp içeriye götürüyorlar. Bir keresinde, "Geliyoruz," dediler polis çevirdi gelemediler. Güvenlik de sıkıntı çıkarıyor. Polisler gün boyu burada. Kapıyı açmıyorlar hiç, içeri gireriz diye.

Çalıştığınız inşaat sektöründe sendika ister miydiniz peki?

İstemez miyim hiç. Sırtını ona veriyorsun. İcabında işsiz kaldığın zaman iş bile buluyor. Mahkemeye gittiğim zaman ne yapacağım ben? Sendika yardımı olmadan olmuyor bu iş. İnanıyoruz işçilerin dayanışmasına ama o da yeteri kadar olmuyor.

Nusrettin Uyan: 1960 doğumluyum Batmanlıyım. 2007'den beri

Mehmet Göltaş

Ziya Polat ve Alaattin Polat'ın ihaleyi almasıyla biz başladık. Kendi kafalarına göre sigortalarımızı yatırdılar ya da yatırmadılar. Zam günü de malum 1 lira zam yaptılar. 1 TL nedir ki! Bizlerin çocukları var. Çalışma bakanlığına dilekçe verdik. Suç duyurusunda bulunduk. SSK'ya gittik, iki sefer Ankara'ya gittik. Çalışma Bakanlığı'na, Ulaştırma Bakanlığı'na gittik. Sebahat Tuncer aracılığıyla görüşmeye aldılar bizi. Görüştük gerekeni yapacağız dediler. Mecliste sesimizi duyurduğumuzu sandık. Ankara'da TEKEL direnişine de katıldık. Dört gece kaldık...

Kim suç işliyor?

Sizce nasıldı TEKEL direnişi? Biraz izlenimlerinizi anlatır mısınız?

Çok güzeldi. Kimi ağlıyordu. Kimi gülüyordu. Açlık grevi sürüyordu gittiğimizde. O kapalı yere gidip bakamadım. İnsanları görünce kendimi tutamıyorum. Çok duygulu, çok coşkuluydu.

Marmaray işçileri çalıştıkları şantiyeyi işgal etmeselerdi çok zor duyuracaktı seslerini. Siz buna katılıyor musunuz? İşgalde neler yaşadınız, bir kazanımınız oldu mu?

Biz ilk olarak arıtma makinesini işgal ettik. Benzinle, tinerle kendimizi yakacaktık. Gerçekten yakacaktık. 70 gün ne demek yani? Artık buramıza geldi. Baktılar bizim durumlar ciddidir. Telefon açtılar. Artık sana ne diyeyim burası ana baba günü oldu. Polis, itfaiye, ambulans doldu burası. O motosikletli polislerin ismi nedir?

Yunuslar...

Evet, yunuslar... Yunuslar, buralar kıpkırmızı doldu tabii. Emniyet müdürü yardımcısı geldi. "Yapmayın arkadaşlar suç işliyorsunuz," dedi. "Siz suç işlemiyor musunuz?" dedik. O zaman 50 gün olmuştu. "50 gündür buradayız. Bizim haklarımız var. Burayı biz bu hale getirdik, asıl suç işleyenler onlardır," dedik. Onlar da, "Sizi patronla görüştüreceğiz," dedi. Neyse... "Bize yaklaşmayın, fazla bizi sıkmayın. Vallahi billahi bakın üzerimize döküyoruz, yakarız kendimizi!" dedik. Üretim durdu. Hatta benzin olduğuna inanmaları için bir de yelek yaktık. Demesinler sudur diye. Neyse itfaiye söndürdü yeleği ve inandılar kararlılığımıza. Ortam yumuşadı, söz verdiler, "Sizi patronla görüştüreceğiz," dediler. Emniyet müdürleri söz verdi. İndik. Alaattin Polat geldi. Avukatlarımız ve sorumlu kişileri gönderdik. Bizim sendikamız yok ama burada Tekstil-Sen'den sendikacı arkadaşlarımızın da görüşmelere girmelerini istedik. Girdiler, çıktılar ama olmadı. Süre verdiler. Hafta geldi ama yalancı çıktılar, gene gelmediler. 1 Nisan'da tekrar mahkeme var. Mayısın 28'inde de bir mahkeme var. Bakalım sonuç ne olacaksa bilemiyoruz ama direneceğiz sonuna kadar.

70 gün aslında birçok direnişe nazaran çok uzun değil ancak sizin sendikanız da yok. Bu durumda direnişi bırakmaya niyet eden arkadaşlarınız çıkıyor mu?

Şimdilik yok ama çok da dayanacak gibi değiliz. Çünkü dayanışmayla durabiliyoruz. Bugüne kadar dayanışma olmasaydı bu kadar sürdüremezdik. Her şeyimizle ilgilendiler, her gün beklediler. Kalem satıp yemek ihtiyacımızı karşıladılar. Dayanışıyoruz. Dayanabildiğimiz sürece buradayız.

"Geçimde olmasa da, seçimde çıkacak sesimiz..."

İktidarların asıl kalesi, belediyeler... İktidar sahipleri, büyük miktarda paraları kendilerine ve yandaşlarına belediye ihaleleriyle aktarıyorlar. Bu yıl Türkiye genelinde neredeyse bütün belediyelerde zaman zaman direnişler oldu. İstanbul'da ise sendikalaştıkları için işten atılan Esenyurt Belediye işçilerinin ve taşeronlaşmaya karşı çıktıkları için işlerinden olan İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı itfaiye işçilerinin direnişleri sürüyor. Yakın bir zamanda yine İBB'ye bağlı İSKİ işçileri, 'taşeron şirketler devreden çıkacak' bahanesiyle işlerinden oldu. Belediye kendi kadrolarını oluşturacakmış ama 2 bin 300 kişinin arasında kadrolu olabilecek işçi yokmuş.

Tuncay Öztürk

Sahi, bu kadrolara kimler nasıl alınacak, merak ediyoruz. Ya da şu gizli kadrolar nerede?

Şimdi bu iktidarların büyük bir hızla belediyelere taşeron şirketleri bağlaması, ihalelerle cepleri doldurması ve ardından bir şirketi gözden çıkarması çok da bir şey ifade etmiyor. Kaldı ki yıllarca bu şirketlerde çalışanların, belediyelerde kadrolu istihdamı sağlanmıyorsa, tıpkı İSKİ işçilerinin dediği gibi, sosyal adalet bunun neresinde? Devletin tüm kamu kurum ve kuruluşları taşeronlaştı. Sosyal devlet diye bir şey yok.

Ve ayrıca taşeronların patronları kimler? Trilyonluk ihaleler nasıl verildi? Direnişteki işçileri kısa da olsa bir ziyaret etseniz, emin olun yıllarca araştırıp da bulamayacağınız istihbaratı verirler size. **Mesela İstanbul'da itfaiye ihalesini alan şirketin sahipleri Kanal 7'ye ortaktı. Deniz Feneri-Kurban Yolsuzluğu davalarından tutuklanmışlardı.** Bunları ilk olarak işçiler açıkladı. Basın doğrudan açıklayamaz çünkü aynı kişiler televizyonların reklam gelirlerini de sağlıyor. Varın siz hesap edin medya neden yer vermez direnişlere? **Son olarak İSKİ işçisinden öğrendiğimiz bir bilgiye göre de İSKİ ihalesini alan şirketle bağı olan -Nasıl bir bağ? Kokusu çıkar yakında- Mustafa Bilgen 2007 yılında kayıp trilyon davasında yargılandı.** Üstelik çok büyük borçları olduğu halde ihaleyi aldı. Bu kişi kendisinin yerine cezaevine girmesi için adam bile tutmuştu. Bir de kitabı var: ***Yüksek İslam Ahlakı***... Ve bunlar henüz açığa çıkanlar... Ya çıkmayanlar? Kalede savaşanlara kulak vermek, hele de birlikte savaşmak en güzeli...

Taşeron şirketler hakkında neler düşünüyorsunuz?

Tuncay Öztürk: 28 yaşındayım, yedi aydır taşerondayım. Aslında bizim için önemli değil. İster Ahmet olmuş, ister Mehmet. Patronların hepsi aynı. Bizim için önemli olan işimize geri dönmek.

Belediyenin kadrosunda olmak istemez miydiniz? Neden kadroya almıyorlar sizce?

Bilemiyorum onu. Onu içerideki ağalara soracaksınız. Niye almıyorsunuz diye.

Siz sordunuz mu peki o ağalara bizi neden kadroya almıyorsunuz diye?

Sorduk da o ağalar bizi muhatap almadı. Karşımıza geçip de bir laf etme cüretinde bulunamadılar. O cesaret yok onlarda. Arkalarına güvenlik güçlerini almayı biliyorlar, bunun için çıkıp artistlik yapmasını da biliyorlar. Gelip burada muhatap olmuyorlar bizimle, gelsinler, buraya çıksınlar.

Daha ne kadar süre dayanabilirsiniz. Sendikanız da yok?

Ama dostlarımız var. Böyle olduğu sürece sonuna kadar dayanabiliriz. İşimizi geri istiyoruz.

Bayram Küçük: Taşeron şirkette iki buçuk senedir açma kapama bölümünde çalışıyorum. Taşeronlaşmanın da sonu bu demek ki. Her şeyi anlatıyor bizim durumumuz. Bu şirketler geçici ihaleler yapıp duruyor. İSKİ'nin istediği maaş üzerine ihale olsun, taşeronun istediği ise prim üzerine. Biz prim usulü çalışıyoruz. İhaleyi Albayraklar şirketi gibi şirketler istedi ama alamadı. Maaş usulü başka bir şirket aldı. Ama üç beş gün sonra tamamen iptal ettiler. Bu ihalenin iptal ediliş sebebini de biz bilmiyoruz. Ama maaş-prim fark etmez işimizi istiyoruz. Pirim üzerine çalışırken mesai saatlerimiz yoktu. Gecenin bir vakti arıyorlar, filanca doktorun suyu kesilmiş git aç. Bize yazıyorlar 1 lira para, yola gidiyor 10 lira. Sıkıysa gitme. Görevini yapmadı diye tutanak tutuyorlar. İSKİ kendi bünyesindeki elemanlara yaptıracakmış işi. 17 sene bu şirketlere para aktarıldı. İSKİ genel müdürü buyursun açıklasın. İSKİ'nin var dediği fazla kadroları neredeymiş?

Bayram Küçük

Sizin daha önce de bir direniş deneyiminiz olmuş...

Evet, bir fabrikada çalışırken sendikalaşmadan dolayı işten atıldım. O direnişte işe iade davasını kazanmıştık. İşe alındık, patron bizi akşama kadar bir odaya koyuyordu çalıştırmıyordu. Maaş veriyordu ama insanlardan uzak tutuyordu. Öteki işçilerin yanına yaklaştırmıyordu. Bu daha kötü. Biz de sekiz aylık tazminatımızı aldık çıktık. İşçi çalışmasa olur mu?

İşsiz kalan işçilerden Adnan Kondak, basın açıklamalarının değişmeyen konuşmacısı...

Umutlu musunuz peki? Her yerde direnişler başladı...

Tabii yalnız değiliz. Basının verdiği kadarıyla takip ediyoruz. Başta TEKEL olmak üzere Marmaray, Sinter, Tariş gibi yerlerde direnişler sürüyor. Mücadele ettikçe kazanacağımızı biliyoruz. TEKEL işçileri gibi... Bir gün biz de sesimizi duyuracağız. Geçim esnasında çıkmasa da, seçim esnasında çıkacak sesimiz. Bir avuç insan ne yapar demesinler. Çok şey yapar...

Erdal Kerdük

Erdal Kerdük: Vallahi kardeş açıkçası durum vahim. Yüzlerce, binlerce insanı sokağa attılar. Şimdi bunun sorumlusu kim?

Kim sizce?

Sen ben değiliz. Bunun sorumlusu koltuklarda oturanlardır. Bunun vebalini onlar çekecekler ama bu veballe kalmaz. İşimizi geri istiyoruz hem de sonuna kadar direneceğiz. Ben tek başıma da kalsam direneceğim burada. Çadırımı da kuracağım gerekirse, gerekirse İSKİ'yi de işgal ederiz, yolu da trafiğe kapatırız... Ne gerekiyorsa yaparız...

Peki, şimdi düşünüyor musunuz, yeniden işe girsem şartlarımı koyarım. Sigortamı, iş güvencemi, düzenli maaşımı, izinlerimi isterim diye?

Bunu her işçi zaten ister. Benim tam güvencem olsun, kadrolu olayım... Ama maalesef bu ülkede zor. Ben fazla şart koşmuyorum. Daha önce primle çalışıyordum aynı şekilde işimi istiyorum. Çalışayım yeter diyorum. İşte bizi bu duruma getirdiler. Biz istemez miyiz kadrolu çalışalım. Öyle bir devir ki artık 'ekmek' diyorsun. Taşeron firmaya karşı mıyız? Evet karşıyız. Onlar da madem taşeron şirkete karşıydılar, yıllarca neden taşeron firmayla çalıştırdılar bizi? Yüzlerce insanı birden neden sokağa döktüler?

Belediyelerin verdiği bu büyük ihalelerden haberdar mısınız? Kimlere veriliyor, neler oluyor ihalelerde?

Üç yıldır bir ihale yapılacak. Bir türlü olamadı. Bu üç yıllık süreç içerisinde 6 ay bir ihale oldu, 3 ay bir ihale oldu. Sadece insanları kandırmak için. Artık seçim nedeniyle midir nedir bilemiyorum. Bir şeyler dönüyor ben de anlamış değilim.

'Hiç birlik olmadık ki!'

Güç birlikten gelir derler ama atılan işçilerin hepsini burada göremiyoruz. Her eyleminiz yaklaşık olarak birkaç yüz İSKİ işçisi ve sizinle dayanışmaya gelenlerden oluşuyor...

Tuncay Öztürk: İşten atılan 2 bin 300 kişi var ama yaklaşık 500 kişininki kesinleşti. Biz burada her gün 100 kişi bekliyoruz. Hani gerisi nerede? Adamlara ulaşıyoruz, "Randevum var, işim var," diyorlar. Neyden korkuyorlar? Biz burada direnelim, dayak yiyelim. Onlar gelsin hazıra konsun. Bizim insanımız da böyle üç kuruşa beş köfte yemenin derdinde işte...

İSKİ'de çalışan ve atılan en eski eleman sizsiniz sanırım...

Adnan Kondak: Evet aslında yaklaşık 50 yıldır çalışıyorum ama baksanız hani resmiyette 10-15 sene görünüyor.

Yıllar önce burada taşeronlaşmaya neden karşı çıkılmadı sizce?

Kiminle karşı çıkacaktık? Birlik olmadı ki hiç. Kimse sesini çıkarmadı. Ne sendikalar ne de partiler işçilerle ortaklaşmadı. Şimdi 4c, 4b diyorlar ya, bunları masalarda oylayanların arasında değiller miydi sendikalar? İşçinin işçiden başka dostu yok. Eylem için Taksim'e gideceğiz ama bilet parası bulamıyor işçi, sendikamız da yok. Gerçekten işçinin sendikası yok. Mahkemelerde çözülecekmiş. Paramız yok bizim nasıl çözülecek? Bu davalar nasıl takip edilecek?

Basın açıklamalarında sizi görüyoruz. İSKİ işçilerinin temsilcisi gibisiniz. Daha önce direniş deneyiminiz oldu mu?

Sağ olsun arkadaşlar öyle görüyor. Ama benim de ilk direnişim. Zaten sorun da bu. Bu zamana kadar maaş olsun, izin olsun, taşeron olsun hiç sesimizi çıkarmadan çalıştık bizler. Asıl sesimizi çıkartmamız gereken zamanlar o zamanlardı Hata yaptık. Şimdi kapı önüne koyuyorlar, öyle harekete geçtik. Biz işimizi istemek için mücadele ediyoruz...

Tariş de ayakta!

İzmir'de Tariş İplik Fabrikası tasfiye edildi ve 600 işçi kapı dışarı edildi. Üstelit tazminatları da ödenmedi. İşçiler Tariş Genel Müdürlüğü önünde direniyor...

Bundan bir sene kadar önce, fabrikanın mali durumun kötü olduğu, ekonomik kriz yüzünden zarar ettiği söyleniyordu. Bu durumu 'toparlamak' için TARİŞ Çiğli İplik ve Dokuma Fabrikası'nın üretime ara vermesi kararı alındı. Kısa çalışma ödeneğinden yararlanan işçiler, altı ay işsizlik ödeneğinden brüt maaşlarının yarısını almaya başladı. Bir işçi şöyle anlattı yaşadıklarını:

"Altı ay sonunda durumu düzelmeyen fabrika, bizden bir altı ay daha süre istedi. Geçen sene, 1 Mart 2010'da işbaşı yapılacağı söylenmişti. Bu süre içinde işçiler çeşitli sendika ve işçi grupları bizi işten çıkartılabileceğimiz konusunda uyardılar ama buna rağmen örgütlenme çağrılarına kulak asmadık. Durumumuz kritik diye korkudan hiçbir işçi eylemi ya da faaliyetine katılmayıp sessiz kaldık. 1 Mart sabahı işe geldiğimizde ise polis panzerleri ve güvenlik görevlileriyle karşılaştık. Bize hiçbir açıklama yapmayan yönetim, fabrikanın duvar ve pencerelerine fabrikanın Pamuk ve Yağlı Tohumlar Birliği'nin tasfiye kararıyla ipotek konarak kapandığını ve bizlerin de iş akdimizin feshedildiğini duyuran kağıtlar asarak durumu bildirdi. Aynı sırada evlerimize de tek tek, üstelik noter onaylı işten atılma bildirimi yazan 'kovulan işçilere imzalatılmak üzere' iş sözleşmesinin iptali dilekçelerini gönderdiler. Biz fabrikada olayı anlamaya çalışırken imzaları evde ya da mahallede bulabildikleri konu komşu, çoluk çocuk herhangi kişilerden toparlayıp götürdüler..."

İşçiler bir yıl boyunca fabrikalarının kapanmaması için her türlü fedakarlığa katlandıklarını, bir ay ücretsiz izne çıkartıldıklarında da sabırla, umutla beklediklerini düşünüyordu. Ancak şimdi, "Keşke o altı ayı boş geçirmeseydik, bizden yeniden süre istedikleri gün

Fotoğraflar: RED İzmir

çekinmeden fabrikanın önünde direnişe başlasaydık," diyorlar ve herkesten destek bekliyorlar.

AKP'nin saadet zinciri

Ama medya biraz bu beklentinin dışında! İşçiler kendileriyle röportaj yapan yerel İzmir televizyonlarının işçilerin sorunlarından çok, 'Müdürlükte çalışan personele şiddet uyguluyorlar' gibi asılsız haberler yapması nedeniyle üzüntü ve şaşkınlık duyuyor. Bu yüzden kafasına göre haber yapma özgürlüğü olan medyaya herhangi bir açıklama yapmaktan kaçınıyorlar. Bu haberlerin kim aracılığıyla, kimin kafasına göre yapıldığı da meçhul...

Şu an sözde tasfiye edilen fabrikada ise AKP'nin 'saadet zinciri' geleneği sürüyor. Maaşları tıkır tıkır ödenen Başkan, Aydın Söke'den akraba, eş, dost, parti üyesi, delege falan filanından oluşan 30 kadar kişiyi getirmiş, işçi ve ayrıca güvenlik görevlisi kadrosunda fabrikada tutuyor. Onların da maaşları tıkır tıkır ödeniyor. Yönetim, işten çıkarılan işçilerine kıdem tazminatları konusunda baştan savma açıklamalar yaparken ve mali sıkıntıyı bahane ederken resmi sitesinde duyurular kısmında, satın almayı planladığı elastanlı iplik üretiminde kullanılmak üzere 1 adet 2. el SAVIO marka bobin makinasının reklamını yapmayı da ihmal etmiyor.

İşten atılan Tariş İplik işçileri her gün Alsancak'ta Tariş Genel Müdürlüğü önünde eylemde. "Başbakanımızla görüştüm, işçilerin isteklerini sayın başbakanımıza ilettim," türü açıklamalar yapan Türk-İş göstermelik bir destek verirken, eylemci işçilere çeşitli sendikalardan, ilçe belediyelerinden yemek geliyor. Üniversite öğrencileri, diğer işçi örgüt ve sendikaları ve halk direnişteki işçilere tam destek veriyor. Tabii direnişe geç kaldıkları için bir sitemle birlikte...

İzmir'de bir ekmek kavgası daha veriliyor şimdi... Tariş İplik işçileri çocuklarına güzel bir yaşam planlamak bir yana, artık çocuk yapmayı bile düşünmüyor, sağlık sigortaları ödensin, kiraları ödensin, karınları doysun diye çaba sarf ediyorlar. Tırnaklarını parçalayan, ellerini kanatan makinalarının başına geri dönebilmek için savaşıyorlar. Fazla mesaiyi protesto etmiyorlar, kimi zaman yemek yemeye bile fırsat bulamadıkları mesai günleri için savaş veriyorlar...

MERVE SEMERCİOĞLU

Köylü kurnazları işçiyle çiftçiyi karşı karşıya getirmek için uğraşıyor

Pamukta dünya fiyatlarının yükselmesine rağmen doların TL karşısındaki değer kaybı nedeniyle bundan yararlanamadıklarını belirten Tariş Pamuk Birliği eski Başkan Basri Özçoban hükümetin dış borçları ucuz ödeme politikasıyla paranın değerini yüksek göstererek çiftçiye yüklediğini savunmuştu. "Kara delik diye suçlanmamak için Çiğli İplik Fabrikası'nda üretimi durdurmak zorundayız. Ekonomik kriz nedeniyle tekstil fabrikaları bir bir kapanmaya başladı, biz de iplik satamıyoruz," diyordu.

Neticede, onca işçiyi kapı önüne koyan Tariş İplik Fabrikası, işçilerin tazminatlarını da ödemedi. İşçilerin onca yıllık emeği gasp edildi. Tariş Başkanı ise işçilerle çiftçileri karşı karşıya getirmek için kurnazca bir yola başvuruyor. Divan başkanlığını TARİŞ İncir Birliği Başkanı Günercin Azbazdar'ın yaptığı genel kurulda 1 oy farkla seçilen ve Aydın Söke'de ANAP'tan iki dönem belediye başkanlığı yapmış olan şimdiki Tariş Başkanı Beliğ Azbazdar iplik

işçilerinin alacaklarını isterken 'çiftçi tarlasını satsın benim paramı versin' anlayışı içinde olduğunu söyleyerek işçi ile çiftçiyi birbirine düşürmeye çalışıyor. "Bundan üzüntü duyuyorum," diye bir de 'duygusal insan' ayaklarına yatıyor.

Eski yönetime karşı, "Üreticilerin pamuğunu tarlada bırakmayacağız," diye yola çıkan ve, "Beceremiyorsanız bırakın bu işi bilenler yapsın," diye yönetime talip olan mevcut yönetim, çözümü Tariş'in elindeki varlıkları satarak ve iplik işçilerini işten çıkartarak küçülmeye gitmekte buldu. Hiçbir şeyin değerinin altında satılmayacağını ekledi.

Bu AKP'nin hem tarımsal, hem de genel toplumsal politikalarının bir sonucu. Tariş Başkanı Beliğ Abazdar bas bas Sanayi veTicaret Bakanlığı Müsteşarı'yla görüştüklerini, hükümetin de küçülme politikasında Tariş yönetiminin yanında bulunduğunu söylüyor. AKP milletvekilleri Mehmet Tekelioğlu ve Tuğrul Yemişçi, eski Tariş yönetimlerini suçlayıp, "Kötü yönetim nedeniyle bugünkü duruma gelindi. Kimse bundan hükümeti sorumlu tutmasın," diye açıklama yapıyor.

Pamuk üreticisi şaşırıp kalmış durumda. Pamuktan para kazanamıyorlar. Üretimin tamamen durdurulması korkusundalar. Sessiz kalıyor ve işçileri desteklemeye yanaşmıyorlar. İplik işçileri ise, pamuk üreticisi çiftçilerle hiçbir sorunları olmadığını söylüyor ve üretimin sürmesi için onlardan destek bekliyor.

OYMACI USTALAR...

Eski iş? Eski iş yok! Geçim derdi var, vergi borcu, su borcu, elektrik borcu, Bağkur borcu var, vermeden alan devlet var, evin dertleri var, çocukların okul dershane masrafları var gerekirse ek iş var; ama eski iş yok...

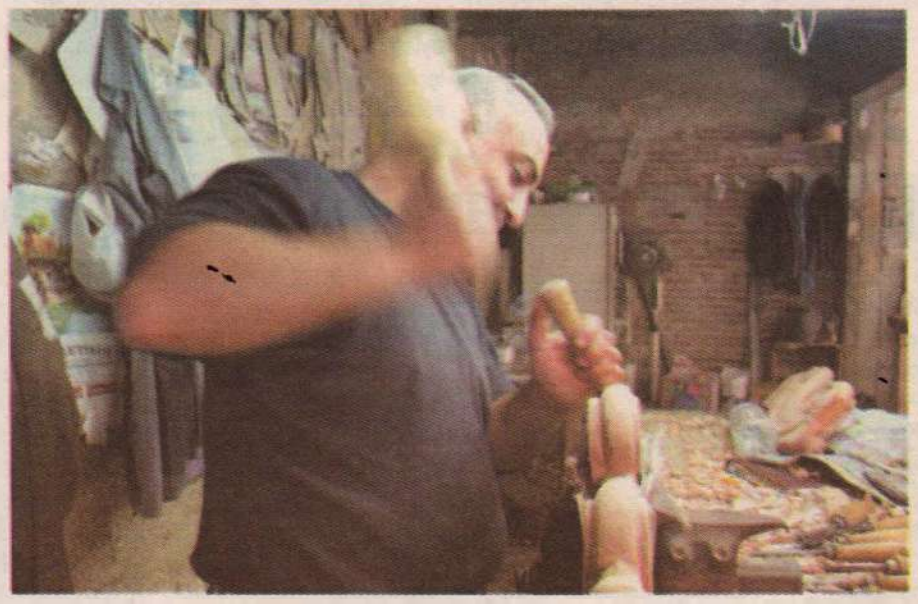

Bir zamanlar, örneğin 80'lerde Sucuzade, Hürriyet, Havuzlubahçe, yer yer Akkapı, Obalar Caddesi sokakları civarı oymacı atölyeleriyle dolu olurdu. Yan yana, karşı karşıya dükkânlar sıralanırdı. Hâlâ var bu küçük mekânlar ama tabii o eski yoğunluğunda değil. Çünkü mobilyacılıkta tüketim mantığı değiştirilince üretim buna göre şekillendi. Büyük mağazalar kalitesiz ürünü ucuza satarken, seri üretimlerle estetiği de törpülerken, bankalarla kurdukları tuzaklarla müşteri-vatandaşı rahatlıkla kandırabilecek seri tüketim imkânları da sunarken, geride sadece zanaat değil bir sanat da icra eden binlerce esnafı adeta izbe sokaklara gömdü. Oymacılar, iskeletçiler, mobilyacılar, presçiler, lakeciler, döşemeciler, malzemeciler bu iş hayatının sayfalarından çekilir oldu. Böyle olunca hem küçük esnafın ekonomik varlığı tehlikeye düştü, hem de sonucunda bir neslin yok olması tehdidi ortaya çıktı.

Evet; dünyamızda sadece kuşların, çeşitli memeliler soyu tükenmiyor işte; kültür hayatımızın da bir parçası olan bu el emeği işlerin de soyu tükenmektedir, çünkü kapitalizmin paradan, yani kendi kazancından başka bir hesabı yoktur. Aynı zanlı tüm dünyayı yüzyıllardır kaynakları, türleri, doğasıyla yok ederken yanında bir tür tsunamiyle küçük işletmeleri de söküp götürmektedir. Bu anlamda bakkalların, manavların, kasapların, ayakkabı imalatçılarının, mücellitlerin, kazancıların, kalaycıların geleceği AVM'lerin ve benzeri dev şirketlerin ellerinde ufalanmaktadır. Yok olmaktadır. Ülkeyi yönetenler, genetik bir mirasla, ağababalarının birer seri katil işbirlikçileri, tetikçileri olduğu için de bu esnafın yok oluşlarını kayda bile almamışlardır. Onları ancak bir avcının avını yerken umursadığı veya dikkate aldığı kadar umursayıp önemsemişlerdir. Geçenlerde örneğin bu güzel ülkemin bir başbakanı AVM açılışı yaparken bakkallarla adeta dalga geçerek onların da birleşip o manada bir şeyler yapmaları gerektiğini en 'samimi ve kalbi' duygularıyla ifade etmiştir. Buralarda da küçük imalatçının, ustaların vaziyeti böyle...

Çocukluk zamanlarından beri aşina olduğum, fotoğrafını belleğimde tokmakların iskarpilelerde çıkardığı seslerle tamamladığım bir oymacı atölyesi bulmak için Adana'nın Sarıyakup Mahallesi'nin sokaklarına daldım. Bulduğum atölye yine çocukluktan beri tanıdığım Ali Usta'nın dükkanıydı; Ali Görgün, namı diğer Domdom Ali...

Selamünaleyküm, aleykümselâm, derken girdik mevzua.

Eski iş? Eski iş yok! Geçim derdi var, vergi borcu, su borcu, elektrik borcu, Bağkur borcu var, vermeden alan devlet var, evin dertleri var, çocukların okul dershane masrafları var gerekirse ek iş var; ama eski iş yok.

Ek iş derken? Örneğin hafta sonları maçlarda stat etrafında su, simit,

ayran satmak icap ediyor. İş yok ama evde ekmek bekleyen var. Oysa ben 37 yıllık oymacı ustasıyım dile kolay, 7 yaşımdan beri bu işle uğraşırım. Bilmiyorum, başka iş yapmak zorunda kalmadan ben hayatımı idame ettirebilmeliydim. Hayır, su simit satmaktan utanmıyorum ama benim zoruma giden onca yıllık emeğimin, tecrübemin doğru düzgün bir işe yaramamasıdır.

Ne oldu da oldu?

Ne oldu da böyle oldu? Adana'da yüzlerce oymacı vardı. Şimdi on dükkân belki sayarım. Hepsi de can çekişiyor. Yok pahasına satıyoruz emeğimizi. Bak burada kaç kişiyiz… Eskiden çıraklarımız da olurdu, şimdi herkes kendi çırağı, çünkü iş yok, mesleğin geleceği yok. Hem çırak bulamıyoruz hem de çırağa verecek haftalığı bulamıyoruz. Adana'ya iş verdiğimiz yok, düşün Adana burası, en iyi işin, en iyi mobilyanın yapıldığı yerdi. Şimdi git mobilyacılar sitesine, bizimle ilgili bir iş yok, bırak bizi bir ay sonrasına güvenle bakan bir esnaf bile yok. Anlatabildim mi? Ne bileyim ne oldu? (Burada okkalı bir küfür sallıyor...) Köşe başlarında, caddelerde mobilya mağazaları görürdün değil mi? Ne oldu onlara, buharlaştılar mı? Hepsi sitede mi toplandı zannediyorsun? Onlara ne olduysa işte bize de o oldu?

Bu işler? İnegöl'e gidiyor bu işler. Biz oraya çalışıyoruz. Oradan da Arabistan'a, Irak'a, Azerbaycan'a, Dubai'ye filan gidiyor. Yani bize bu memlekette ne yazık ki artık ekmek yok.

Var mı bu işlerin bir adı? Serdar Usta, şu elimdeki barok tarzıdır, diyor. Ötekileri sıralıyorlar: Kâkül, Sultan, Fasulye, Irmak, Filiz, Burmalı… Yani bildiğin isimler diyor.

Bakıyorum; bir tezgâh, iskarpile takımı, mengene, işkenceler, tokmaklar, tokmağın çalışmadığı yerlerde nasırlı avuç altları işin aletleri olarak görünüyor. Bağırıp çağırmadan, yani büyük şehrin birinde, ne bileyim kentli bir sanatçının elinden çıksa yaygaralar kopartılacak, hakkında belgeseller filan yapılacak işler burada bu alet edevatla sessiz sedasız 'yaratılıyor'.

Güven Usta, Selhan Usta, Serdar Usta, Ali Zift sadece mekânın değil, sadece iş hayatının değil ülke hayatının da zalim ve zor koşullarında çalışıyorlar. "Ben motosikletle gidip geliyorum, birimiz bisikletle, diğerleri yürüyor," diyor Ali Usta, "Bunu da yaz…" Serdar sigarasını yakıyor, Ali Zift çay hazırlıyor, arada Selhan Usta'ya takılıyorlar, bir şenlik oluyor; yine yılmadan devam ediliyor.

Oradan; "Baba," diyor biri, "Bir gemicik alanımız olsaydı…" Gülüyoruz… Biri 37 yıllık, diğeri 34 yıllık, beriki 26 yıllık, 25 yıllık en azı 20 yıllık ustalar… Gülüyoruz… "Benim ev var, ailece imece usulüyle, o da yıllarca Kuveyt'te çalışmanın ürünü," diyor Ali Usta, diğerleri aile evinde, kirada… Gülüyoruz… Kredi kartları bu mekânı da teslim almış… Gülüyoruz… Bir ay çalışamazsam işim harap… Gülüyoruz… Hadi yak bir sigara, ama kapalı mekânda sigara yasağı, ulan işte buna katıla katıla gülüyoruz, gözlerimizden yaş geliyor ya, gülmekten mi artık bilmiyoruz… Ali'ye Ustura Kemal'in Şavrole hikâyesini hatırlatıyorum, gülüyoruz… "Yahu Ali, biz böyle deminden beri neye gülüyoruz?" diyorum. "Bilenin…" diyor, gülüyoruz…

HAKAN TABAKAN

TÜTÜN ZAMANI...

1977'de tütünde çalışırmış annesi.
Hikmet Usta bıçkın adam, rakı masalarının bilgesi...
İlk görüşte âşık olmuş
"ben bu kızı almazsam ölürüm" demiş, bilgelik bu o meyanda iflas etmiş.
Hâsılı kelam, iki tekel işçisi bir mahalle düğünüyle evlenmiş
Pamuk tarlaları, portakal bahçeleri, turuncu gün batımları, Asri Sinema Sokağı
Tekmil Adana katılmış bu şenliğe.
Hikmet Usta "nikâh şahidimdir Yılmaz Güney" demiş.
Hikâyesi budur işte 'Yılmaz Usta'nın
Adı ve sıfatı ayrı ayrı yadigâr,
Bir sigara paketine de öylece düşülmüş not...
...böyle anlatıyor Yılmaz...
Bir nevi aile şirketi, anam babam hep "tekelci"
"tekelci" dedimse yanlış anlaşılmaya
Bir irade-i milliye ile Tekelci
Bilirim, vaktiyle anlatmıştı Cenan Abi,
"kendi kaderini tayin etmeyen işçi sınıfının kaderi de olmaz haddizatında…"
Bir sigara arası...
"Balyalar, çuvallar, tezgâhlar, dönen makineler, yuvarlanan sigaralar…
Rüyamda görürüm," dermiş Hikmet Usta,
"sonra gelir Zeliha serçe parmağı kalınlığında sarar sigaramı.
Sızlanmadan, 'ömrüme sinmiş şu tütün kokusu'... der durur..."
1970'lerde bir destanın şah beyitiydi Adana.
Grev ateşleri, barikatlar, mitingler… Sigara dumanı gibi dağılırken kelimeler:
"Hiç unutmam bir ucu İnönü Caddesindeydi, diğeri Gülek Köprüsünden iniyordu.
Nereden baksanız orada yüz bin insan vardı… Sahi ne oldu onlara, buharlaştılar mı yani… Bizim ilk yürüyüşümüz ailece, Yılmaz yeni doğmuş, hakikatli kadın Zeliha, her davada yanımda… Hem işçi dediğin durduğu yeri doğru tayin edecek…"
"Bir tuğla diğerinin üzerine hangi prensiple gelir bunlar bilmezler.
Bilmezler bir tütün yaprağında kaç damar vardır.
Toprağın yasasıyla alın terinin yasası aynıdır, derim bilmezler.
Ayakkabımı aldığım bir Sümerbank vardı Tekel'in karşısında, bilmezler.
Kâğıda sarılı ekmeği, gazeteye yuvarlanmış otuzbeşliği bilmezler.
O ekmeğin haysiyetini bilmezler bre.
Ben şimdi bir türkü söyler gibi 'Vatandır Tekel…' derim, anlamaz bilmezler."
Bir devrin son sözleri miydi bunlar?
Hikmet Usta çekmiş gitmiş, geride Tekel işçisi Yılmaz; bir iş, babadan tek miras…
"bir nevi aile şirketi" der güler…
Hep dövüşmüştür Zeliha,
"bu çocuk kundaktayken ben yollardaydım,
hem ömrüme sinen bir tütün kokusu var,
'efkârımı sen bilemezsin Ankara'…"
Rüzgâr çadır mı dinler, zemheri zulüm olmuş sızıyor;
"evet, soğuk öldürür lakin kaderine razı olmuş bir teslimiyet bin kez öldürür…"
Çadır kentin ucuna bakarken mırıldanır Zeliha; "ömrüm üşümekle geçmiş zaten…"
Hayat! Daha güzel günlerimiz olmuştu.
Işıl ışıl 1970'lerle hayalindeyken Adana...
Şimdi bereketli topraklar üzerinde alışveriş merkezleri,
ulan yağmalanmış güzelim portakal bahçeleri,
yazlık sinemalar bir hayal olmuş,
sessiz sedasız gitmiş giden…
Oysa tekmil Adana ortak olmuştu o şenliğe;
turuncu gün batımları, Asri Sinema Sokağı,
faytonlar, şimdi hayaletler gibi rakı masaları…
… emeğin şehriydi Adana'm, alaşağı edildi ağam…
Sanırsın ki işte yıkılıyor son kale,
eski adıyla E5'te,
Milli Mensucat harabelerinin berisinde,
duvarında bir manifestodur tütün fabrikasının
"vatandır Tekel, satılamaz..."
"tek yol devrim" der gibi…
Hikmet Usta, hala hatıralarındadır makinelerin;
Zeliha, özler serçe parmağı gibi sarmayı tütünü;
Yılmaz silkeler tozunu zamanın…
Vaktidir…

Çakma çevreci, lisanslı hırsız ve çöp!

'Köpeğim senden temiz!'

Sabaha karşı, saat beşte polis ve zabıta metruk bir fabrikayı kuşatır... Uzun süredir fabrika binasını mesken edinmiş kâğıt ve hurda toplayıcıları metruk fabrikadan dışarı atılır; birkaç duvar yıkılır, toplanmış kâğıtlara, hurdalara ve çekçek arabalarına el konur. İki saat içinde metruk fabrika onu işgal eden kâğıt toplayıcılardan arındırılır, mahalle 'modern' görünümüne kavuşturulur!

Kâğıt ve hurda toplayıcıları, ya tanıdıkları başka bir depoda geceyi geçirecek ya da yeni bir depo ve koğuş bulana kadar parklarda yatacaktır.

Urfalı Halil, çekçek arabasıyla çöpten kâğıt ayıklarken, bir köpek havlar ayağının dibinde. Halil korkar; köpeği uzaklaştırmak için tekme savurur. Sabah yürüyüşüne köpeğiyle beraber çıkan çakma sarışın kadın, köpeğini tasmasından çekerek

avazı çıktığı kadar bağırır: "Sen ne yaptığını sanıyorsun terbiyesiz! Tekme attığın köpek senden daha temiz!"

13 yaşındaki Veysel, arabasını çekerek çöp bakınırken, bir okul çıkışında yaşıtı öğrencilerin arasında kalıyor bir gün. Bir grup öğrenci burunlarını tutarak ve kıkırdayarak kaçışıyor Veysel'in yanından. Özel okulun kapısındaki özel güvenlik görevlisi, Veysel'e oradan uzaklaşmasını söylüyor. Cipiyle kızını okuldan almaya gelen kadın, Veysel'i görünce kızı için fena halde endişeleniyor; Veysel çekçek arabasıyla cipin yanından geçerken, çekçekin cipi çizebileceği ihtimali karşısında endişesi ikiye katlanıyor.

Ahmet 16 yaşında. Kaldığı izbe koğuşta, iki kişi yattıkları karton yatağından gece müthiş bir ağrıyla uyanıyor. Belinden kasıklarına hücum eden sancılarla önce inliyor, sonra bağırıyor. Koğuş ayaklanıyor. Çekçek arabasına yatırıp hastaneye götürüyor arkadaşları. Acılar içinde kıvranan Ahmet'e beklemesini söylüyorlar acilde. Yarım saat hastane bahçesinde kıvranıyor sancılardan. Acildeki doktor onu parmağının ucuyla muayene ediyor. Ne film ne tahlil. Böbrek taşı olduğunu söyleyip iki iğne yapılıyor. Kağıt toplamaya çıkamıyor artık; ayda 400 liraya bir konfeksiyon atölyesinde meydancılık yapıyor. Atölye sahibi iki senedir onu sigorta yapacağını söylüyormuş. Geceleri gene hurdalık koğuşunda kalıyor; bir yatağı iki kişi paylaşarak.

Yukarıda anlatılanlar kurmaca değil...

'Bozma o çöpleri! Defol!..'

Sayıları 300 bini bulan ve günden güne artan atık toplayıcılarının varlıkları, çalışma ve yaşam koşulları neredeyse kanıksanmış durumda. Toplayıcılar; başkalarının değersiz, kullanılmaz diye çöpe attıklarından ayıkladıklarını satarak geçinmeye çalışıyor. On binlerce yoksul, her sabah, çekçek arabalarıyla sokaklara, caddelere dağılıyor. Çocuklar da var aralarında, kadınlar da, yaşlılar da.

Metruk binalarda, dükkân köşelerinde, iki tahta ile çevirdikleri barakalarda, gecekondularda yaşıyorlar. Koğuşlarda, 20 metrekare alanda 20 kişi bir arada yaşıyorlar. Birçoğunun yaşadığı yerlerde ne elektrik var, ne de su. Tahta ve kartonlardan yaptıkları yataklarda iki kişi, üç kişi birlikte yatıyorlar. Yaşadıkları yerler; havasız, nemli, böcek ve sıçanlarla dolu. Yaptıkları iş maden işçiliğinden daha zor. Üstelik bu işe çocuk yaşta başlıyorlar. Çekçek arabalarıyla günde 20-30 kilometre yol alıp, gün boyu 150 kilo yükü çekiyorlar. Çöplerden bulaşabilecek her türlü hastalığa açıklar. Çöpten karşılıyorlar giyecek ihtiyaçlarını. "Nasıl oluyor da insanlar çöplerine bu kadar ekmeği atıyor?" diye şaşkınlık içindeler. Kentin zengin kesimlerinde, alışveriş merkezleri önünde yaşamı çöplerden sorguluyorlar.

Birçoğu Doğu'dan gelmiş; savaşın ve yoksulluğun kan emdiği bölgelerden. "Neden bu işi yapıyorsunuz?" sorusunu soramazsınız bu insanlara. Çöplere, yoksulluğa ve yoksunluğa karışmış gözlerinden sessiz bir yanıt geçer: "Kim ister bu işi yapmayı, nasıl sorudur bu?"

Çoğu akrabadır. Küçük çocuklar emanet edilmiştir amcaoğullarına, dayılara, ahbaplara. Feodallik filan değildir dayanışmaları. Düpedüz yoksulluğun dayatmasıdır. Birbirlerinin her şeylerini bilirler. Bir arada olmasalar, birbirlerini kollamasalar; şehirli züppelerin, şovenist milliyetçilerin, sokak köpeklerinin, polisin, zabıtanın, üzerlerine araba süren zengin piçlerinin, gözleriyle onları aşağılayan zengin mahalle rüküşlerinin, çöp toplama işini kanunen alan iktidar yandaşı şirketlerin saldırı ve aşağılamaları ile mücadele edemezler.

Çoğu, dağlarda yakınlarını kaybetmiş. Kiminin abisi, kiminin babası, kiminin ablası, yeğeni...

Köyleri boşaltılanlar, memleketinde iş bulamayanlar, Çingeneler, işsiz kalanlar, maaşı ile geçinemeyen memurlar şehrin çöplerinden geçinmeye çalışıyorlar. Birçok öğrenci; okuldan sonra ve hafta sonları çöplerden kâğıt ayıklıyor. Sayıları her gün ama her gün artıyor.

Çevrecilerin bazıları minnetle bakıyor bu insanlara; eğer çöp kokusunu kaldırsa mideleri, neredeyse kucaklayacaklar! Günde 20 lira kazanmak için 20 kilometre yolu, sırtlarında 150 kilo yükle yürüyenlere sempatiyle bakıyorlar ve, "Gönüllü çevreci bunlar. Bravo bu insanlara," diyorlar. Kâğıt ve hurda toplayanlar çevreyi hiç mi hiç umursamıyor oysa. Umursuyor olsalardı komik olmaz mıydı?! Çevreci filan değil bu insanlar; sadece aç!

Kâğıt ve hurdaları çöplerden ayıklayanlara kimi vatandaşlar tepki gösteriyor; apartmanın penceresinden bağırıyorlar, çöpü karıştıran 12 yaşındaki toplayıcı çocuğa: "Bozma o çöpleri, karıştırma!" Çocuk çöpü karıştırırsa çöpler sağa sola saçılacak, kötü bir görüntü oluşacakmış! Kaç toplayıcı işçi çocuk ağlamıştır, "Çöpü dağıtma, defol oradan," azarlamalarından?! Kaç toplayıcı çocuğun gururu incinmiştir alışveriş merkezleri önünde yanlarından kaçarak uzaklaşanlardan?!

Yoksulluktan edilen kâr

Kâğıt ve hurda toplayanlar, uygulana gelen vahşi ekonomik sistem gereği yoksul ve işsiz kalmışlarken, kapitalizm bu yoksulluktan para yapma derdinde.

Sakızı bile janjanlı ambalaja sokup pazarlayan vahşi kapitalizm, kâr hırsıyla, malı satılabilsin diye milyarlarca dolarlık ambalaj sanayi oluşturuyor. Tüketim kültürü çöp dağlarını doğuruyor.

Kapitalizmin ehlileştirilmesi hikâyeleri ile AB standartları hazretleri, çevreci elbisesini giyiyor ve bundan böyle ambalaj atıklarının, ambalajları üreten firmalar eliyle geri toplamasını buyuruyor. Ambalaj demek para demek; bu atık ambalajlar en kısa yoldan ve en az maliyetle üretime dâhil olmalı. Ayrıca doğayı tahrif eden çöpler, modern bir yolla üretime tekrar katılmalı! Bunun adı da çevrecilik oluyor.

Bir ton atık kâğıdın on yedi ağacı kesilmekten kurtardığı bir gerçek. Ancak kapitalizmin doğayı önemsediği gerçek değil. Kapitalizm on yedi ağacı önemsediği için değil, on yedi ağacın kesilip kâğıt haline getirildiğinde ki masrafı önemsediği için çevreci kesiliyor. Ucuza satın alabileceği atıkların derdinde kapitalizm. Geri dönüşümü çevreci kılığında kutsayıp, yoksulluğa mahkûm ettiği yığınların çöpten para kazanma çaresizliğinden para kazanırken, çevreci görünümüyle meşruiyet kazanıyor. Ahlaksızlık ve şerefsizlik asli karakteridir kapitalizmin.

Kapitalizmin uygulamalarından işsiz kalan yığınlar çöpten ambalaj atıkları topladıklarında, sistem, " Topladıklarınızı benim belirlediğim depolara, benim belirlediğim fiyata satacaksınız" diyor. Yarattıkları yoksulluktan bile para kazanmak istiyorlar; kazanıyorlar da. Yoksulların topladığı ambalaj atıkları ne kadar çok olursa, o kadar daha ucuza ambalaj yapacak çünkü. Hazır işlemden geçmiş atıklar daha küçük bir maliyetle yeniden ambalaj olup piyasalara sürülüyor.

Kapitalizm, çöplerden geçimlerini sağlayanlara karşı değil! Çevreci naralar atarak kimi zamanda kutsayabiliyor onları! Yoksulluk üreten sistemin sahipleri, yoksulların çöplerden ayırıp geri dönüşüme kattıklarından da para kazanırlarken, ortaya çıkan görüntü kirliliğinden şikâyetçiler sadece, bir de toplama işini daha kar edecekleri şekilde disipline ederek modern hale getirmeye çalışıyorlar!

Öyle ya, çöp karıştıran binlerce insan görüntüsü; havai fişekli kutlamalara, Kültür Başkentine, alışveriş merkezleri önünde fink atan ciplere, kaldırım kenarında diktikleri trilyonluk lalelere, turizme uygun bir görüntü değil! Onlara göre, bu toplayıcılar toplumun en alt kesimi olarak zaten suça meyilliler! Öbür dünya için cennet yatırımı yaparlarken, bu dünyada yarattıkları kendi cennetlerine hiç de uygun değil bu görüntüler!

Oysa varlık nedeni kendisi olan bir sorunla karşı karşıyadır kapitalizm. Ne yapsa gideremez bu görüntüleri. Üstelik bu sefalet ona para da kazandırmaktadır. O zaman bu işlere bir düzen getirilmeli!

Hırsız bağırıyor: "Hırsız var!"

'Geri Kazanım Projesi' adı altında atık toplayıcılığına da el atıyor belediyeler; atık toplama işini, AB zırvalıklarına ve iktidar tarafından hazırlanan yönetmeliklere göre lisans almış firmalara devrediyor.

Beyoğlu'nda İhaleyi kazanan firma, İstiklal Caddesindeki çöplerin sahibinin kendisi olduğunu söylüyor ve toplayıcıların bu caddeye girişlerine izin vermiyor. Giren olursa, zabıta, toplayıcıların arabalarına ve topladıkları atıklara el koyuyor.

Kentin eğlence ve entel merkezi kötü görünümden kurtuluyor böylelikle!

Ancak, belediye ile anlaşma yapan şirket sadece cadde üzerindeki mağazaların ambalaj atıklarını topluyor. Diğer bölgelerde atık işçilerinin çöp toplamasına karışmıyor. Karışmıyor, çünkü arka sokaklardan atık toplayan binlerce yoksul, bedava işçilik yapıyor. Geçinmek için günde ortalama yüz eli kilo atık toplamak zorunda bu yoksullar. Zaten toplanan bu atıkları, şirket belediye kolluk kuvvetini arkasına alarak yeniden kâra çeviriyor. Belediye o bölgede atık alımı yapan depoları kapatıyor. Atıkçıların topladığı atıkları, şirketin depolarına satması dışında bir seçenekleri kalmıyor. Atıkçılar daha önce bir tonunu seksen liraya sattıkları kâğıdı bu sefer devlet

destekli şirkete elli liraya satmak zorunda kalıyorlar. Lisanslı şirket sahipleri ve ruhlarını paraya satılmış sözcüleri de diyorlar ki:"Caddeden kâğıt toplama işi bizim hakkımız. Bizim dışımızda kâğıt toplayanlar bizim gözümüzde hırsızdır!" (Evet burada, hep beraber, gıyaplarında, yüzlerine tükürüyoruz).

Bütün ülkede yaklaşık üç yüz bin yoksul, hiçbir güvenceleri olmadan lisanslı şirketlerin ve ambalaj şirketlerinin belirledikleri fiyata satarlar çöplerden topladıklarını.

Görüntü kirliliğine yol açsalar da binlerce kişilik zorunlu çalışanı vardır bu sektörün. Zorunluluk da yoksulluktur.

On binlerce kişiyi çöpten geçinmeye mahkûm eden sistem, zabıtasıyla, polisiyle rahat vermez toplayıcılara. Arabalarına el koyarlar, yaşadıkları yerlerden çıkarılırlar, çocuk yaşta işçi çalıştırıyorlar diye depo sahiplerine ceza keserler, şiddet uygularlar, depolarını ve yaşadıkları barakaları yıkarlar... Bu yıldırma ve baskılar basit bir yönetmelik uygulaması değildir. Beleşe emekten daha fazla kâr elde etmenin yolunu açabilmek için lisanslı şirketlerin ihtiyaçlarına göre depo ve işçi sayısına ayar çekilir, Ankara'da yaptıkları gibi. "Çöpten atık toplanmayacak!" dese Devleti Aliye, kolluk kuvvetleri ne güne duruyor, bir günde şehirleri modern görünüme kavuşturur.

Ama üç yüz bin yoksul her gün toplam elli bin ton geri dönüşüm sağlıyor çöplerden. Üç yüz bin sigortasız, geliri asgari ücretten düşük işçiler nerdeyse bedavaya çalışıyorlar kan emicilere. Lisanslı şirketler için geri dönüşüm sektöründe balsan tatlı kârlar var.

Dünyada, bilişim ve ilaç sanayinde dönen paraya eşit bir para dönüyor bu sektörde. Yıllık altı yüz milyar getirisi olan çöplerin, sigortasız, düşük ücretle, sağlıksız çalışma koşullarında yoksullar tarafından eşelenmesi kapitalizm için bulunmaz bir nimettir. Onlar da gereğini yapıyorlar.

Çöpteki kapitalizm...

Açılım denen 'şey'den medet umarak, Kürt illerinde yıllardır devam eden savaşın, acının egemen sömürücü takımın lehine, aspirin halinde susuz yutturularak çözüm bulunacağı söyleniyor.

Sistem tıkanan kanallarını açmak ve emperyalizmin bölgesel huzurunu sağlamak adına, "Kürtçe şarkı söyle ama sisteme ilişme," şekliyle birkaç hak kırıntısı vererek, çıkardığı yangını söndürmeye çalışıyor!

Kültürel birkaç 'hakkın verilmesi', yasalarda bir iki kalem 'oynatılması' üzerine, "Analar ağlamasın, kan dökülmesin..." gibi söylemler şişirilerek monte ediliyor. Bu yapılırken açılımın kendi kırmızıçizgileri dâhilinde gerçekleşmesi için kullanabilecek her şeyi kullanıyor sistem.

Sistem kendi bekası için tezgâhladığı açılıma, her alandan her köşeden taraftar topluyor. **Gerekirse Hamamcılar Derneği'ne de kahvaltı verirler.** Hamamcıların külhan sorunlarını önemsediği için değil, açılım denen GDO'lu naneyi yedirmek için yaparlar bunu.

Popçusunu, rakçısını, arabeskçisini, bunların yanında salt sanatını icra anlamında düzgün bir şeyler yapmayı gayret edeni, yine bunların yanında da Kürt şarkıcıyı, Alevi türkücüyü kısacası **açılımını tahkim edebileceği ne varsa toplayıp su böreği yedirmek istiyor sistem.**

Önümüzdeki haftalarda da sahne ve sinema sanatçılarına, sonra da edebiyatçılara kahvaltı verecekler. Cem

Yılmaz, Şahan Gökbakar garajlarından en lüks otomobilleri seçip teşrif edecekler. Sulu espriler yapıp erkânı güldürecekler.

İktidara methiyeler dizip, açılıma gülen yüz resmi çizecekler.

Kazan dairesinin tümden sökülüp atılması ve yerine başka bir sistemi kurarak tüm evlere eşit ve yeterli ısı dağılımını bir zamanlar hararetle savunan, ancak evlerine kombi taktıkları için şimdilerde sistemin açılımla tadilatını ehveni şer bulan 'münevver' kesim, açılımın dayanağı olarak kullanılıyor bu gibi toplantı ve etkinliklerde; yanlarında dünyadan bi haber popçusu, arabeskçisiyle.

Popçular popçu, arabeskçi arabeskçidir. Çok net duruşları vardır. "Şarkımı söylerim arkadaş, siyaset miyaset beni ilgilendirmez," der. Kabul edin etmeyin görüntüleri nettir. Ya, münevver sanatçılarımız? **Su böreği konulmuş tabaklar önünde, ellerini saygıyla kavuşturup, açılım aspirinini susuz yutmamız için iktidara methiyeler düzmeleri nedir?!**

Bu coğrafyanın sorunlarını, sorunların nedeni olan iktidarın sofralarında, onların icazetinde, onların samimiyetlerine puanlar vererek, onlara methiyeler dizerek, dosyalar takdim ederek çözüleceğini ya da çözüme katkı olacağını sanıyorlar!

Bir yandan devlet içi iktidar kapışmasından güya cunta karşıtlığı adı altında cemaatlere sosyal ve ekonomik alanlar açılırken, diğer yandan emekçi kesimlerin emeklerinden cari açık yamanmaya çalışılırken, donumuza kadar her şey bankalara, holdinglere, uluslararası firmalara ipotek edilirken, sanatçıların işi iktidarın su böreğini yemek değil, Ankara'da TEKEL direniş çadırlarında ekmek peynir yemek olmalıdır...

İyi de hangi insan kardeşim? Soyut, gerçekliği olmayan felsefi fantezilerinizin ürünü insan mı? Böyle bir 'insan' yok. İnsan toplumsallığ

Önce insan!.. Madenciler

19 maden işçisinin katledildiği madenin sahibi, maden girişine şöyle bir levha astırmış: **'Önce İnsan'.** Katliamdan sonra *LeMan* dergisinde bir karikatür yayınlandı. Karikatürün çizeri bunun üzerine şöyle yorum yapmış: **"Sonra madenci gelir..."**

Yeni kurulan yasal bir sosyalist partinin duvar afişi: **'Amaç İnsan!'** Yani, "Afiş yapalım," demişler, afişin üzerine ne yazacaklarını düşünmüşler, muhtemelen aralarından biri, "Arkadaşlar, 'Amaç İnsan' yazıverelim gitsin," demiş...

Malum, Başbakan Tayyip de, 'açılım' serisine Romanlarla devam etti. Spor salonuna doldurduğu Romanlara şöyle seslendi: **"Kimileri size Çingen der; kimileri elekçi der; oysa ben size insan diyorum. Siz insansınız!"** Alkış tufanı koptu...

Anayasa tartışmalarında da en çok zikredilen söz: "Amaç İnsan! İnsanımıza yakışır bir anayasa yapmamız gerek."

Bu örnekler üzerine düşününce, insan sormadan edemiyor kendine: Pos bıyıklar bırakıp, sol partilerde köşe kapıp ciddiyet pozları kesmek, ayağımızı Marksizm zeminine basmak için yeterli oluyor mu; yoksa 'ciddiyetsiz' bir karikatürle bile bu yapılabilir mi?.. Yapılabiliyormuş... Zira, "Sonra madenci gelir," sözünü derinlemesine düşündüğünüzde Marksizmin temel önermesine ulaşabilirsiniz. Ama 'Amaç İnsan' derseniz, ayağınızı bastığınız yer başka bir zemin olur ki bugün bu 'soyut insan' liberal solun pek sevdiği 'birey'e karşılık gelmektedir ve toplumsal olan her şeyi bireyselleştirmenin bir aracıdır...

Liberal solcu zevata yönelik yazımızda belirtmiştik ama bir kere daha anımsatalım. 'Amaç İnsan' diyenlere Marx, Komünist Manifesto'da şöyle cevap veriyordu: "Hakiki sosyalistler, hakiki gereksinmeleri değil, hakikat'in gereklerini; proletaryanın çıkarlarını değil, insan doğası'nın, genelde insan'ın, yani hiçbir sınıfa ait olmayan, hiçbir gerçekliği bulunmayan, yalnızca felsefi fantezinin sisleri arasında var olan insan'ın çıkarlarını temsil ettiklerinin... Farkına vardılar."

İdeolojik mücadelede üzerinde ısrarla durduğumuz bu liberal zevatın toplumun politik yaşantısında hiçbir etkisi olmayacaktır, zaten istenilen, amaçlanan da bu değildir. Yani bu şarlatanların 'beslenme' amacı, toplumu idare etmeleri değil, sağdan bir 'zihniyet çekiştirmesi' işlevi görmeleridir. **Liberal zevatın amacı, Türkiye solunun Marksizm zemininden 'Avrupa solculuğu' zeminine çekilmesidir.** Bunu başarıyorlar maalesef ve her yanımızdan sızmış durumdalar. Her kuruma sirayet ediyorlar. Dergimiz yazarlarından **Alper Erdik**'in bu konu üzerine yaptığı çalışmalar ve özellikle Mart sayımızda yayınlanan *Benim Adım Turuncu* isimli yazısı bir kez daha okunmalı...

Birey mi, sınıf mı?

İnsanın gündelik yaşamından, kurumların politika yapışına kadar, liberal solculuğu zerk ettiler bünyeye... 'İnsanı yüceltme', 'bireyi geliştirme', 'kamusal alanın genişletilmesi', 'sivil toplumun güçlendirilmesi' vb. mavallarla beyin hücrelerimize sızdılar...

'Amaç İnsan', peki ya madenciler, Tekel işçileri, itfaiyeciler ve bilcümle işçi sınıfımız? Onlar amaç olmaktan çıktı mı? Çıkmadı diyorsanız, meselelere sınıfsal yani Marksist temelde bakmaktan mı vazgeçtiniz? Bu da değilse geriye Marksizmin Avrupalı kavrayışına yani liberal solculuğa mı düştünüz? Bu da değilse ne?..

İşçileri katleden maden sahibi için 'Önce İnsan' geliyor, Tayyip için 'Önce İnsan' geliyor, Avrupalı 'hakiki' sosyalistler için 'Amaç İnsan' oluyor, yeni kurulan sosyalist partimiz için 'Amaç İnsan' oluyor; ama Marx için, Marksistler için amaç proletarya oluyor. Ayrım noktası işte bu...

İyi de hangi insan kardeşim? Soyut, gerçekliği olmayan felsefi fantezilerinizin ürünü insan mı? Böyle bir 'insan' yok. İnsan toplumsallığını sınıfsallığından alıyor. Misal, işçi sınıfına, emekçilere dair ne 'iyilik' getiriyorsunuz bu Anayasa ile? Hiçbir şey. **Liberal solcularımız askeri vesayetten çıkalım istiyor. İyi çıkalım da içine girdiğimiz vesayet ne peki? Tarikatlar koalisyonu eliyle emperyalizmin uşağı olmada dibine kadar gitme... Bu mu daha iyi olan?** Sıtmayı gösterip, koleraya mı razı edeceksiniz işçi sınıfımızı? 'Kimlik' siyaseti yapıp, sınıf mücadelesinin önünü mü keseceksiniz?

Yukarıda verdiğimiz örneklerin sahipleri, bu soruları yanıtlamakla mükelleftir. Hadi işçileri katleden maden sahibini anlarız, Tayyip'i anlarız ama Marksizmi referans alanların bu 'insan' merakını anlayamadık doğrusu. Sorularımızın as muhatabı elbette

Marksistler içi amaç işçi sınıfını **İnsanlık ancak b**

Usta...

RIZA SATILMIŞ

Hayata erken açtım gözlerimi... 11 yaşında, devletin iki çift ayakkabı ve bir takım elbise formatlı parasız yatılı günlerinde... Marmarisli ressam efendinin iktidarının ilk yıllarıydı ve ben 11 yaşındaydım ve annemi özlüyordum...

İlkokul öğretmenime olan sevgimden kaynaklı, öğretmen olmak istemiştim. Ailemin özellikle annemin yoğun baskısına rağmen sınavlara katıldım ve kazandım. Sağlık raporları vs. derken istediğime ulaşmıştım, öğretmen olacaktım. Annemim hüznünü görmem mümkün değildi; hem yaşım hem de hayallerim itibariyle...

Beyaz bavulum ve babamla birlikte otobüse bindiğimde kalbim fena çarpmıştı. Otobüs hareket ettiğinde annemin ağlayışı hâlâ gözümün önündedir. 11 yaşındaydım ve evden ayrılmanın ne demek olduğunun bile farkında değildim. İstediğime kavuşuyor olmanın heyecanı, bilinmezin gizi kaplamıştı beni. Yolculuk boyunca babam birçok şey anlattı, nasihatler verdi ama ben duymuyordum, anlamıyordum. Üniversiteye kayıt olmaya gitmiyordum lakin babam bunun farkında değildi, sürekli nasihatler veriyordu. Yoğun sigara dumanı, ayak kokusu ve 302 Mercedes'in kendine has iğrenç kokusunun karışımında midemin bulanmaması ne mümkün! Babamın seslenmesiyle muavin imdada yetişiyor, siyah renkli poşeti ağzıma dayayıp rahatlamaya çalışıyorum ama bulantı geçmiyor, yolculuk sonuna kadar da geçmedi zaten...

Kafamı otobüsün camına dayayıp beni nelerin beklediğini düşünmüştüm bir uçurum boyunca giden otobüsten uçurumlara bakarak. Hayatın da bir uçurum olduğunu anlamamıştım; açıklayamadığım bir heyecan ve merak içerisinde... Muavin yolculuğun bittiğini söylediğinde kalp çarpıntılarımın hızını bugün bile anımsıyorum. Tanımadığım bir yerde, yabancı sokaklarda babamla yürüyorduk. Her şey yabancı, her şey başka, entelliği seven solcuların tabiriyle her şey 'öteki'...

Ve nihayet okula geliyoruz. Büyükçe bir bahçe ve iki büyük bina, bahçede babasının ellerinden tutmuş çocuklar. Binaların hemen arkasında beş katlı başka bir bina... Orada yaşayacağımı kayıttan sonra öğreniyorum. Kayıt işlemleri bittikten sonra, yurda gidiyoruz babamla. Bizi, liseye giden öğrenciler karşılıyor. Daha içeri girer girmez duvarda bir tabloya ilişiyor gözüm; nereden bilirim o 'beşi biyerde'lerin darbe yaptıklarını, insanları işkencelerden geçirdiklerini, gencecik devrimcileri yağlı ilmiklerde sallandırdıklarını... Beş askeri üniformalı 'bizim oğlan' hâlâ gözümün önündedir, onları hiç unutmadım.

Dördüncü kata çıkıyoruz, koğuşun birine girip yatacağım yatağı ve kullanacağım dolabı gösteriyor mihmandarımız. Babam bavulumu açıp eşyalarımı yerleştirdikten sonra çıkıyoruz oradan. Şehre inip -şehir dedimse küçük bir Anadolu kasabası- küçük bir lokantada yemek yiyoruz; babam hâlâ nasihatler vermekle meşgul... Akşama doğru çocukluğumun yatılı günleri başlıyor. Artık teslim olma saati... Babamın elini öpüyorum, bana sarılıyor ve son nasihatini veriyor, unutmadığım tek söz budur: **"Oğlum, burada dik dur, yemek ayırt etme, yiyecek bir şeyler bul, çükünü kes ye kasaba minnet etme!"** (Bunu hiç unutmadım baba ve kasaplara hiç minnet etmedim...)

İlk akşam yemeği için yemekhane dışında beşerli sıra yapıyoruz. Üst sınıflar bizi hizaya sokuyor. O gece yurtta nöbetçi olan öğretmen geliyor, "Rahat! Hazrol!" komutları veriliyor. Sırayla yemekhaneye giriyoruz. Yemeklerimizi aldıktan sonra, masaların önünde ayakta bekliyoruz. Üst sınıflardan birisi yemek duası yaptırıyor: "Tanrımıza hamdolsun, milletimiz var olsun, Dikkat!.." Nöbetçi öğretmen, "Afiyet olsun!" diyor, biz "Sağol!" diyor ve oturuyoruz. Yemek bittikten sonra masaların ve yemekhanenin temizliğine geçiliyor. Sonra bulaşıkhane... Temizlik bitince hepimizi masalara yeniden oturtuyorlar, üst sınıflar yeni gelenleri ağlatmanın uğraşı içinde. Çok geçmeden yemekhaneyi ağlama sesleri kaplıyor. Kendimi tutmakta zorlanıyorum, gözlerimin ucuna geliyor yaşlar ama sıkıyorum. "Yatma zamanı!" diyorlar ve koğuşlara çıkıyoruz. El ayak yıkayıp yatağa yattığımda battaniyeyi kafama çekip ağlamaya başlıyorum. Anneme ağlıyorum... Kimseler duymuyor, kimseler görmüyor. Bir kere daha ağlamıştım ve yine kimse duymamıştı, kimse görmemişti...

Sabah beşte kaldırıyorlar. Kayıttan sonra verdikleri gömleği, pantolonu, kravatı, ceketi ve ayakkabıyı giyip aşağı iniyorum, hepimiz aynı şeyleri giymişiz; tek tip olmuşuz... Kahvaltı yapmak için yeniden sıraya girip yemekhaneye geçiyoruz. Duadan sonra yanık çorbayı içmek için oturuyoruz. Sonrası temizlik. Temizlik bitince topluca etüt binasına götürülüyoruz. İkişerli oturup bekliyoruz. Nöbetçi öğretmen tek tek sınıfları dolaşıp bundan sonra nasıl yaşayacağımızı anlatıyor. 11 yaşında askerlik başlıyor, sadece askerlik mi, zoraki namazlar, zoraki oruç tutturmalar... Alevi çocuklarının çektiği eziyeti unutmak mümkün değil...

r 'insan' yok. İnsan toplumsallığını sınıfsallığından alıyor. Misal, işçi sınıfına, emekçilere dair ne 'iyilik' getiriyorsunuz bu Anayasa ile? Hiç!..

HAKAN SOYDEMİR

lenciler sonradan gelir...

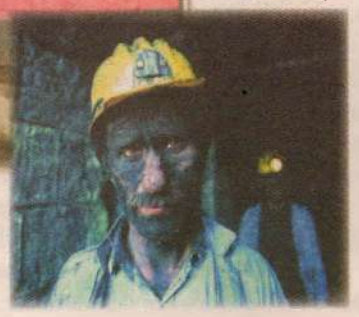

sınıfımızı? 'Kimlik'
nıf mücadelesinin önünü
?
iğimiz örneklerin
uları yanıtlamakla
i işçileri katleden
anlarız, Tayyip'i anlarız
referans alanların bu
'insan' merakını
anlayamadık
doğrusu.
Sorularımızın asıl
muhatabı elbette ki onlardır.

Marksistler için 'amaç insan' değildir, amaç işçi sınıfının iktidar mücadelesidir. **İnsanlık ancak bir emek iktidarının dünya hakimiyetiyle, tüm iktidar ve sömürü biçimlerini ortadan kaldırdığı zaman gerçekten 'insanlaşacaktır'.**

Amacınız burjuva demokrasisinin sınırlarını mı genişletmek? İşçi sınıfının mücadelesinin kanallarını mı açmak? Şu sözleri anımsatırım: "Biz devrimci Marksistler halka hiçbir zaman, burjuvaziye dalkavukluk eden, kendilerini burjuva parlamentarizmine uyduran, bugünkü demokrasinin burjuva karakterini gizleyen ve sadece bu demokrasinin genişlemesini, sadece bu demokrasinin eksiksiz uygulanmasını isteyen bütün ülkelerin Kautskycilerinin atmaktan hoşlandıkları gibi nutuklar atmadık. Biz burjuvaziye şöyle dedik: 'Siz sömürücüler ve ikiyüzlüler, ezilen kitlelerin politikaya katılımını önlemek için adım başı binlerce engel dikerken, aynı zamanda demokrasiden söz ediyorsunuz. Sözünüzü senet kabul ediyor ve bu kitlelerin çıkarı doğrultusunda, kitleleri devrime, siz sömürücüleri devirmeye hazırlamak için, sizin burjuva demokrasinizin genişletilmesini talep ediyoruz. Ve eğer siz sömürücüler, proleter devrimimize karşı çıkmaya kalkışacak olursanız, sizi acımasızca bastıracak, haklarınızı elinizden alacağız, evet dahası: size ekmek vermeyeceğiz, zira bizim proleter cumhuriyetimizde sömürücülerin hakları olmayacak, sudan ve ateşten yoksun kalacaklar, çünkü biz Scheidemann ya da Kautsky (biz de liberal yeni solcular ve 'Amaç İnsan' diyen solcular akla gelsin) gibi değil, gerçek sosyalistleriz." (Lenin; *Proleter Devrim Ve Dönek Kautsky*)

Marksizmin kaynaklarına geri dönmek gerçekten çok zihin açıcı oluyor. Devrimci komünistlerin tarihsel olarak yaptıkları tartışmaların dışında 'yeni' hiçbir tartışma yok. 'Eski kafalılık'la 'suçlayan' çıkabilir bizi, varsın çıksın. Ama gelin görün ki, hayat bizi her gün yeniden doğruluyor. Ama işimiz oldukça zor. Bin bir çaba ve emekle kazanılmış politik mevziler elimizden çıktı maalesef, tek dayanak noktamız ideolojik mevzilerimiz ve orada ısrar etmek isteyen direngen insan maddesi... Liberal solcu zehir zerk ediliyor beyinlere. İşimizin kolay olmadığını görmeli ve mevzileri tahkim etmeliyiz...

Lenin'den bir anı...

Gorki, Lenin'in Beethoven'in *Appassionata*'sını dinlerken söylediği sözleri şöyle aktarıyor:

"*Appassionata*'dan daha güzel bir şey bilmiyorum, her gün dinleyebilirim onu. Olağanüstü, neredeyse insanüstü bir müzik! Belki biraz safça, biraz çocukça bir gururla düşünürüm hep: İnsanlar böyle harika şeyler yaratabiliyorlar diye.' Sonra gözlerini kapadı, gülümsedi ve hüzünle şunları ekledi: 'Ama sık sık müzik dinleyemiyorum. İnsanın sinirlerini etkiliyor, insan saçma sapan şeyler söylemek ve bu pis cehennemde yaşayan, buna rağmen hâlâ böyle güzellikler yaratabilen insanların başını okşamak istiyor. **Ama bugünlerde kimselerin başını okşayamazsınız –elinizi kapıp ısırıverirler hemen.** Düşünce olarak insanlar arasında her türlü şiddetin kullanılmasına karşı olmakla birlikte, insanların başına vurmak, acımasızca vurmak zorundasınız. İşimiz korkunç zor!." (Georgy Lucaks, *Lenin'in Düşüncesi*)

İşimiz zor gerçekten. Direnmek için irade gerekiyor ama irade denilen şey de öyle kendiliğinden gelişen, güçlenen bir şey değil. Devrimin güncelliğine olan inancımızı her gün yeniden üretmek durumundayız. **Lenin'i, çağdaşları Marksistlerden ayıran en temel unsur devrimin güncelliğine olan inancıydı.** Hiçbir koşulda soğukkanlılığını, Marksizmin olguları ve olayları açıklama gücüne olan inancını yitirmiyor. Ve devrime inanıyor!..

Evet, sosyalizm mücadelesi bir kriz yaşıyor. Ama dünya ölçeğinde yeni bir dalganın yükselmesi kaçınılmaz. Sömürünün ve zulmün hüküm sürdüğü bir dünyada, isyanın tükenmesine imkan var mı? Latin Amerika'dan Filistin'e kadar, halklar susturulabilir mi? İşte biz bu yüzden devrime inanıyoruz. Devrimin öznesi olan işçi sınıfının, kaderini kendi eline alacağına inanıyoruz...

Usta...

biz "Sağol!" diyor ve oturuyoruz. Yemek bittikten sonra masaların ve yemekhanenin temizliğine geçiliyor. Sonra bulaşıkhane... Temizlik bitince hepimizi masalara yeniden oturtuyorlar, üst sınıflar yeni gelenleri ağlatmanın uğraşı içinde. Çok geçmeden yemekhaneyi ağlama sesleri kaplıyor. Kendimi tutmakta zorlanıyorum, gözlerimin ucuna geliyor yaşlar ama sıkıyorum. "Yatma zamanı!" diyorlar ve koğuşlara çıkıyoruz. El ayak yıkayıp yatağa yattığımda battaniyeyi kafama çekip ağlamaya başlıyorum. Anneme ağlıyorum... Kimseler duymuyor, kimseler görmüyor. Bir kere daha ağlamıştım ve yine kimse duymamıştı, kimse görmemişti...

Sabah beşte kaldırıyorlar. Kayıttan sonra verdikleri gömleği, pantolonu, kravatı, ceketi ve ayakkabıyı giyip aşağı iniyorum, hepimiz aynı şeyleri giymişiz; tek tip olmuşuz... Kahvaltı yapmak için yeniden sıraya girip yemekhaneye geçiyoruz. Duadan sonra yanık çorbayı içmek için oturuyoruz. Sonrası temizlik. Temizlik bitince topluca etüt binasına götürülüyoruz. İkişerli oturup bekliyoruz. Nöbetçi öğretmen tek tek sınıfları dolaşıp bundan sonra nasıl yaşayacağımızı anlatıyor. 11 yaşında askerlik başlıyor, sadece askerlik mi, zoraki namazlar, zoraki oruç tutturmalar... Alevi çocuklarının çektiği eziyeti unutmak mümkün değil...

Okul saati geldiğinde topluca ve 'disiplinli' bir şekilde yürüyoruz okula doğru. O kasabanın yerlisi çocuklar gülüyorlar halimize, bize laf atıyorlar ama karşılık veremiyoruz. İstiklal marşını ve tehditkar nutukları dinledikten sonra sınıflara geçiyoruz. Sınıfımızda hiç kız yok; beş yıl hiç olmadı. Beş yıl diyorum, altıyı tamamlayamadım orada. Babama haber gönderdiler, "Okuldan atacağız, gel kaydını al," diye. Ressamın düzeneğine erken baş kaldırmış olduk, ortaokul son sınıfta kafa dengi arkadaşlarla teşkilatlanmayı yapmıştık. Asiliklerimizden bıktıkları için, dayak da kâr etmediğinden, kibarca şutladılar bizi.

Bir 'insan'...

Sonrası daha fecaat, beş yılda hep devletimizin takdirini, teşekkürünü almış biri olarak, yeni okulumda bir yılı tamamlayamadım ve diplomamı sekizinci yılımda aldım. 80'li yılların ikinci yarısıydı ve memlekette yapraklar kımıldamaya başlamıştı. **Ahmet Kaya, 'uzaklarda bir yerler' olduğundan bahsediyordu.** Uzun zaman düşünmüştüm neresi burası diye. Yatılı günlerimin hemen öncesinde barikatlarda oyunlar oynadığımdan, devrimci ağabeylerimizin etrafında dolaştığımdan sola yatkınlığım vardı. Adapte olmam zor olmadı. Ahmet Kaya dinleyip, lise tuvaletlerine yazılar yazmakla başlamıştık 'kavga' etmeye. Tabii yazıları yazanın biz olduğumuzun anlaşılması çok sürmedi ve hemen uzaklaştırma aldık. Ama durulur mu, bir gece okulun camlarını kırdık ve polise yakalandık. Birkaç tokat ve nasihatle bıraktılar bizi. Ama biz artık 'devrimci'ydik. Grup Yorum dinliyorduk, sokaklarda marşlar söylüyorduk. Gözümüz hiçbir şey görmüyordu.

Hayat öyle aktı gitti ve derken '91 yılında Rıza ustamla tanıştım. Ufak tefek bir adamdı, ama çok büyüktü. Yüreği Everest kadar yüce, gökyüzünün maviliği kadar temiz, emekçinin alın teri kadar kızıldı. Cezaevinden çıkmıştı, ama 'uslanmamış'lardandı... Anlatırdı sabırla; anlamazdık, bir daha anlatırdı. Sesini yükselttiğini hiç hatırlamam. Hep yerde otururdu, bizi karşısına dizip... 94'de ölüm haberini aldığımda sarsılmıştım. Bildirilerini dağıtmış olmanın gururunu hep taşıdım içimde. Gerçek bir ustaydı, kavga adamıydı; asla bezirgân değildi, düşünce ve davranışın birbirinden ayrılmayacağının en somut ömeğiniydi benim için. Düşündüğü gibi yaşadı, yaşadığı gibi öldü. Onu tanımış olmaktan kaynaklı hâlâ şanslı hissederim kendimi...

Bize hiç, 'epistemolojik kopuş'lardan bahsetmedi, devletin ontolojik çözümlemelerini de yapmadı, kuantum fiziğinden de bahsetmedi, atomlardan, atom altı parçacıklarından, kuarklardan hiç bahsetmedi. Ya da ne bileyim yozlaşmış aşkların teorisini yapmadı. Bize basit, yalın, hayatın gerçeğini anlattı. İnsan olmayı, sevmeyi, sadakati, değerli kılmayı, devrimci olmayı anlattı. Müteyazılığı, kibirsizliği, dürüstlüğü, riyasızlığı, dostluğu, güvenmeyi anlattı.

Bir süredir hep O'nu düşündüm. İki gündür, o ve onun gibilerden ne kadar uzaklaştığımızı düşündüm. Bu bezirganlar âleminde içine düştüğümüz iğdiş ilişkileri, emeğe saygısızlığı, maskeli baloları... Bir süredir çocukluğumun yatılı günlerinden Rıza ustamın bağdaş kurmaları arasında geçen günleri düşündüm, sonrasını, yaşadıklarımı, gördüklerimi...

Yolundan yürümüştüm ama onun gibi yürüyememiştim. Geçtiği yerlerden kısmen de olsa geçmiştim ama onun kadar hakkını verememiştim.

Yattığın yerden kalksan da dinlesen etrafı be ustam, neler konuşuluyor, 'kavga'lar nasıl veriliyor gözlesen, ilişkiler nasıl yaşanıyor görsen, şaşarsın...

Hep senin gibi olmayı düşlerdim sen konuşurken, olamadım. "Öldü..." dediklerinde senin gibi ölmeyi istedim, ölemedim. Bundan sonra en azından senin gibi adam kalmayı kendime dert edinmem gerektiği sonucuna vardım ustam. Seni sadece ölüm yıldönümünde değil her daim anarak, her sarsıldığımda, her yalpaladığımda seni düşünerek, yeniden doğrularak, iğdiş ilişkilere inat, bezirgânlardan uzak kalarak yaşamaya devam, usta... Sen, devrim ve sosyalizm kavgasının kartalısın ustam... Hâlâ bu göklerde bir yerdesin...

ALPER ERDİK

24 NİSAN 1915: KANAYAN YARA

"...Bakkal Karabet'in ışıkları yanmış / Affetmedi bu Ermeni vatandaş / Kürt dağlarında babasının kesilmesini / Fakat seviyor seni; çünkü sen de affetmedin / bu karayı sürenleri Türk halkının alnına..."
Nazım Hikmet

Osmanlı Ermenilerinin yaşadığı trajik olayları soykırım olarak niteleyenlerin, 'soykırım'ın başlangıcı olarak kabul ettikleri ve her yıl, olaylarda yaşamını yitirenleri andıkları gündür 24 Nisan. Bunun sebebi, 24 Nisan 1915'in, Anadolu'nun doğusunda yaşanan birtakım olayları planladığı ve yönlendirdiği düşünülen kişilerin tutuklandığı ve Ermeni örgütlerinin kapatıldığı tarih olmasıdır. Bu gün, aynı zamanda, özellikle son yıllarda 'soykırım'ı tanıyan ülkelerin, parlamentolarında bu kararı aldıkları gündür. İçinde bulunduğumuz yılın 24 Nisan'ı ise, herkesçe farklı bir önem taşıyor. Zira bu kez, bu tarihte, 'soykırım'ı tanıyıp tanımayacağı merakla beklenen ülke Barack Obama'nın başkanı olduğu Amerika Birleşik Devletleri. Daha önce; Uruguay, Kıbrıs Rum Kesimi, Arjantin, Rusya, Kanada, Yunanistan, Lübnan, Belçika, İtalya, Vatikan, Fransa, İsviçre, Slovakya, Hollanda, Polonya, Almanya, Venezüella, Litvanya, Şili ve son olarak İsveç'in tanıdığı 'soykırım'ı; ABD nasıl olmuş da hâlâ tanımamıştır, gerçekten ilginç! Geçmişte ve bugün, dünyanın birçok yerinde insanlık suçu işleyen ABD'nin, "Ermeni soykırımı'nı tanımaya yüzü yok," şeklinde bir yorum yapmak, fazla iyimser ve anlamsız kaçacağından, işin içinde başka şeyler olduğunu söylemek mümkündür. Mesela, daha önce tam dört kez, 'soykırım'ı tanıma girişiminde bulunan ABD'nin, 'stratejik müttefiki' olan ve son yıllarda halkı tarafından kendisine hatırı sayılır bir öfke beslenen Türkiye'yi, daha doğrusu Türkiye'nin Amerikancı yöneticilerini, dış politikada güç duruma düşürmemek ve o öfkeli halka 'Türkiye'nin dostu olduğu' imasında bulunmak istemesi olabilir mi? Olabilir. Fakat Obama'nın, daha partisinin ABD Başkanı aday adayı iken, 'soykırım'ı tanıyacağı yönünde Ermeni diasporasında yarattığı yüksek beklentiler, bu olasılığı etkisiz de kılabilir; bilemeyiz.

Ayrıca, malum olduğu üzere, ABD Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komitesi, yakın tarihte, 'Ermeni soykırım tasarısı'nı kabul etti; ancak, tasarının tam anlamıyla resmiyet kazanması için, ABD Temsilciler Meclisi Genel Kurulu ve Senatosu'nda da kabul edilmesi gerekiyor. Kadim uşağı Türkiye ile Ortadoğu'da daha çok iş tutacak olan ABD'nin, Yahudi lobisinin muhalefetini bile görmezden gelip, 'soykırım'ı tanıması, bizce çok da olası görünmüyor ve aslına bakarsanız, bu konudaki yorumlar, öngörüler hayli çoğalmışken ve bu 'soykırım' meselesinden son dönemde epeyce 'ekmek yiyen' ulusalcı-milliyetçi ve liberal kesimler tekrardan hararetli tartışmalara girmişken, bu tahminlerden ziyade, herkesin ısrarla görmezden geldiği, 1915'teki olayların ekonomik-politik arka planına yoğunlaşmakta fayda var. Çünkü bu konuya dair yaşanan 'tepişme'nin kaldırdığı toz bulutunu dağıtıp sağlıklı bir yorum yapmak, başka türlü mümkün olmayacak. O halde tarihe bir göz atalım.

II. Abdülhamit'in uzun yıllar süren baskıcı uygulamalarına karşı kurulan, çekirdeği ve 'vurucu gücü' ordu içinde olan, fakat tüm Osmanlı tebaasından taraftar bulan İttihat ve Terakki Cemiyeti (İTC), hem askeri hem de politik alanda verdiği mücadele sonucu, 1908 yılında İkinci Meşrutiyet'in ilanını sağladı. Cemiyet, bileşenlerinin hoşuna gidecek ve hepsini kapsayacak bir sloganla başarmıştı bunu: "Eşitlik, adalet, kardeşlik!" Meclis'in tekrar açılmasından sonra yapılan seçimlere de yansıdı İttihat ve Terakki'nin 'çok renkliliği'. Arap, Arnavut, Rum, Yahudi, Bulgar, Sırp, Ermeni; her etnik gruptan vekil vardı artık Meclis'te. O kadar öyle ki, tüm bu vekillerin sayısı, Türk vekillerininkinden daha fazlaydı! Yani İTC, bir nevi, bu topraklara has bir 'burjuva demokrasisi' tesis etmeye çalışıyordu.

İttihat ve Terakki'nin sınıfsal pozisyonu da gayet netti ve 'burjuva eğilimler' sadece 'demokrasi' alanında değildi. Cemiyet'in 'özgürlükçülüğü' her şeyden önce, pek tabii ki tüccarlar, yani o dönemin kapitalistleri içindi. Talat Paşa şöyle demiş: "Her savaşta Türk olmayan elemanlar zenginlik sahibi oluyorlardı; vatandaşlar ise, insanca zayiat verdikten başka, fakirlik ve zarurete de düşüyorlardı. Bu bakımdan, yurttaşları ticarete teşvik etmek ve kendilerine kolaylık göstermek gerekli görüldü." Talat Paşa'nın 'yurttaşları ticarete teşvik etme' amacınınsa 'özel' bir anlamı vardı: Burada kastedilen yurttaşlar yalnızca Türklerdi. Çünkü bu topraklarda ticareti yönlendirenler, her daim, Türkler dışındaki etnik gruplardı. Bu konuda, Dr. Hikmet Kıvılcımlı, Türkiye'de Kapitalizmin Gelişimi adlı eserinde şöyle söyler:

"Ermeni kapitalistleri, İslamlıkta faiz haram olduğu için, Türkiye'de Müslüman tefeci sermayesinin Osmanlı kuruluşundan beri paravanası idi; Kanuni Sultan Süleyman çağında kesim düzeni (Mukataalar) yayılınca, Yahudi 'Dolap'çıların bezirgân sermayesiyle işbölümü yaptı; 19. yüzyılda doğrudan doğruya İngiliz dış ticaretinin imparatorluk ve Orta Asya yolları üstünde imtiyazlı acentesi oldu. Nüfusun ortaçağda yaşayan büyük çoğunluğu üstünde yüzde kırık azınlığın etkisi aktifti." (Bu tespit, elbette ki Ermeni ve Yahudilerin tek bir sosyal sınıftan oluştuğu iddiasını içermiyor.)

İşte bu tarihsel gerçeklik ve Talat Paşa'nın açıkça belirttiği 'kutsal amaç', 1915'te yaşanan olayları anlamamızı sağlayacak temel noktalardır.

SOYKIRIM MI, DEĞİL Mİ?

Bu konunun en 'kritik', en 'hassas' noktası da, şu 'soykırım' meselesi. 1915'te yaşananların soykırım olduğunu iddia edenler, bu iddialarını Birleşmiş Milletler'in soykırım tanımına dayandırıyor. 9 Aralık 1948 tarihli BM kararına göre hazırlanan sözleşmede: "...ulusal, etnik, ırksal veya dinsel bir grubu, kısmen veya tamamen ortadan kaldırmak amacıyla işlenen aşağıdaki fiillerden her hangi biri, soykırım suçunu oluşturur:

a) Gruba mensup olanların öldürülmesi;
b) Grubun mensuplarına ciddi surette bedensel veya zihinsel zarar verilmesi;
c) Grubun bütünüyle veya kısmen, fiziksel varlığını ortadan kaldıracağı hesaplanarak, yaşam şartlarını kasten değiştirmek; d) Grup içinde doğumları engellemek amacıyla tedbirler almak; e) Gruba mensup çocukları zorla bir başka gruba nakletmek..." deniyor. Bu soykırım tanımıyla ilgili olarak sorulması gereken birçok soru var. Örneğin, bu Birleşmiş Milletler'in 'önde gelen' üyeleri, yani 'büyük devletler', bu tanımı yapacak 'yetkiye' sahip midir? Dünyanın dört bir yanında yürüttükleri emperyalist savaşların etkileri henüz silinmemişken, nasıl olur da dünya halklarını bağlayacak sözleşmeler hazırlayabilirler? Hadi hazırladılar, burnumuzun dibinde, Irak'ta ABD'nin 1 milyondan fazla Iraklıyı öldürmesi soykırım değil mi? İsrail'in on yıllardır Filistin halkına yaptıkları, bu tanıma göre soykırım suçu teşkil etmez mi? Vs, vs... Elbette bu ikiyüzlü emperyalistlerin insanlığa karşı işlediği suçların hesabını, emekçiler ve ezilen halklar soracak. O yüzden, bizim bu soruları dile getirmemizin amacı, sadece, bu ülkenin ve bölgenin sorunlarını, emperyalistlerin hazırladığı; fakat kendilerinin dahi kale almadığı sözleşmelerle çözmeye çalışmanın anlamsız olduğunu belirtmektir.

HRANT NE DİYORDU?

'Soykırım' tanımının, 1915'teki olayların konuşulmasına, tartışılmasına dair yarattığı bir olumsuzluk da söz konusu. Hatırlanacağı gibi, Fransa'nın bu tanımdan yola çıkarak Türklerin Ermenilere soykırım yaptığını ve bunu inkâr edenleri cezalandıracağını açıklamasından sonra, ataları o dönem yaşamını yitiren ve bu olayların acısını herkesten daha çok yaşayan Hrant Dink, "Ermeni soykırımının inkârını suç sayan yasa tasarısı Fransa'da kabul edilirse Fransa'ya gidip Türklerin soykırım yapmadığını söylerim," demişti. Evet, bu da zaten Hrant'ın, bu meseleye dair konuşan herkesten farkıydı. Hayatı boyunca, halkına geçmişte yaşatılan acıların 'bedelini ödetebilmek' için mücadele eden; fakat bunu, o öldükten sonra AGOS gazetesine sinek gibi üşüşen ve kendilerini 19 Ocak'larda 'Hrant'ın arkadaşları' diye tanımlayan bir grup liberal aydın müsveddesi gibi, halkları birbirine iyice düşmanlaştırarak yapmayan biriydi Hrant Dink. O, yaşanan kötü şeylerin, Ermenilere yapılan zulmün hesabını, halkları kardeşleştirerek sorabileceğini düşünüyordu. Ancak hep beraber olduğumuz zaman, Türkleri

aç, yoksul bırakan; Ermenileri göç yollarında katleden devletten, yani egemenlerden 'intikam alabileceğimizi' söylüyordu. Fazla mı naif? Dahası var, bir yerde mealen şöyle diyordu: "Eğer ki Türkler, soykırım yapmadıklarını söylüyorlarsa, bu iyidir. Bu, Türklerin soykırımın kötü bir şey olduğunu düşündüklerini ve böyle bir şeyi kendilerine yakıştırmadıklarını gösterir." Evet, bugün piyasada dolaşan liberal sineklerin aksine, Hrant'ın düşüncesi buydu. Zaten Hrant, böylesine 'zararlı' biri olduğu için öldürtülmedi mi?

Osmanlı'nın özgün koşullarından kaynaklı olarak, o dönemler, bu topraklardaki burjuvazi ticaret alanındaydı ve bunun doğal sonucu da kompradorluktu. Bu tüccar burjuvaların Batılı kapitalistlere acentelik yapmadan var olmaları imkânsızdı. O halde İttihat ve Terakki'nin amacına ulaşması, yani ticaret ve yeni yeni oluşturmaya çalışacakları sanayi burjuvazisini 'millileştirebilmeleri', öncelikli olarak azınlıkların, özellikle de Ermenilerin, bu alandaki nüfuzunu kırmalarına bağlıydı. (Tam bu noktada belirtmekte fayda var: Dini ve milli ayrım gözetmeksizin, tüm Osmanlı halklarını bünyesinde barındıran ve bu sayede İkinci Meşrutiyet'in ilanını sağlayan İttihatçıların, Balkanlardaki ayrılık hareketlerinin de etkisiyle, önce İslamcı sonra Türkçü-Turancı politikalara sarılmaları, bir tesadüf değil; aksine tarihsel zorunluluk ve elbette kendi bakış açılarıyla gerekliliktir.) Bu da ancak, kapitülasyonlar sayesinde 'Osmanlı'nın efendisi' haline gelen İngiliz ve Fransız emperyalistlerini yenilgiye uğratarak gerçekleştirilebilirdi. Ve bu da, en az onlar kadar güçlü olduğu düşünülen başka emperyalistlerle işbirliğiyle sağlanabilirdi!

Bu formülasyon, İttihatçıları Almanlara yakınlaştırmış, yeni 'stratejik ortak' olarak onların yanına sürüklemişti. (Böylece, Milli Eğitim'in tarih kitaplarında değinilen, 'Enver Paşa'nın Alman hayranlığı'nın da bir magazin öğesi olduğu tezini oluşturabiliriz.) Bu durum da, tıpkı bugün olduğu gibi, ülkedeki çeşitli odakların arkasını dayayacak birer dış güç bulma ve iç, dış politikayı bu eksende değerlendirmeleri sonucunu yaratmıştır. Sultan ve azınlık burjuvaları İngiliz ve Fransızlara, İttihatçılar Almanlara güvenerek hareket etmiş ve büyük kapışmanın ilk raundu, Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'yla birlikte başlamıştı. Tabii, bu Batılı emperyalistlerin asıl derdinin bölgemizdeki pazar arayışı olduğunu ve bu topraklarda yaşayıp kaderini onlarla birlikte çizmeye çalışanları zerre kadar umursamadıklarını belirtmeden geçmemek lazım!

İttihat ve Terakki, Almanlarla imzaladığı ittifak anlaşması gereğince, savaşa dâhil oldu; daha doğrusu Osmanlı'yı dâhil etti. Bu yüzden imparatorluğun dört bir yanında açılan cephelerde yüz binlerce insan yaşamını yitirdi. Savaşın sonunda ise (1918), müttefikleriyle birlikte tam bir hezimet yaşayan ve bu toprakların fiili işgaline yol açan İttihatçılar, kendi sonlarını hazırlamış oldularsa da, yerli kapitalistlere verdikleri sözü başarıyla yerine getirdiler. Cemiyet,

zaten savaşın başladığı yıl olan 1914 öncesinde Anadolu'da yaşayan azınlıkları yavaş yavaş yerlerinden etmeye başlamıştı. Bu süreçte, tarihteki başlıca 'klişe'lerden olan 'Rusların sıcak denizlere inme emeli' de elbette hâlâ 'yürürlükteydi'. Çoğunluğu doğuda, bir kısmı ise güneyde olmak üzere vuku bulan Ermeni isyanlarını, o dönemin karakteristik özelliği olan 'bağımsızlık' amacına bağlamak mümkünse bile, yaşananlarda Rus emperyalistlerinin etkisini de kesinlikle unutmamak gerekir!

Bu olaylarda birçok Türk'ün öldürülmesi, İttihatçılara bekledikleri 'fırsat'ı nihayet vermişti! Buna bir de savaş koşulları eklenince, yapacakları işlere kılıf uydurmaları da kolaylaştı. Ve Talat Paşa'nın emriyle Ermeniler, 1915'te 'devletin güvenliği ve kontrolünde' göçe zorlandı. Uygulamanın ikiyüzlülüğü en başından belliydi. 'Tehcir'e tabi tutulanlar, sadece isyan ettiği söylenen Ermeniler değildi. Ülkenin hemen her yerini kapsıyordu bu emir. Sonuçta Ermeniler, bazıları sistemli, bazıları kendiliğinden birçok saldırıya maruz kaldı. En kestirme yoldan söylersek, apaçık bir katliama uğradılar.

Yaşananlardan sonra, Ermenilerden geriye kalan mallar yağmalandı. Ticari mal ve ilişkiler el değiştirdi ve azınlıkların etkinlikleri büyük ölçüde kırıldı. Bu ve o dönemki diğer politik gelişmeler sonucunda, 1908'de bu toprakların ekonomisindeki payı, yerli sermayeninkinin 29 katı olan yabancı sermaye, 1918'de yerli sermayenin yalnızca bir katı kadar daha fazla paya sahip olabilecekti! Evet, şimdi yukarıda cevabını verdiğimiz soruyu tekrar soralım: Acaba Ermeniler 1915'te neden bu topraklardan göç ettirildi? Devam edelim: Bugün Türklükleri veya AB'cilikleri ile 'gurur duyanlar', neden olayların bu kısmına dair tek kelime etmez? Niçin yaşananların 'öz'üyle değil de, ölen Ermenilerin sayısıyla ilgilenirler? Bu bölgede, bu tip olayların tekrarlanmaması için çaba sarf etmek yerine, neden bunları kendilerine politik malzeme yapmaya çalışırlar? Niye Ermenilere bu acıları yaşatanların gerçek sorumlularını teşhir etmek yerine, halkları birbirine düşman edecek açıklamalar, işler yaparlar? Niye?..

Bugünden baktığımızda, o tarihte Ermenilere yönelik hiçbir kötü muamele olmadığını iddia etmek saçmalıktır. Mustafa Kemal dahi, 'belli bir döneme kadar', Ermenilerin katliama uğradığını, bunun sorumlularının da İttihatçılar olduğunu birçok kez söyledi. Buna rağmen, asıl katliamı Ermenilerin yaptığını iddia eden ulusalcı-milliyetçi kesim; bu insanların nasıl olup da bir anda bu ülkeden yok olduğunu açıklayamıyor. Bununla birlikte, yine bu kesim, Ermenilerin öldürüldüğü gerçeği karşısında çaresiz kaldığında, bu sefer de ölü sayısının aslında çok değil, birkaç on bin veya birkaç yüz bin civarında olduğunu iddia ediyor. Bu iddiaların karşısında yer alan AB'ci ve 'sol' liberallerse, o dönemdeki Ermeni nüfusu bile tam olarak bilinmiyorken, ölü sayısının 1 ile 1,5 milyon arasında olduğunu söylüyor. Hangi açıdan bakarsanız bakın, hem ekonomik hem politik alandaki gericilikte birbirlerini aratmayan bu zevat, Ermeniler üzerinden yürüttükleri 'vatanseverlik' ve 'demokratlık' mücadelesinde, her zaman olduğu gibi, sadece ve sadece olayların ekonomik boyutunu, olaylarda emperyalizmin ve emperyalistlere uşaklık eden asalak burjuvazinin rolünü görünmez kılıyor! Oysa bugün en çok konuşulması gereken bunlardır; aksi takdirde yüz yıllarca birlikte yaşayan bölge halklarının son dönemde neden sürekli birbirleriyle savaştığını açıklayamayız! Geçmişte birbirlerini kıran bu halkları bugün barıştıramayız! Ki, yukarıda bahsedilen kesimlerin bu konuda yarattığı tüm olumsuzluklara rağmen, bizim başlıca amacımız bu, yani halkların kardeşliğini sağlamak olmalıdır!

Derdimiz anlaşıldı sanırım, fakat kısaca bir kez daha söyleyelim. 1915'te Ermeniler, zorunlu göç adı altında, katliamlara maruz kalmış, vahşi bir kıyıma tabi tutulmuştur. Bu gayet açıktır. Yine, o günlerden bugüne aptalca bir milliyetçilik süregelmiş, ülkenin Ermeni bir aydını katledilmiştir. Bunun ve Anadolu halklarının yaşadığı acıların hesabı sorulmalıdır. Bu da gayet açık ve elzemdir. Fakat en önemli şey şu: Tüm bunların sorumlusu kim? Evet, ısrarla vurguluyoruz, o dönem yaşananların sorumlusu, bölgede daha çok yayılmak, halkları daha çok sömürmek adına onları savaştırmaktan hiçbir zaman kaçınmayan emperyalistler ve sırtını o emperyalistlere dayayarak birbirleriyle mücadeleye girenlerdir. Yoksa durup dururken bir 'ırkçılık' türeyip bu olaylara sebep olmamıştır! Milliyetçilik, sermayeyi ele geçirmek isteyenler için bir araç olarak yaratılmış ve Ermenilere karşı kullanılmıştır. Bu, belki o savaş yıllarında değildi ama şu an, 'görmek isteyenler' için bariz biçimde ortadadır. Halklara yapılan eziyetlerin hesabını sormaksa, ancak halkları kardeşleştirmek, ülkemizde ve bölgemizde, emperyalistlere ve uşaklarına karşı, güçlü bir sosyalist devrim hareketi başlatmakla mümkündür!

SİZ ÖNCE 'İNSAN' OLUN!

Geçtiğimiz yılki, çok konuşulan, 'Ermenilerden özür dileme' olayına da değinelim. Bu adamlar, bu kampanyadan ötürü kendilerini eleştirenlere, siyasi bir amaçlarının olmadığını, tamamen insani duygularla bu işe girdiklerini söylüyor. Bakın, kampanyayı başlatan dört kişiden ikisi, Soros'un vakfında bizzat danışmanlık yapmış kişiler. Birisi, yine bu vakfa yakın kurumlardan aldığı fonlarla araştırmalar yapıyor, kitap yazıyor. Diğeri, İslamcı televizyon ve gazetelerde dinci-liberal ittifakının sözcülüğünü üstleniyor. Hepsinin ortak özelliği, 'sol' gösterip 'sağ' vurmaları. Şimdi, sormazlarla adama: Dünyanın dört bir yanında darbeler örgütleyen, ülkeleri karıştıran ve istikrarsızlaştıran; piyasalarda yaptığı spekülasyonlarla bir gecede milyar dolarlar kazanan George Soros'un kuyruğunda dolanan sizler; ne cüretle ve hangi yüzle insanlıktan bahsedebiliyorsunuz? Biz size sövmekten yorulduk artık, bırakın bu işleri!

ALİ ŞAHİN

ADIYAMANLI BİR direnişçi...

Misak Manuşyan, namı diğer Manuş... **1906'da Adıyaman'da doğdu.** Bu topraklarda Ermeni olmanın tüm bedellerini en ağır ödeyenlerden... Babası bir baskında öldürülmüş, kıtlık zamanında annesini kaybetmiş. **1915 olaylarından sonra bir Kürt ailesi tarafından kardeşiyle birlikte koruma altına alınmış.** Daha sonra katliamdan kurtulan çocukları bulmak ve yurt dışına çıkarmak için Anadolu'yu gezen rahipler tarafından **önce Suriye'ye, daha sonra Fransa'ya** götürülmüş. Bütün hayatı boyunca devrimci yaşayan ve bir devrimci olarak ölen Manuşyan, **Nazi askerleri tarafından kurşuna dizilmiş** olsa da, kendi ölümünü bir kaza olarak değerlendiriyor. Göstermelik duruşması sırasında salondaki Almanlara dönerek, **"Size söyleyecek hiçbir şeyim yok. Ben size karşı koyup savaşarak görevimi yaptım. Yaptığım hiçbir şeyden de pişman değilim,"** diyor ve 22 yoldaşıyla beraber idam mangasının karşısına gidiyor. Manuş da diğer tüm devrimci önderler gibi ölümü ve ölüme kahramanca gidişiyle önemli bir örnek. Ama bugün bu kahramanlığı tersten okuyacağız, **ölümlerini değil yaşamlarını** örnek göstereceğiz...

Devrimcilikle ilgili en büyük yanılgının kahramanlık kültü olduğunu düşünüyorum. 'Devrim kişisi'ni gerçeklikten uzaklaştırıp ulvi kavramlara sıkıştırmak, o kişiyi ardıllarından uzaklaştırmak ve halka yabancılaştırmak anlamını da taşıyor. Bu kahramanlık olgusu kültürel bir miras. Dünya üzerinde en fazla kahramanın ortaya çıktığı ve en fazla kahramanlık hareketlerinin yaşandığı coğrafyada bulunmamız, bizdeki kahramanlık düşüncesinin temelini oluşturuyor. Şeyh Bedreddin, Köroğlu, Pir Sultan, efeler gibi birçok örnek var.

Ne var ki, **bu topraklarda sürekli olarak kahramanların ortaya çıkışı, tahmin edilenin aksine ilerici değil gerici bir durumdur.** Çünkü **kahramanların varlığı halkın pasifliğinin bir göstergesidir.** Bu topraklardaki tüm dini inançlar da yine kahramanlık olgusunun etkisi altındadır, dinlerdeki kahramanlık olgusunun yansıması Mesih-Mehdi anlayışıdır. Tüm zulme rağmen, öfkelerini isyana dönüştürememe sebebi **Mesih-Mehdi-kurtarıcı** beklemeleridir. Kendilerinden daha güçlü, daha akıllı, daha zeki, daha cesur bir kurtarıcı bekleye bekleye tevekkül hücrelere işlemiştir.

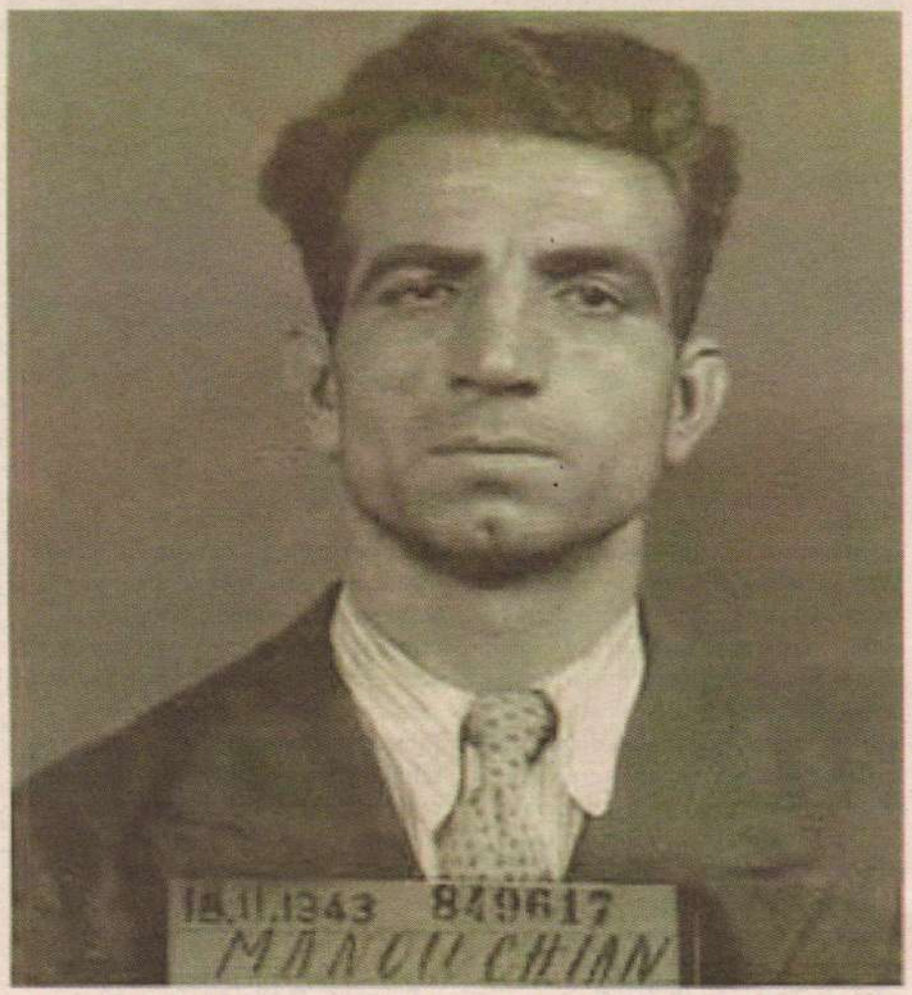

Elbette 'kurtarıcı' fikrini sistemin başındaki sömüren unsurlar da kendi lehlerine dönüştürmeyi başardı. Bu figürleri öylesine ustalıkla kullandılar ki, kendi sömürgenliklerinden kurtuluşun ancak insanüstü güçlere sahip kahramanlar tarafından gerçekleştirilebileceği, aslında kurtuluşun hayali olduğu fikrini yerleştirdiler. Kitlelerin kendine güvensiz bir insan yığınına dönüşmesi için muazzam bir fikri destek bu...

Birer fotoğraf mı?

Evet, toplumsal hareketlerin önderlerini toplumun zihninde birer fotoğrafa dönüştürdüler. Tüm toplumsal hareketleri kişiyle adlandıran ve bir kişinin varlığıyla konumlandıran bu gelenek, 'devrim kişisi'ni anlamamızda hastalıklı bir yan yarattı. Bir kahramanla başlayıp biten isyanlar kahramanlık olgusu yüzünden sebep ve sonuç ilişkisinden uzaklaştı, halkın zihninde kahramanın kahramanlığıyla anıldı.

Adıyaman'ın bir köyünde, tesadüf eseri sağ kalmış tipik bir Anadolu genci olan Manuş, günlük hayatını bir devrimci olarak örgütleyebildi; onu özel ve cesur kılan asıl nokta budur. O hem iyi bir şair, iyi bir matbaacı, iyi bir düşünce adamı, emekçi, iyi bir eş, iyi bir dost, iyi bir yoldaştı ve kendi deyimiyle, **savaşmaktan mutlu olduğu, ölmeyi ve öldürmeyi sevdiği için değil, mecbur olduğu için giriştiği savaşta da çok iyi bir militandı.** Karar vermemiz gereken, Manuş'u yanımızda bir yoldaş gibi mi, yoksa kendimize yabancılaştırdığımız bir kahraman gibi mi taşıyacağız.

Mesela **İbrahim Kaypakkaya** deyince neden aklımıza gördüğü işkenceler sonucunda ser verip sır vermemesi gelir? Kaypakkaya köylülerle tarlada çapa yapıyor, eli nasırlı köylüye ellerindeki nasırla onun sofrasında, onun toprağında, onun hayatında ulaşıyordu. Ölümü kadar yaşamı da destansı olan kişilerden bir diğeri **Haki Karer**'dir. Ve bir örnek olacaksa ona önce küfesinden bakmak gerekir. Antep'te hamallık yaparak ve tarlalarda yatarak mücadelesini küfesinde taşımıştır. Cep telefonundan, internetinden vazgeçemeyen bu çağın insanlarının, onun mücadele için hamal oluşunu anlaması çok zordur; zaten bu yüzden evlerde onu hamalken gösteren resim bulmak pek mümkün değildir.

Muhalefeti seçmiş gençlerde ilk uyanan hissiyat, alanlarda bayrak açmak, slogan atmak, kahramanlığın bir parçası olmaktır; müzikçalara bir marş koyup hayale yatmak pek yaygındır da, sahip olduklarını bırakıp bir şehirde hamallığı göze almak, iğneyle kuyu kazmak, bir tarlada yatmayı tercih etmek zordur.

Belki en doğrusu, şahit olduğumu tanımlamak. **Muharrem Yiğitsoy**'la Malatya'da tanışma şansım oldu. O dönem gazetede faaliyet yürütüyordu. Gazetenin sahip olduğu her şeyi mücadele için harcar ve çoğu zaman yarı aç yarı tok dolaşırdı. Evlerimizden getirdiğimiz malzemeler dahi onun yeni bir 'komün' aracı olurdu. Muharrem Yiğitsoy çok cesur olmasına rağmen, bunu göstermeye çabalamaz, 'alanları kuşatmak' gibi büyük laflar etmezdi. Etrafındaki gençlerle kayısı bahçelerine gider, çalışır, hem emekçilerle iletişim geliştirir hem de mücadelesi için kaynak sağlardı. O da sonsuzluğa uğurlandı ama bize nasıl ölünmesini değil, diğer tüm devrim kişileri gibi nasıl yaşanması gerektiğini öğretti; devrimcilerin işçileşmesi, işçilerin devrimcileşmesini onda görmek mümkündü.

O 'kahraman' devrimcilerin hiçbiri ölüme aşık değildi, öldürmek için can da atmıyorlardı. Onlar da bir liseli kadar aşık oldular kuşkusuz, üşüdüler, endişelendiler, göğün maviliğine şaştılar... **Ölmek için doğru miktarda bir inanç yeterlidir; İslam için olur, aşk için olur, feodal değerler için olur, devlet için olur... Ama devrimci bir yaşam için bir miktar inançtan fazlasına ihtiyaç vardır ve 'kahramanlar'ımızı biraz dinlesek, bize bunu fısıldayacaklardır...**

Dinle Tayyip!..

Son bir not düşelim... **Misak Manuşyan, bu topraklarda doğan en onurlu insanlardan biridir.** Her devrimci gibi, yaşamını şaşaalı yaşamaktan kaçınmış ama ölümü kahramanca olmuştur. Faşizmi durdurmak için, Fransa topraklarında Nazilerle savaşmış, **aman dilemeye tenezzül bile etmemiş bir Adıyaman delikanlısıdır.**

Şimdi, bugün, bu topraklarda 'kaçak' yaşayan **100 bin Ermeni'yi sınır dışı etme tehdidini savuran Tayyip Erdoğan'a bir çift lafımız var.** Tayyip kendisine Beyaz Saray memurlarınca bahşedilen bu iktidarın hudutsuz olduğunu sanıyor. Kendi gerçekliğini kaybetmiş, önüne konan metinlerden bir 'demokrasi' açıyor, bir tehdit savuruyor.

Ey Tayyip! Senin takatin yeter mi, Misak Manuşyan'ın bu topraklarda gezinen ruhunu söküp atmaya? Ve ırkçı girişimlerinize pabuç bırakacağımızı zannediyor musun?..

'Şizoid dünyamız'

ALİ OSMAN COŞKUN

"Yolumuzu kaybettiğimizde daha hızlı koşmak, insanların eski ve ironik bir alışkanlığıdır."
R. May

Şu haberi okumuşum... Roketatar arıyorum, tank arıyorum, top arıyorum!.. Herhangi bir 'medet' arıyorum: "Tecavüze uğrayan kangal cinsi 'Masum' adlı gebe köpeğin dokuz yavrusu öldü, veterinerde yapılan operasyonla rahmi alındı. İzmir'in Güzelbahçe ilçesinde M.A. adlı kişi, iddiaya göre avukat Senem Avcı'nın, Sivas kangal cinsi dört yaşındaki dişi köpeği 'Masum'u kaçırıp terk edilmiş bir binaya götürdü. Avukat köpeğini bulamazken, üçüncü gün mahalledeki çocuklar 'Masum'u terk edilen binada gördüklerini söyledi. Avukatın binaya giden babası M.A.'yı köpeğe tecavüz ederken gördü. Suçüstü yakalanan M.A., götürüldüğü karakolda ifadesinin ardından serbest bırakılırken, 'Masum'un karnındaki yavruların öldüğünü belirleyen veteriner köpeği ameliyat etti. Karnında ölen yavruları ve rahmi alınan 'Masum'un tedavisine başlandı." (1)

*

Sonra... Rollo May yetişiyor... Hayır, 'imdadıma' değil, minik/yetersiz bir 'izah'a: "Toplumumuzda, bir kişilik durumuna, yaşama karşı duygulanımsız olma durumuna doğru kesin bir eğilim olduğuna inanıyorum. (...) Bu duruma ne ad vereceğiz; uzaklaşma, istifini bozmama, yabancılaşma, duygularda geri çekilme, aldırmazlık, kuralsızlık, kendine yabancılaşma?"

May, 'kayıtsızlık' terimini önererek, bu kişilik durumunun peşine düşerken, kayıtsızlıkla şiddet arasındaki (diyalektik) ilişkiye dikkat çeker: "Kayıtsızlık içinde yaşamak, şiddete yol açar; (...) şiddet kayıtsızlığı kamçılar. Şiddet, ilişkisizliğin yarattığı boşluğu doldurmak için hızla koşan en yıkıcı çaredir. Şiddetin, modern sanatın birçok biçiminin arzulanan tepkiye, yaşam biçimlerimize şiddet uygulayarak ulaşan pornografi ve müstehcenlik unsuruyla yarattığı nispeten normal şok etkisinden, suikast ve kırsal kesim cinayetlerinin aşırı patolojisine kadar giden dereceleri vardır. İç yaşam kuruduğunda, hissetme azalıp kayıtsızlık çoğaldığında, kişi başkasını etkileyemediği ya da ona hiç değilse gerçekten dokunamadığında şiddet, temas için şeytani bir gereksinim, en dolaysız yoldan dokunmayı zorunlu kılan çılgın bir dürtü olarak alevlenir. Bu, cinsel duygular ile şiddet suçlarının arasındaki iyi bilinen ilişkinin bir yönüdür." (2)

*

Rollo May, yukarıdaki satırları, 1969'un ABD'sindeki insan manzaralarına bakıp yazmış... 'Eskiyen' bir şey var mı; ya, bizim toprakların geldiği 'kıvama' ne demeli?..

May, kitabının girişinde anlattığı insan atmosferini "şizoid dünyamız" diye adlandırıyor ve şunu söylüyor: "Kullandığım 'şizoid' terimi, dünyayla ilişkisini kesme, yakın ilişkilerden kaçınma, hissedememe anlamındadır. Bu terimi psikopatolojiye gönderme olarak değil, daha çok kültürümüzün genel durumu ve bunu gerçekleştiren insanların genel eğilimleri olarak kullanıyorum."

*

Bireysel psikopatoloji söz konusu olduğunda da, "soğuk, ilgisiz, kibirli ve insanlardan kopuk" şizoid kişinin şiddetli saldırganlığın eşiğinde durduğuna işaret eden bir kaynağa, Anthony Storr'a değinir Rollo May; ve Storr'un birtakım tesbitlerini sorunlu bulur.

Tablo: Ali Osman Coşkun

Ben, Storr'un Beethoven hakkında yazdıklarını, ilginizi çeker diye buraya alıyorum: "İnsanlar konusundaki düş kırıklığı ve insanlara olan dargınlığını telafi etmek için Beethoven, sevgi ve dostluğun egemen olduğu ideal bir dünya düşlemiştir... Onun müziği, belki başka hiçbir bestecininkinde olmayacak bir açıklıkla, kudret, etki ve güç içeren bir saldırganlık gösterir. Müziğinde saldırganlığını toplumca kabul edilebilir bir hale dönüştürememiş olsaydı, belki de paranoyak psikozundan kendini kurtaramayacağını düşünmek hiç de zor değil."

Storr'un diğer şöhretli şizoidleri de şunlar: Freud, Descartes, Schopenhauer...

May, işte bu isimlerin 'tedavi edilmeleri' halinde nelerden yoksun kalacağımızı hatırlatarak, Storr'a itiraz eder ve lâfı şöyle bağlar: "Ben, şizoid durumun, çok zor koşullarla baş etmede yapıcı bir yöntem olduğunun itiraf edilmesi gerektiğine inanıyorum. Ne var ki bazı kültürlerin şizoid insanları yaratıcılığa itmesine karşılık, bizim kültürümüz bu insanları yalnızlığa veya mekanikliğe itmektedir."

Nitekim; Nazi toplama kamplarında veya uzay yolculuklarında işe yarayan 'yapıcı' şizoid bir tavır geliştirmenin önemine de değinir, Rollo May...

*

Neyse... Derdim, şizoid kişilik bozukluğu veya herhangi bir psikopatoloji üstünden, ya da genel olarak 'psikolojizm' çerçevesinde kurtuluş reçetesi yazmak değil...

Toplum, cinnetin pençesinde ve bu bir siyasal durum! Siyasal sebepleri olan, siyasal çözümleri çağıran problemler siyaseten çözülür...İnsanî meseleleri/durumları 'psikolojizm'e tutsak düşmeden değişik okumalarla kuşatmaya çalışmaya itirazım yok... Sadece, atın arabanın önünde olduğundan emin olunmalı...

Beyin iklimlerindeki ideolojik/siyasal değişim ve oradaki 'patoloji', psikopatolojiden çook daha enteresan, üstelik...

1969'dan bahsettik ya... O tarihten bu yana hayatta/hayatlarda meydana gelen değişikliklere bakınca neler görüyor insan, neler...

Bir grup 'rafine' aydından söz edeceğim burada...İçlerinde, yarım düzine dili ruhuna/beynine istiflemiş olanlar var... Söylemek gereksiz, yüzlerce hattâ binlerce makale-kitap devirmiş ve onlarcasını da üretmişlerdir... Genel olarak 'sol'dan başlamışlardır...

Peki, bugün ne var karşımızda?

Biri, şimdi müze müdürüdür... Osmanlıcılığından MHP seminerciliğine yürümüştür... Geçmişte de en az 'solcu' olan (belki de olmayan) odur, zaten... Her yere olan mesafesi, nedense MHP söz konusu olduğunda ortadan kalkıvermiştir...

Diğeri, milliyetçilik konusundaki hassasiyetiyle önemli şeyler de yapmıştır; ama, zurnası 'akademi'nin geleceğini özel üniversitede görme noktasında zırt demiştir... Emperyalizmin antik bir masal, kapitalizmin ise bir şehir efsanesi olduğunu düşünür gibidir...

Öteki, 'anarşizm'e yakın uzak geçmişinden, Fethullah Gülen cemaatinin 'MKYK'sı sayılabilecek yerlere ve oradaki 'vazife'lere yürümüştür...

Bir diğeri, ki parti başkanıdır... 12 Mart'ın hapse yolladığı dekandır... Son parlak 'buluşu', Irak'ın Türkmenleriyle Türkiye'nin Kürtlerini mübadele etmektir...

Sonuncusunun 'külliyatı', nasyonal-sosyalist bir derginin neşriyatı arasında yerini almıştır...

Hepsinin ortak özelliği, geçmişte Mülkiye (Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi) hocası ve profesör olmalarıdır...

Tanrılar, beni değilse de onları affetsin; hemen hepsi hocam oldular...

Bunları yazmaktan imtina etmem, kendimi bir 'şizoid' kabuğa hapsetmek olurdu... Ve: Bunları yazmak bir siyasî görevdir; 'psikolojizm' içinden yol almak isteyenler olursa, kendi bilecekleri şeydir...

İsteyen, 'kim, kimdir' oyunu oynar ve 1,5 dakikada isimleri bulur... İsimler, 'zamanımızın kahramanı' oldukları ölçüde önemlidir, daha fazla değil... Odaklanılmasını tercih edeceğim husus, 'zamanımızın kahramanları'nın siyasî adları ve adresleridir...

*

Şimdi, sizlere, günümüz Türkçe edebiyatından 'şizoid' metinler sunacağım... Bu, bu metinlere benim koyduğum ad... Bir şizoid mesafelilikten 'can damarımıza' girdiklerini ve günümüzü 'şiddetle' tasvir ettiklerini düşünüyorum... Dikkat edilsin, yazarına değil, metinlere 'şizoid' diyorum!

a. "Bazen yağmur şimdiki bir yağmur olarak yağar şehrin üzerine, bazen de daha önceki bir yağmur olarak. Minareler, vinç kuleleri, çatılardaki antenler pusun ardında silikleşir. Her şey birbirine karışır. Çıkıp bir sokakta yürüsek, şehrin boğazına kaçmış gibi oluruz. Binalar, kaldırımlar, tabelalar, belediyenin işlek caddelerin kenarına diktiği cılız ağaçlar, püskürtmek istercesine üzerimize gelir. Evde kalsak, komşunun oğluna Türkçe dönem ödevi için yardım etmemiz gerekir. Zavallı çocuk bizim ağzımızdan, içinde 'umarsız' sözcüğü geçen bir dolu cümle yazar, sonra da umarsızlık içinde bir bize bir yazdıklarına bakar."

b. "Şehrimizdeki yoksulların tam sayısını bilmiyoruz. Ama çoklar. Gecekondularda yaşıyorlar. Bayramlarda ulaşım araçları parasız olunca ortaya çıkıyorlar. Caddelerde, alışveriş merkezlerinde dolaşıyorlar. Geçtiğimiz bayram, şehir tiyatrosunda onlar için 'Temizlik İmandan Gelir' adlı oyun, yine ücretsiz, sergilendi. Konusunu yüzyıllar önce Anadolu'da yaşanan bir savaştan alan bu oyunda, Türk askerlerinin misvak dallarıyla dişlerini fırçaladığını gören düşman gözcüsünün, 'Türkler bizi çiğ çiğ yiyecek!' diye bağırarak saklandığı yerden fırlayıp kaçtığı sahne, yoksullar tarafından çılgınca alkışlandı."

c. "Şehrin yüksek binalarından birine çıkıp aşağıya bakıyorum, her şehirde rastlanabilecek bir manzarayla karşılaşıyorum: Yüzlerce insan, bazen birbirlerinin yolunu keserek oradan oraya gidip geliyor... Ölümsüz gibi görünüyorlar. 'Nedir bu?' diye soruyorum kendi kendime, anlamlandırmak gerekiyor, 'Kâbus mu, şenlik mi?' Arka arkaya bir sürü karşıt anlamlı sözcük geçiyor aklımdan. Eksilerle artıların birbirini götürmesi gibi kalabalığın da bir matematiği var. Sıradanlık bu olmalı: Bütün karşıtlar birbirini götürüyor. Başka ne söyleyebilirim ki size?" (3)

*

Yazım bittiğinde, hâlâ, roketatarım, tankım, topum yoktu... Sokağa çıktım, şipşirin/şeker/fırlama bir yavru köpecik buldum; yazının başındaki olay için 'insan' tarafı olarak ondan özür diledim...Başını okşamama izin verecek kadar 'iyi'ydi yavrucuk... Hattâ, kuyruğunu sallayıp 'hev' diyerek gönlümü aldı...

Şu 'hev', insan soyu için tercüme edilebilir mi?..

NOTLAR:

1. Radikal, 15.3.2010

2. Rollo May, Aşk ve İrade, Okuyan Us Yayın, İstanbul-2008

3. Barış Bıçakçı, Baharda Yine Geliriz, İletişim Yayınları, İstanbul-2006

Çürümüşlük: Bu nasıl üniversite lan?!

Fondaki Şarkı: Tabela üniversiteleriyle ördük yurdu dört baştan.

Tabela: 'Burası üniversite'

Üniversitelerin çürümüşlüğü üzerine bir şeyler kusmak, bu kusmukla da okuyanların midesini bulandırmak boynumun borcudur diye düşündüm.

Akademisyenin 'artık'lığı ya da artıklığın akademisyeni: 'Akademsn'

Kafasını kuma gömmeyenlerin, akademiden çoktan 'şut'landığı bu zamanda, YÖK beyine kayıtsız şartsız ruhunu teslim eden 'artık akademisyen', üniversite sahnelerinde yerini çoktan almıştır. (Kaideyi bozamayanlardan özür...)

Ürünün tanıtımı: Bu kariyer çılgını 'zamanım yok' insan tipi, her iktidara otomatik olarak uyum sağlayabiliyor.

Duyuru: Kalgon reklâmına çıkıp 'rezistansın kireç tutması'nı akademik bir ses tonuyla aktarmak için sıraya girmiş kişiliksizler ordusu, YÖK bünyesinde faaliyette.

Sürekli birbiriyle rekabet halinde olmaktan geri kalmayan akademisyen, 'yan dal' olarak da 'yağlama, yalama, yutma' işlerinde uzmanlaşır. Zaten bu formasyonu daha asistanken almıştır. Hele bir de Fethullah Gülen devletine, pardon cemaatine bir yakınlık falan da varsa tamamdır bu iş!

Böylece, yaz okullarında cebini doldurmanın, arabasını değiştirmenin, ev almanın peşine düşen, her lafı buram buram kapitalizm kokan, gerektiğinde intihalci, bir yandan niteliksizliği de elden bırakmayan, egosu tavan yapmış, sağ olsun iki satır kitap okumayan ama Mesene, feysbuk, tivitır gibi ultra-iletişim araçlarında sürekli 'tetikte' durumunda bulunan, kendi 'olmamışlığı'nın faturasını öğrenciye çıkarma peşinde koşan, hiyerarşide üstte yer alanlardan 'it gibi' tırsan, sinmiş, 'karşı çıkmak' aklına teğet bile geçmeyen, dersten geçirmek karşılığında hesap numarasını vermekten çekinmeyen, hatta not karşılığında cinsel ilişkiye zorlayacak kadar alçaklaşan bir akademisyen tipi oluştu.

(Kaideyi bozamayanlardan tekrar özür...)

Bir kez daha: ***"Üniversiteler çürümüştür."***

Mola: Bu Kadar Mühendis Nerede Simit Satacak (?) ya da Kapatın Şu Üniversiteleri (!)

1. Bir 'eğme' faaliyeti olan eğitim, kaçınılmaz olarak ideolojiktir. Mevcut eğitim de, gençleri kapitalist düzeneğe 'hazır' kıvama getirmek üzere tasarlanmıştır.

2. Neticede anketlerdeki 'mesleğiniz' kutucuğuna öğrenci yazılır ve öğrencinin 'işsiz'liği hasıraltı olur. Evet, üniversite bir 'oyalama' mekânıdır.

3. Kentin milletvekili, seçim öncesi üniversite sözü veriyor, çünkü üniversite demek 'ekonomik girdi' ve daha da mühimi 'ekonomik döngü' demek!

4. Üniversiteler, patronlara nitelikli eleman kazandırmak için var. TÜSİAD yoksa neden rapor hazırlasın üniversitelerle ilgili?

Bu kadar 'boka girmişlik'ten, üniversiteleri nitelikli ve ucuz işgücü yuvası olarak gören patronlar ve tabii ki bunların devlet nezdindeki temsilcisi YÖK de rahatsız! Şimdi de, "Madem kalite istiyorsunuz, alın size kalite!" görüntüsünde, 'paran kadar eğitim'i, tüm boyutlarıyla ve en fahiş biçimiyle oturtmaya çalışıyorlar.

Devam: Böyle sisteme böyle öğrenci!

Üniversite sınavlarına hazırlanırken sıkı bir zihni tahribat yaşayan, bilimsel bilgiyi 'beş şıktan biri' olarak kavrayıp, çarpıtmaya uğramış bir sürü 'kuru bilgi' ile zihni dolup taşmış olan öğrenci, enerji dolu olduğu bu dönemde birkaç bin 'şanslı'nın arasına girmek için koşturur.

Üniversiteye -diyelim ki- yerleşilir...

Bu anlamsız oyun, her geçen gün daha da oynanamaz hale gelir ya, yine de 'alternatifsizlik', bu role 'amaçsızca' devam edişin temel sebebidir artık.

Sınav sonuçlarının açıklanmasıyla başlayan, şehrin otogarında otobüsten inişe ve hatta kayıt masasına kadar devam eden 'cemaat markajı'ndan -diyelim ki- kurtulup, "Ah yavrum bunlar böyledir işte," sevecenliğindeki 'Çağdaş Yaşam sahtekârları'nın kucağına düşülebilir.

Öğrenci Yurtlardaki insan istifi bir tarafa, 'üstten aşağı' yapılanmış 'badem ya da çengel' bıyıklı kadrolaşma sayesinde, geceleri 'tekbir' ile uyanmak, 'yurt şakası' adı altında yapılan faşist güç gösterilerine maruz kalmak olasıdır.

Sınav önceleri duvarlara 'kopya sergisi' açmaktan, sonuçlar açıklandıktan sonra hocanın kapısının ağzından, mahcup bir tavırla birkaç puan 'dilenmeye' kadar uzanan bir dizi kepazelikle sarılmıştır öğrencinin üniversite yaşamı.

Bir de üstüne üstlük, notlarını fotokopi çektirmeye yanaşmayan 'ön sıra' öğrencileri vardır. Her boka, "İzinli mi?" diye sormaktan kendini alamayan korkuluklar vardır. Kariyer günleri yapmayı bir bilimsel faaliyet olarak sunmaya çalışan, bunu protesto edip, 'kariyere bariyer' yapanları da, "Hem emek diyorsunuz, hem de bizim emeğimize saygı duymuyorsunuz," indirgemeciliğinde eleştirmeye çalışanlar da vardır. Posta ve Fotomaç'ın kronik takipçisi, 'iddia' profesörü öğrenciler vardır.

Sonra 'kurtçuklar' vardır, şu süreçte onlardan geri kalmayan, içinde 'Cumhuriyet Kadınları'nın bir ufak modellerine rahatlıkla rastlanabileceği Atatürkçü Düşünce Toplulukları vardır. Sonra, "Doğru şeyler söylüyorsunuz ama keşke Kürtçe slogan atılmasaydı," kıtlığındaki 'ısrarla anlamaz' insanı vardır. 'Yapmayışlarını', burjuva-nihilizminde ya da mistisizmde teorize eden 'anlaşılmamalıyım'cılar ya da 'Hepsi birbirinin aynı'cılar vardır.

Saymakla bitmez!

Ha, bir de katakullici emlakçı vardır, sonra ayın 15'ine odaklanmış ev sahibi, eve her giren-çıkandan haberi olmazsa oracıkta bayılacak olan zemin kat teyzesi, veresiye hesapları katlayan bakkal, öğrenciye neden ucuza dürüm yaptığının 'Uğur Dündar'ın at eti baskınları'ndan sonra anlaşılacağı dönerci vardır, 3 kuruşluk -her anlamda- öğrenci belgesini 2 liraya veren ve hâlâ 'solitaire' oynayan idari personel vardır. Sonra, gazete kâğıdıyla ovulmuş cam gibi parlayan sivil polisler vardır, açılışlarda demokratlığı kimseye bırakmayan rektör vardır, eğer benim kadar şansızsanız, çok kötü şiirler yazan, eylemlerde, "Bitirin artık!" lafazanlığı yapan hocalarınız; akademisyen sıfatlı müsvetteler de vardır. Üç kuruş maaşa 'part-time faşistlik' yapan özel güvenlik elemanları vardır, belki de sırf çimlere uzanmak için üniversiteye gelmiş öğrencileri, çimlere dokundurtmamaya ant içmiş olan bahçe görevlileri vardır...

Sonra harekete duyarlı son model kameralar, mobeseler vardır, üstünden atlanası turnikeler vardır.

Bir de koşturanlar vardır; tersine. Üniversitenin 'Buraya afiş asmak yasaktır' duvarlarına bir şeyler yapıştıran, bağıran, çağıran, soruşturma alan, uzaklaştırılan, atılan, kendisinin dışındaki şeylere de kafa yormak peşinde olan. Değerli insanlar... Bir de yarına kalabilseler...

Bir kez daha: ***"Üniversiteler çürümüştür..."***

19-20-21 Mart 2010

Diyarbakır-Siirt-Varto-Mersin

SERDAR TÜRKMEN

Yumurtalı sermaye!

24 Mart'ta Mersin Üniversitesi İktisat Bölümü'nün bir etkinliği olarak BDDK Başkanı 'Kriz ve Bankacılık' üzerine bir konuşma yaptı. Tabii üniversitenin bütün liberal yalakaları ve rektörü de oradaydı. Bir de öğrenciler vardı, zorla getirilen, "Gelmeyenin vizesinden şu kadar puan düşürürüm," tehditlerine maruz kalan... BDDK Başkanı beklenildiği üzere 'krizi fırsata çevirmek' gerektiğini anlatmaya başladı. Bunu üzerine devrimci öğrenciler tarafından önce söz alındı, ardından da 10, 9, 8, 7 ... sayılıp yumurtalarla atış talimi yapıldı. Bu yumurtalar krizi fırsata çevirmeyi vazeden zatın kafasına isabet etti. 15 dakika salonda protesto devam etti. Alkışlarla dışarı çıkıldı. Sonra sermayenin temsilcisi, '20 yıllık devlet memuruyum' ayağına yattı. O gün gözaltı olmadı. Ertesi gün üniversite çıkışında bir öğrencinin gözaltına alınması ve diğerlerinin alınacağı bilgisi gelmesiyle toplu çıkış yapıldı. Polisler kimlik istedi, biz de onların kimliklerini istedik. Onlar birer birer gösterdiler, tabi aç-kapa şeklinde. Biz de öyle yaptık; aç-kapa... Bunun üzerine yaşanan arbedede 9 kişi daha gözaltına alındı. Cuma öğleden sonra mahkemeye sevk edilmeden bırakıldık.

Tekel işçilerinin hükümetin 4/C yasasına karşı 2.5 ay süren direnişleri sadece hepimizi umutlandırmakla kalmadı, kuşkusuz Türkiye'de yeni bir dönemin başlamasını da sağladı. Haksızlığa, sömürüye karşı direnmenin önemini sadece binlerce Tekel işçisi öğrenmekle kalınadı, aynı zamanda tüm bir yoksul halka ve lise talebelerine kadar tüm bir gençliğe de öğretmiş oldular.

Bu memlekette hakları için direnenlerin yanında olmanın bedelinin ne olduğunu, henüz 15-16 yaşındayken öğrenmiş oldu bir grup liseli. Tekel işçileri Ankara'da eylem yaparken, İstanbul'da Mehmetçik Lisesi'nde okuyan 24 öğrenci, okullarında 20 dakikalık bir oturma eylemi düzenleyip, işçilere destek verdi. Fakat bu 24 öğrencinin, çoğu lise talebesinden beklenmeyecek olgunlukta ve güzellikte olan bu duyarlı davranışının ödülü, okuldan atılmak oldu. İnsanların hakları için mücadele vermesi o kadar güzel, o kadar ilginç ve bir o kadar da öğretici ki, aylarca eylemlerine destek bekleyen Tekel işçileri, bu sefer kendilerine destek verdikleri için okullarından atılan bu 24 lise öğrencisine destek çıkmak için okullarının önünü binlerce kişiyle direniş alanına çevirdi. Dayanışma denen şeyin bundan daha güzel bir örneği olabilir mi?..

Öyle ki, öğrencilerle işçilerin buluşmalarına polis, okul kapısını açmayarak engel olmak istiyor; fakat polis dahi, içeriden öğrencilerin dışarıdan da Tekel işçilerinin duruşu karşısında geri adım atıyor, barikatı kaldırıyor ve liseden çıkan yüzlerce öğrenci, "Tekel'in kalbi liselerde atıyor!" sloganlarıyla okul önünde bekleyen Tekel işçileriyle kucaklaşıyor. Tekel işçileri de öğrencilerin sloganlarına karşılık, "Mehmetçik Lisesi öğrencileri yalnız değildir!" sloganlarıyla, liselilere sahip çıkıyor. Bu özlediğimiz manzara ülkede bazı taşların kıpırdadığını gösteriyor...

Okuldan atılan öğrencilerden biri kameralara aynen şunları söylüyor: "Hakkı yenen Tekel işçilerinden biri benim babam, Tekel işçilerinden birinin ölen çocuğu da ben olabilirdim. Biz yanlış bir şey yapmadık, yine olsa yine yaparız. Pişman değiliz."

Ve yine okuldan atılan öğrencilerden birinin babası çocuğuna şöyle sahip çıkıyor: "Bizim çocuklarımız bize sürekli fatura, kira hesabı yaptıranlara mı destek verecekti? Çocuklarımız bizimle aynı koşullarda yaşayan Tekel işçilerine destek vererek onurlu bir iş yapmışlardır. İşte bu yüzden çocuklarımızla gurur duyuyoruz." Bizler de gurur duyuyoruz, hepsine helal olsun!..

Emekçiler direniyor!

Yazının girişinde Tekel işçilerinin onurlu direnişinin memlekete örnek olduğunu söylemiştik. Bunlardan biri Marmaray işçileriydi. Kendilerini çalıştıran taşeron firmanın 3 yıl boyunca sadece 28.5 lira yevmiye vermesinden ve 3 yıl aradan sonra da yevmiyelere sadece 1 lira zam yapmasından dolayı 16 Ocak'tan beri direnişte olan Yenikapı Marmaray şantiyesi işçileri, patronun görüşme taleplerine işçilerin sendikalı olmasını bahane ederek bir türlü cevap vermemesi üzerine şantiyedeki sondaj makinelerinin üzerine çıkıp, şantiyeyi işgal etti. Patron şimdi buyursun bakalım görüşmeye...

Bir direniş haberi de İSKİ işçilerinden... İSKİ Genel Müdürü'nün taşeron firma çalıştırmama kararı üzerine işlerinden çıkarılan 2 bin 300 işçi, Aksaray İSKİ ve Kağıthane İSKİ Genel Müdürlükleri önünde direnişe geçti. 15 yıldan bu yana taşeron firma tarafından çalıştırılan İSKİ işçileri, 15 yıldır sendikasız. Maaşları düzenli ödenmiyor, Anadolu yakasında çalışan işçiler son üç aydır maaş alamıyor. Üstüne üstlük İSKİ müdürleri, şimdi de işsiz kalan işçilerin görüşme taleplerini sürekli geri çeviriyor. Hakları için direnmekten başka çaresi kalınadığını görüp direnişe geçen İSKİ işçileri, mücadelelerine destek bekliyorlar...

İzmir'de de Tariş işçilerinin direniyor... Sosyal hakları ve kıdem tazminatları gasp edilerek işten atılan Tariş işçilerinin direnişi haftalardır devam ediyor. Tariş işçileri, Cumhuriyet Meydanı'nda yaptıkları eylemde, "İşçiler kardeş, patron kalleş!", "Yakalım yıkalım, hakkımızı alalım!", "Tekel, Tariş, her yer direniş!" sloganlarıyla meseleyi ne kadar doğru kavradıklarını ve kararlılıklarını gösterdi. Medyada faşist olarak tanıtılan İzmir kentini, Tekel işçilerine verdikleri kitlesel desteği, Tariş işçilerine de vermeye çağırıyoruz...

Öğrenciler direniyor!

Memleketin birçok yerinde emekçiler patronlara, taşeron firmalara karşı hak mücadelesi verirken, üniversitelerde de mücadele sürüyor. Geçtiğimiz ay içinde özellikle Ankara'da Melih Gökçek'in toplu ulaşıma yaptığı yüzde 33'lük zamma karşı, halkın bedava ulaşım hakkını savunan Hacettepeli ve ODTÜ'lü öğrenciler, kampus önlerindeki duraklarda belediye otobüslerine bedava binme eylemi yaptı. 127 öğrenci gözaltına alınırken, ertesi gün otobüslerin üzerine sprey boyayla yazılmış olan, "Ulaşım haktır satılamaz!", "Gökçek elini cebimizden çek!" sloganlarını gören Gökçek, ODTÜ'ye otobüs göndermeme kararı aldı. Anlaşılan Gökçek, ODTÜ'lülerin geçtiğimiz senelerde kendisine verdiği dersten, ODTÜ'lülerle uğraşmaması gerektiğini anlayamamış hâlâ. Neyse, ODTÜ'lüden daimi surette ders verilir...

Tayyip asabileşiyor!

Ülkede bunlar yaşanırken, başbakan da haliyle 'boncuk boncuk' terlediği konuşmasında şunları söylüyor, asabiyetine gem vuramayarak: "Bu komünistler var ya!.. Komünizmin yaşandığı ülkelerde iflas etti bunların düşüncesi, bizdekiler hâlâ devam ediyorlar komünistliğe! Akıllı olun akıllı!"

Başbakan kızmış epey. Kendisine buz önermekten fazlası gelmiyor elden. Zübük'te bile bir kapasite vardı, ne diyeyim daha?..

Otobüs eylemleri yapan arkadaşların komünist olduğunu da, aynı Orhan Veli'nin bir şiirinde yaptığı çıkarımdaki gibi anlamış olmalı başbakan. Diyor ya Veli'nin şiirindeki ciğerci kedi sokak kedisine: "Açlıktan bahsediyorsun, demek ki sen komünistsin!" diye, başbakan da gençlere diyor: "Parasız ulaşım hakkından bahsediyorsunuz, demek ki siz komünistsiniz!" Komünistler tabii ya, ne sandın? Evet, insanları haklarına sahip çıkmaya çağırıyoruz; çünkü komünistiz!

Evet, "Ulaşım haktır," diyoruz, tıpkı su gibi, hava gibi, eğitim, sağlık gibi, "Satamazsınız!" diyoruz; çünkü komünistiz! Zoruna mı gitti? Anlıyoruz, Tekel işçileri moralini çok bozdu, diğer işçilere de kötü örnek oldular; herkes bir anda, ekmekten, adaletten falan bahsetmeye başladı, çok da üstüne geliyorlar biliyoruz... Ama daha dur. Bunlar daha iyi günlerin Tayyip. Daha rüyalarına dalacağız, kabuslarında başrolü oynayacağız...

Yani senin anlayacağın, Orhan Veli'nin de dediği gibi, yollarımız ayrı sizinle Tayyip. Ne diyordu Orhan Veli? Sözüm meclisten dışarı -Siz ciğercinin kedisi, biz sokak kedisiyiz. Sizin yiyeceğiniz kalaylı kaptadır, bizimki aslanın ağzında. Siz aşk rüyası görürsünüz, biz kemik. Ama sizinki de kolay değil, kolay değil hani, böyle kuyruk sallamak Tanrı'nın günü...

ONUR ÖZGEN

Gerçekçi olalım!..

Söz konusu siyasi tercihimiz sosyalizm olunca, sadece ebeveynlerimizin değil yedi ceddimizin, hocalarımızın, arkadaşlarımızın gözleri fal taşı gibi açılıyor. Herkes bizim adımıza endişelerini dile getirip, 'yol yakınken dönmemiz için' bir sürü neden sıralıyor. Sistemin pisliğinden en az kirle kurtulmaya çalışmanın toplumsal mücadelesi yetmezmiş gibi, özel hayatımızda da 'sınıf intiharı' özgürlüğümüze saygıyla yaklaşılmasını sağlamanın mücadelesini veriyoruz. Ve hiç şüphesiz düzene karşı direnirken en fazla yara aldığımız cephe, sevdiklerimiz.

Bizi en çok yoran şey yakınlarımıza kendimizi, hayallerimizi, ideolojimizi ve bundan neden vazgeçmeyeceğimizi anlatmaya çalışmak... Kapitalizm emekçiye karşı Azrail'i taklit ediyor diyebiliriz kısaca; sömürüyü devam ettirmek,-bizi de oyunun kurallarına dahil etmek için en sevdiklerimizin kılığına bürünüp bizi kandırmaya ve sınıf bilincinin canını almaya geliyor. Sözüm ona bizi kurtarmaya çalışanların geleceğimize atfettikleri parlaklık, dolgun cüzdan paydasında buluşuyor her defasında. Sınıfımıza karşı duyduğumuz sorumlulukların büyüklüğüne ve insan gibi yaşayamayanların boynumuzdaki vicdan yüküne 'milenyum'un 'başarılı ve mutlu insan' kalıpları dar geliyor oysa. İşte tam da bu noktada duymaktan bıktığımız o meşhur masal başlıyor: Gerçekçi olmak!

Baba: "Onca zaman besle, büyüt, okut; benim çocuğum 'büyük adam' olacak hayallerinin en fiyakalısını kur, sonra bir gün karşına çıkıp sana başka bir dünyanın nasıl kurulacağını anlatsın. Olacak iş mi? Olmaz tabii, olmaz! Adamı ne yapar 'devlet baba' biliyor musun sen? Bir anda kaldırırlar ortadan, yok ederler, bir mezarın bile olmaz! Hem nereden bileceksiniz darbe dönemlerinde yapılan işkenceleri, 'bir hiç uğruna öldürülenler'in çetelesini?

Zaten bir gençlik hevesi bu, gelip geçecek. Geçecek ama fişlendikten sonra ne fayda! Hayatın içine atılıp, 'ekmek parası' kazanma derdine düşünce ideolojik mücadele, hak arayışı, sosyal devlet, anayasal düzen, eşitlik, özgürlük falan umurunda olmuyor evladım. Siz gelirken biz dönüyorduk. Ne günler gördük biz, hey gidi hey! Ekmeğin gramla satıldığı zamanlarda bile birlik olup ayaklanmadı bu halk. Şimdi herkesin her şeyi var, kavganıza dahil olurlar mı sanıyorsunuz? Adam gibi okuluna git gel, eline ekmeğini al. Başka bir şey istemiyoruz senden. Lazım değil bize siyaset falan. Bak yan komşunun kızı Ayşe şirkette şef olmuş şef! Senin tırnağın olamaz ama paraya para demiyor. Gerçekçi ol!"

Anne: "İstemeye de geldiler geçen gün Ayşe'yi, oğlan avukatmış. Ah, ah! Alemin çocuğu açıkgöz. Bizimki nerden kaptı bu saflığı bilmem. Geçen gün YÖK eylemine de gitmiş bu. Sen üzülme diye söylemedim. Sahip çık kızına Osman! Yoksa kalbime inecek. Gerçekçi ol!"

Haklısın anam, babam. Kamını doyurmayan şeyin gerçek olmadığını söylemekte haklısın. İyi ama sadece seni doyuran şeyler gerçek de, hiç doymayan karınlar neden gerçek değil? İşte o aç insan çoğunluğunun yılgınlığı haykırıyor şu düzenin gerçek olamayacağını. Yok edilen yaşamları ibret olsun diye anlatıyorsun bana, güç sahiplerinin elinin uzanamayacağı yer yok derken gözlerinde korku bulutları dolaşıyor, şahit olduğun haksızlıkları, hukuksuzlukları sayıyorsun da, sahi ne işe yarıyordu şu 'devlet baba'?

Güçlünün tarafını seçtim yahut toptan apolitik oldum diyelim, 'düşünce suçları'ndan arındım varsayalım. Yayaya yeşil ışık yandığı halde karşıya geçmeye korkanlardan olduğunu fark ettiğinde, haklıyı haksız yapmanın her türlü yasal kılıfının bulunduğunu görmezden gelemediğinde, "Ulan bu nasıl düzen, bu nasıl ülke?" sorusu düşmeyecek mi senin de diline? Kahvehanede her gün yeni bir kurumun peşkeş çekildiğini, kurum çalışanlarının mağdur edildiğini, bilmem nerenin belediyesinin yolsuzluk yaptığını, birilerinin köşeleri hızla döndüğünü- kaptığını konuşuyorsunuz da haksızlıklar çoğaldıkça, hesap soracakların da çoğaldığını neden görmüyorsunuz? "Devletin malı deniz, yemeyen domuz," düstursuzluğuyla yola çıkıp yaptığı her türlü ahlaksızlığı, hırsızlığı hem anayasasına hem kitabına uyduranların eseri değil mi devlet kadrolarından tutun da özel sektördeki büyük küçük tüm kurumlara kadar kök salmış rüşvetçilik? 'Hamdolsun'larla, 'inşallah'lı, 'maşallah'lı ve bilumum İslami jargon soslu cümlelerle devletin mal denizinden yedi ceddini nemalandıranların şükür dualarına katılmanın mı hem bu dünyayı hem de ahreti kurtarmamızı sağlayacağını düşünüyorsunuz? Söyle bana; hak, hukuk bunun neresinde? Gerçekçi ol!

Düşündüğünüzün aksine bir gençlik trendi değil artık politik olmak. Siyaseti alıp yerine markaları, dizileri, kariyer planlamalarını, günü kurtarma ve çok soru sormama odaklı bir eğitim anlayışını koydular ve hep yanılgıların, sanallığın, çelişkinin, hakikatlere karşı tam tekmil donatılmış sığınakların hüküm sürdüğü bir dünya yarattılar bize. "Bilgi çağındayız, teknoloji zaman-mekan sınırlarını alt üst ediyor. Her şeyden haberdarız," illüzyonu sizi rahatlatmaya yetiyor öyle mi? İşte bu yüzden sormalıyım size, sizin 'bu dünyaya dair gerçekliğiniz' ne?

Gerçek olduğuna ikna olmamız için görmek lazım, değil mi? İşitmeliyiz, dokunmalıyız, kokusunu duymalı, tadını almalıyız değil mi? Aslında şu noktada gerçekçisiniz: Evet, ortada bir dilim pasta var. Matematiksel olarak hepimizin o pastayı alma imkanı da var, bize verilen siyasi hakların pratikteki çöküşünü yok sayarsak eğer. Ama pasta bir dilim, biz çok kalabalığız ve ölesiye açız. Bu durumda eğer amaç karın doyurmaksa, ki bana hep, "Ekmeğini eline al," diyerek karşı çıktınız, ben pasta yerine daha fazla insanı doyuracak ekmek almayı tercih ediyorum. Ama bununla kalmayıp, pastanın gerisi nerede, pastayı kim yiyor ve bir dilim için bizi birbirimize düşürüp topumuzu kim aptal yerine koyuyor, diye de soruyorum. İnanın bana uzaktan uzağa gördüğünüz ve sürekli adını duyduğunuz o pastayı; kazanmak için diğerlerini ezip geçmedikçe, vicdanınızı susturmadıkça, onurunuzu ayaklar altına alıp kodamanlara yarenlik etmedikçe, birilerinin hakkına tecavüz etmedikçe size yedirmeyecekler.

Tüm bunlardan sonra, nasıl da sistem canavarı olduğunuzu görüp yaptıklarınızdan mideniz bulandığında pastanın tadına varamayacaksınız. Üstelik tüm bunları sizden daha iyi yapmaya gönüllü milyonlarca rakibiniz var. Öte yanda ise bir somun ekmeği hakkaniyetle ve kardeşçe paylaşmak, sermayeye karşı insanca yaşamın kazandığı bir dünya kurmak var. Tercih sizin. Ama ben derim ki, gerçekçi olun!

Ayşe'ye not: Ayşe, özel hayatına karışmak istemiyorum ama çocuğun gözü dışarıda. Bu iş yürümez. Boş hayallere kapılma. Gerçekçi ol.

Anneme not: Bana talip bulmaktan seni nasıl vazgeçirebilirim bilmiyorum. Evlilik programlarından fırsat bulursan haber ver de Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni adlı eserden yola çıkıp düşüncelerimi seninle paylaşarak bana dair kurduğun mutlu yuva hayallerini yerle bir edeyim. Evlilik güzel bir şey değil anne. Sen bunun en büyük kanıtısın. Beni de yakma. Gerçekçi ol!

Babama not: Harçtı, kitaptı, yol masrafıydı derken param yine bitti. Verdiğin harçlıkla mevcut düzende geçinebilmem mümkün değil. Bir de YÖK eylemine gittim diye kızıyorsun bana. Bu ne yaman çelişki. Gerçekçi ol!

MELEK KÜÇÜKUZUN

ODTÜ:

ODTÜ'de Mart ayında yaşananları duymayan kalmamıştır herhalde. Melih Gökçek, üzeri boyanmış otobüslerin önünde boy boy fotoğraf çektirdiğinden beri herkes olanlar hakkında az ya da çok bilgi sahibi olmuştur. Meselenin kendisi ilginç ve fazlasıyla medyatik...

Ama aslında yaşananlar medyaya taşındığından çok daha ilginç. İşin iç yüzüne tanık olanlar acayip bir memlekette yaşadığımızı bir kez daha acı bir tecrübeyle deneyimlemiş oldu. Bir kez daha görüldü ki, bu memlekette kanun, gücü olanın olmayana nasıl davranmak istiyorsa öyle davranmasının bir aracı haline gelmiş bulunuyor. Ankara'nın göbeğinde, ODTÜ'de yaşanan hukuksuzluğu gördükten sonra başka yerlerde nasıl bir **'hukuk devleti'** işlediğini düşünmek bile insana ağır geliyor...

Şoförün alicengiz oyunu

Öncelikle konu hakkında pek bilgisi olmayanları da düşünerek yaşananları kısaca özetleyelim. ODTÜ'de 17 Mart günü bir grup devrimci arkadaşımız 'Parasız ulaşım' sloganıyla belediye otobüslerine kartsız binme eylemi gerçekleştirmek istedi. Hacettepe Üniversitesi'nin Beytepe kampusunda yine bir grup arkadaşın gerçekleştirdiği eylemle eş zamanlı olarak ODTÜ yurtlar bölgesinde bulunan otobüs durağına 16.30 sularında gelen arkadaşlarımız belediye otobüsüne kart basmadan bindi. Ellerinde taşıdıkları dövizlerde, **'Parasız ulaşım', 'Ulaşım haktır, satılamaz!'** sloganları yazılıydı. Otobüse binmek için durağa gelen ODTÜ öğrencilerini de kendileri gibi kart basmadan ücretsiz otobüse binmeye davet eden arkadaşlarımız, bir buçuk saat boyunca, bindikleri iki belediye otobüsünü kaldırmayan şoförler yüzünden durakta bekletildi. Bu süre boyunca sürekli olarak amirleriyle konuşan otobüs şoförleri önceleri, kart basılmadığı taktirde otobüsleri hiçbir surette kaldırmayacaklarını söyledi.

Ancak saat 18.00 sularında telefonla aldıkları bir emirle otobüsleri çalıştırdılar ve arkadaşlarımıza 'Kızılay'a gittiklerini' söyleyerek hareket ettiler. Bunun üzerine civarda Kızılay'a gitmek için dolmuş bekleyen birçok ODTÜ öğrencisi de Kızılay'a gittiği söylenen bu iki otobüse bindi.

Ancak otobüsler hareket ettikten sonra normal güzergâhları olan Eskişehir yolundaki A1 kapısına doğru gitmek yerine 100. Yıl'a açılan A4 kapısına doğru yöneldi ve A4 kapısının hemen çıkışında bekleyen dört otobüs dolusu Çevik Kuvvet polisinin arasına düştüler. İşte **Melih Gökçek'in, davranışından ötürü iki maaş tutarında ödüle layık gördüğü otobüs şoförü, ödülü böyle bir alicengiz oyunuyla 'hak etmiş' oldu.**

Kurnaz otobüs şoförlerinin marifetiyle polisin kucağına düşen arkadaşlarımız, o akşam başka sürprizlerle de karşılaştı. Arkadaşlarımızı 'almaya' geldikleri her hallerinden belli olan polisler, iki otobüste bulunan toplam 99 arkadaşımızın eylemi bitirip bitirmemeyi düşünmesine bile

UĞUR ERÖZKAN

O OTOBÜSE BİNİLECEK!..

fırsat vermedi. Otobüslerin kapılarına biriken onlarca 'robokop' kapıları iteleyerek ve yumruklayarak, zaman zaman da arkadaşlarımıza hakaret ederek öğrencileri dışarı çıkarmaya çalıştı. Bir süre sonra da, otobüs şoförlerinin kapıları açmasıyla, içeriye biber gazı sıkmaya başladılar.

Arkadaşlarımızı yaka paça dışarı çıkarıp yere yatırarak kelepçelediler ve Çevik Kuvvet otobüslerine götürmeye başladılar. Normalde bir eyleme müdahale ederken, polisin megafonla, herkesin duyabileceği şekilde, aralıklı olarak üç kez eylemi bitirmeye çağıran anons yapması gerekirken, arkadaşlarımızı 'almayı' kafaya koymuş olan polisler otobüslerin dışından el kol hareketleriyle eylemi bitirme çağrısı yapmakla yetindi.

Çevik Kuvvet otobüslerinde ise başka bir sürpriz bekliyordu arkadaşlarımızı. 'Elebaşı' olarak gördükleri öğrencileri diğerlerinden ayırmak için arkadaşlarımıza, **"Bunlar bizi zorladı diye ifade verin, sizi bırakalım,"** diye ayak oyunları yaptılar. Gece boyunca zorla ilâhi ve mehter marşı dinletmeye kadar bir dizi uygulama ile karşılaştı arkadaşlarımız. Uğradıkları darp ise cabası. Adli Tıp doktorunun, Çevik Kuvvet otobüsünde darp edilen bir arkadaşımıza söylediği sözler durumu özetlemeye yetiyor:

"Bunlar polis mi, Gökçek'in koruması mı, bu ne vicdansızlık!"

Polisin polis gibi değil de, Gökçek'in koruması gibi davrandığı çok açık.

Gökçek'in emriyle gözaltına alınan arkadaşlarımız sayesinde bunu bir kez daha öğrenmiş olduk.

ODTÜ'lüler sahip çıktı

99 arkadaşımızın gözaltına alınması ODTÜ'de büyük bir tepkiyle karşılandı. Henüz arkadaşlarımız gözaltına alınırken okuldan evlerine gitmek için A4 kapısından geçen öğrenciler polisin vahşice davranışına ve tamamen keyfi uygulamalarına şahit oldu ve tepki göstermeye başladı. 99 arkadaşımızın gözaltına alınmasının ardından ise A4 kapısında biriken kalabalık ODTÜ'ye geri dönüp 2. Yurt kantininde toplanarak gözaltıları protesto etmek için bir eylem yapma kararı aldı. Ardından yurtlar gezilerek yaşanan olaylar öğrencilere anlatıldı ve yurtlarda kalan öğrenciler bu olayı protesto etmeye çağrıldı. Otobüs durağının önündeki yolda toplanan ODTÜ öğrencileri burada **yolu kapatarak** belediye otobüslerinin kampustan çıkmasını engelledi. Bu eylem sürerken arkadaşlarının karşı karşıya kaldığı hukuksuzluğa çok sinirlenen öğrencilerden bir kısmı tepkilerini ve parasız ulaşım talebini dile getirmek için otobüslerin üzerine sloganlar yazdı.

Ertesi gün de gözaltına alınan arkadaşlarımıza destek olmak için adliye önünde bir basın açıklaması yapıldı. 18 Mart günü keyfi bir kararla ODTÜ'ye ve Beytepe'ye belediye otobüsü göndermeme kararı alan Gökçek yüzünden, 100'ün üzerinde ODTÜ öğrencisi adliye önündeki basın açıklamasına dolmuşla gitmek zorunda kaldı. **Belediye otobüslerinin çalışmaması, Güvenpark'tan Sıhhiye'deki adliye binasına kadar sloganlarla yürüme fırsatı yarattığı için Gökçek, bilmeden ODTÜ öğrencilerinin eylemine destek vermiş oldu.**

ODTÜ öğrencilerinin, akademisyenlerin, ODTÜ mezunlarının ve ODTÜ personelinin gözaltına alınan öğrencilere desteği, adliye önündeki basın açıklamasıyla sınırlı kalmadı. 24 Mart günü 12.30'da Hazırlık binası önünden A1 kapısına kadar yapılan yürüyüşle ve Bilim Ağacı önünde gerçekleştirilen basın açıklamasıyla ODTÜ'lüler hem gözaltına alınan arkadaşlarına destek oldu hem de parasız ulaşım talebini bir kez daha güçlü bir şekilde dile getirdiler. Yüzlerce kişinin katıldığı eyleme öğrencilerin yanı sıra Eğitim Sen 5 No'lu Şube ODTÜ Temsilciliği, ODTÜ Öğretim Elemanları Derneği ve ODTÜ Mezunları Derneği de destek verdi.

Kısacası ODTÜ'lüler, hocasıyla, öğrencisiyle, personeliyle, haklarına sahip çıktıklarını ve çıkmaya devam edeceklerini dosta düşmana bildirdi. Gökçek'in boyalı otobüslerle boy boy fotoğraflarını yayınlayan medya bu dayanışmanın fotoğraflarını da yayınlasın. Çünkü Ankara halkını Gökçek belasından kurtaracak dayanışmanın filizlenmekte olduğunun resmidir bu...

'DEMOKRAT' VE 'SORUMLU' REKTÖR!

Arkadaşlarımızın gözaltına alınmasında önemli bir pay sahibi de ODTÜ Rektörlüğü'dür. ODTÜ Rektörü Ahmet Acar, seçim kampanyası boyunca ve göreve geldiği 2009 Ocak'ından bu yana 'demokrat' bir rektör imajı çizmeye çalışıyor. Bulduğu her fırsatta öğrencilere demokrasi nutukları çeken Acar, geçtiğimiz Ağustos ayında Jandarma'nın ODTÜ'den ayrılışından bu yana ODTÜ'ye polisi sokmamakla övünüyor. Bu kozu, sık sık öğrencilerin demokratik eylemlerini engellemek için kullanıyor. **Sanki polisin ODTÜ'ye girmesi için öğrenciler fırsat kolluyorlarmış gibi, Rektör, geçtiğimiz dönem boyunca bildiriler yayınlayarak eylem yapan öğrencileri ODTÜ kamuoyuna şikâyet etti.** Ancak Acar'ın 'sorumlu' ve 'demokrat' maskesi ulaşım hakkını savunan arkadaşlarımızın eylemiyle düşmüş oldu. Arkadaşlarımız otobüslerde eylem yaparken olay yerine gelen İç Hizmetler Müdürü, bir yandan Rektörle telefonla konuşurken bir yandan da öğrencilere polisin içeri girmemesi için ellerinden geleni yaptıklarını söylüyordu. Nitekim **polisin kampusa girmesini engelleme başarısını gösterdiler. Arkadaşlarımız A4 kapısından 20 metre ötede gözaltına alınırken İç Hizmetler Müdürü gene oradaydı ve gene telefonla Rektöre bilgi aktarımı yapıyordu.** ODTÜ Rektörü ve müdürü de bu sorumlu tavırlarından dolayı birkaç maaş ikramiyeyi hak etmiyor mu?..

ULAŞIMDA SOYGUN VAR!

Ankara'da belediyeye ait olan otobüsleri ve iki metro hattında çalışan hızlı trenleri EGO (Elektrik Gaz Otobüs Genel Müdürlüğü) işletiyor. Otobüslerde ve metro turnikelerinde manyetik kart ile ödeme yapılıyor. Manyetik kartlarda tam ve indirimli olmak üzere iki ayrı fiyatlandırma mevcut. Tam kartlarda kısa mesafe ücreti 1.85 lira iken, indirimli kartlarda bu ücret 1.15 lira. Bu ücretler 5, 10 ve 20 binişlik kartlarda biraz daha azalıyor ve indirimli için en ucuz ücret, 30 liradan satılan 20'lik kartta, bir biniş için 1.50 lira oluyor. İndirimlide ise en ucuz ücret, 22 lira olan 20'lik kartta, bir biniş için 1.10 lira. Tüketici Dernekleri Federasyonu (TÜDEF) başta olmak üzere birçok kurum tarafından **Türkiye'deki en pahalı ulaşım ücretini Ankara halkının ödediği her fırsatta dile getiriliyor.** Bu konuyla ilgili olarak TÜDEF'in açtığı dava sonucunda, geçtiğimiz ay içinde ulaşım ücretleri, kısa mesafede tam 90 kuruş ve indirimli 60 kuruş olarak belirlenmişti. Bir hafta kadar uygulanan bu kararın yürütmesi, Şoförler ve Otomobilciler Odası'nın açtığı dava sonucunda durduruldu. Yürütmenin durdurulmasının ardından ulaşımda eski fiyatlara geri dönüldü. Bir hafta süren 'indirimli' günler, Ankara halkının **'bu fiyata da yolcu taşınabildiğini'** büyük oranda fark etmesini sağladı. Nitekim **Ankara halkının fahiş fiyatlarla ulaşım hizmeti almasının tek sorumlusu Melih Gökçek**. Gökçek'in belediye başkanlığına ait dönemde ulaşım ücretlerine yapılan zamlar hep olması gerekenin üzerinde... 1998'den 2010 yılına kadar enflasyon 13.7 kat, akaryakıt ücretleri 16.7 kat artarken otobüs bilet fiyatları 18.5 kat artmış bulunuyor. **2004 yılından 2010 yılına kadar olan dönemde ise enflasyon yüzde 70, yakıt fiyatları ise yüzde 77 oranında artarken, tek binişlik kart ücreti yüzde 105 oranında artmış bulunuyor.** Özel halk otobüslerinin ve minibüslerin 'hat parası' ücretlerinin milyon liralarla ölçülmesinin nedeni bu işin oldukça kârlı bir iş olduğunu gösteriyor zaten!..

CAFER KARATEPE

Bunlar eğer eğitimciyse biz bir şey

İstanbul Mehmetçik Lisesinde 24 öğrenci 'eylemdeki tekel işçilerine destek vermek amacıyla slogan atarak oturma eylemi yaptıkları' gerekçesiyle okuldan tasdikname ile uzaklaştırıldı. Öğrenciler slogan atmadıklarını, sadece oturma eylemi yaptıklarını, hiçbir siyasi gruba mensup olmadıklarını belirterek, haksız yere okuldan atıldıklarını söylüyor.

İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden bir yetkiliyse, "Aslında hiç okumamaları lazım. Ama hafifletildi," diye konuşmuş.

Televizyonda izledim, okula girmek isteyen öğrencilerin suratına başka bir 'eğitimci' okulun koca kapısını kapattı. Yine TV'ye konuşan bir öğrenci "Tekel işçilerinin aç susuz, yanlarında çocuklarıyla birlikte soğukta haksızlığa karşı direnmelerine üzüldük ve destek verdik," dedi.

Öğrenciler, kendilerini sadece bu olayda hatırlayıp politik çıkar peşindeki CHP'nin bir vekiline hiçbir yetişkinin yapamayacağı ve anlayamayacağı bir ders verdiler.

TV'de dinlediğimiz "...üzüldük ve destek verdik," diyen öğrencinin duyarlılığını, gençlik coşkusunu, haksızlıklara karşı tepkisini, sistemin lağım sularının henüz kirletemediği pırıl pırıl yüreğini, haklılara desteğini, dayanışmasını, yani insanlık adına ne varsa hepsini üstünde taşıdığını görebiliyorsunuz. Diğer arkadaşlarının da benzeri olduğuna kuşku yok. Haksızlıklara başkaldırdıkları, boyun eğmedikleri için polisler tarafından öldürülesiye dövülen, hapislere atılan iki çocuğun babası olarak, okuldan atılan bu çocukların ailelerini yürekten kutluyorum. Onlarla her zaman gurur duyacaklarından emin olsunlar. Onlar güçlülerin yanında iki büklüm olmayacak; güçsüzlerin yanında, dimdik ayakta duracaklar. Her şeylerini belki yitirecekler; ama onurlarını daima koruyacaklar.

Bu öğrencilerin yanında bir de İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü yetkilisine bakalım... "Aslında hiç okumamaları lazım," diyor. Eğitimciye bak! Eğitimci gibi değil, zabıta müdürü gibi konuşuyor. Sanki sokaktan seyyar satıcı kovalıyor. Okuldan attığı gençleri sokak eğitsin istiyor besbelli. Okulların var oluş gerekçesini bile özümsememiş. Çocukların eğitim haklarının ellerinden tamamen alınmamasından üzgün. Demek ki hırsını birileri frenlemiş. Çocuklara bu cezaları verenlerden olduğu anlaşılıyor. Karanlık bakışlı. Öğrencilere düşman. Emeğe düşman. Cezanın bile öğrencileri eğitmek amacıyla kullanıldığını daha öğrenememiş. Eğitmek istemiyor; biat ettirmek istiyor. Anlayış, hoşgörü göstermiyor; burunlarını duvara sürtüyor. Başbakanın köşe yazarlarına davrandığı gibi davranıyor; çocuklara, "Haddinizi bilin!" demek istiyor. Eğitimde baskı, tehdit ve sindirme yöntemini kullanıyor. Mutlu bir çocukluk ve gençlik yaşamadığı belli. Onun için acımasız. Haksızlıkları görmezden geldiği belli. Hınç duyuyor gençlere. Çocuklara bir eğitmen gibi değil, düşmanca yaklaşıyor. Elinden gelse onları hapse gönderecek...

Öğrenciler onlara öğretiyor.

Ekranda gördüğüm, öğrencilerin suratına kapıyı kapatan o meşum kişinin bir öğretmen değil de, bir güvenlik görevlisi olmasını umut ediyorum. Aksi halde öğretmenlik adına acı duyacağım.

Başka okullara kovulan bu öğrenciler üç ayda yeni okullarına, arkadaşlarına, öğretmenlerine nasıl uyum gösterir, gittikleri okullardaki öğretmenler, öğrenciler bu çocuklara nasıl davranır, ilçe milli eğitim yöneticileri bilmiyor ya da aldırmıyor olabilir. O okuldan ya da ilçeden gönderilmesi gerekenler şu andaki yöneticilerdir. Asıl bunlara taviz vermemek gerekir; aksi halde bu tür olayların arkası gelecektir.

BİRKAÇ ANI

Yazıyı yazarken sevgili öğrencilerimle ilgili birçok anı hücum etti belleğime. Birkaçını sizle paylaşmak istiyorum.

I.

Yıl 1964, Haziran. Öğretmenliğimin ilk yılı. Nevşehir Lisesi'sinde son sınıf öğrencileri kimya dersi bitirme sınavları ile birlikte ara sınıflar için belge kurtarma sınavları yapıyoruz. O dönemlerde bir sınıfta üst üste iki yıl kalan bir öğrenci okula devam edemiyordu. Böyle öğrencilere 'belge aldı' diyorduk. Bu öğrenciler okula devam edemez, kaldıkları derslerden sınava alınır, başardıklarında bir üst sınıfta eğitimlerini sürdürürdü.

Sınavın sonuna doğru bitişik derslikte gözcülük yapan bayan bir arkadaş yer değiştirme önerisinde bulundu. Değiştik. Yeni geldiğim derslikte iki öğrenci vardı; bunlardan biri ben yaşlarda bir erkekti ve sinirli hareketler yapıyordu. Bir süre oflayıp pufladıktan sonra beni yanına çağırdı ve soruların yanıtları konusunda yardım istedi. Kibarca reddettim. Öbür öğrenci kağıdını verip çıkmıştı. Yeniden parmak kaldırarak bir şey soracakmış gibi yanına çağırdı ve kopya yapacağını söyleyerek görmezden gelmemi istedi. Gene karşı çıkınca başını sıraya koyarak sınav sonuna kadar bekledi. Kağıdını verirken kaba hareketlerde bulundu ama sesimi çıkarmadım. O gün akşam sınav kağıtlarını okuyup eve dönerken küçük bir sokakta arkamdan kalın bir ses:

"Hoca, bi Dakka!" diye seslendi.

Döndüm. Bizimki.. Daha bir şey dememe kalmadan, "Bana ne gareziniz var, hoca?" dedi. Sesinde az biraz tehdit vardı ve ağzı leş gibi şarap kokuyordu. Ayakta sallanıyor. İki eli pantolon ceplerinde. O sıralarda öğrenciler tarafından öğretmen dövülmesine sık rastlanırdı. Çarpık eğitim sistemi öğretmenle öğrenciyi karşı karşıya getirdiği için olurdu bu daha çok. Sınıflarda yaşlı öğrencilerin bulunmasının da katkısı olabilir kuşkusuz.

Derdi, kopyaya izin vermememdi. Orada ona kopya çektirmemek için bulunduğumu, devletin bana bu amaçla maaş verdiğini falan söyleyerek alttan almaya, tehdidi savuşturmaya çalışıyorum; ama o tersine sesinin tonunu yükselterek aramızdaki uzaklığı kapatıyordu. Herhalde tehdit algılamış olacağım ki, ani bir hareketle iki yakasını kavrayarak sıktım. 22 yaşımdayım ve sporcuyum. Öfke saçan gözlerime korkuyla baktı. Hiçbir tepki vermeyince yakasını bırakıp, "Aklın sıra beni korkutmak mı istiyorsun?" dedim.

Önce gözleri doldu, sonra ellerini yüzüne kapatarak hüngür hüngür ağlamaya başladı. Şoka girmiş gibiydim. İlk şaşkınlığımı atınca koluna girdim, bir duvarın dibine çektim. Gelip geçenler bize bakıyordu. Olay iki kardeş arasındaki bir soruna benziyordu daha çok. Elimi omzuna koyarak sakinleştirmeye çalıştım. Sakinleşince elini yüzünden çekerek, "Özür dilerim," dedi. "Boş ver," dedim, "Olur böyle şeyler."

Sonra yakındaki bir kahvehaneye oturduk. Anlattı. Meğer benimle dershane değiştirmek isteyen gözcü bayan öğretmen ta ilkokuldan sınıf arkadaşıymış. Onun davranışına takmış, ona bir şey yapamayınca öfkesini bana yönlendirmiş.

Ona ders notları ve kitaplar verdim. Eylül sınavlarından 15 gün önce bana geldi. Bir süre beraber çalıştık. Çok zeki ve duyarlı bir çocuktu. Birgün bana o yıl Nobel Edebiyat ödülü alan; fakat ödül veren kurulun yanlı tutumunu protesto etmek amacıyla ödülü kabul etmeyen J. P. Sartre'nin kitaplarını getirdi. Hepsini okumuş. Şaşırdım. Fazla çalışmamıza gerek kalmadı. Sınıfı kolayca geçti. Okulu bitirip üniversiteye gidinceye kadar benimle ilişkisini kesmedi. Şimdi kim bilir nerelerde?

II.

Bu kez Aydın Efeler Lisesi'ndeyim. Yıllardan 81 ya da 82. Diktatörlüğün tüm toplumu ağ gibi sardığı, havanın korku ile yüklü olduğu yıllar. Eski yöneticilerimiz alınmış, yerine yenileri atanmış. Yeni müdürümüz bir din dersi öğretmeni, müdür başyardımcımız öğrenciliğinde birçok eyleme katılmış militan bir faşist. Koridorlarda solcu bellediği, boyundan büyük öğrencileri herkesin gözü önünde yumruklayan, tekmeleyen bir tip. Müdür, çoğunluğu demokrat olan öğretmenlerle arasını iyi tutmaya çalışıyor, iyi niyetli davranıyor.

Bir gün okulumuza yaşları yirminin üzerinde üç öğrenci geldi, naklen. Gelir gelmez Müdür Başyardımcısı'nın odasına teklifsizce girip çıkmaya başladılar. Kaygılandık. Geldiklerinin daha üçüncü günü okul koridorunda herkesin gözü önünde lise ikinci sınıfta okuyan bir öğrenciyi öldüresiye dövdüler. Olay okul disiplin kuruluna geldi. Ben öğretmenler kurulu tarafından kurula seçilen iki öğretmenden biriyim. Disiplin kurulu başkanı Müdür Başyardımcısı. Ne nöbetçi öğretmen, ne olayı gören öğretmenler, ne öğrencilerden tanıklık yapacak kimse çıkmıyor. Müdür Başyardımcısı, "Madem tanık yok, ceza veremeyiz," deyince az daha aklımı kaçıracaktım.

"Çocuğun yüzünün, gözünün kan içinde olduğunu gördük. Dövenleri söylüyor, ona inanmak zorundayız," deyince gene karşı çıktı. "Öyleyse," dedim alaylı, "Uzaydan birileri geldi, dövdü ve yeniden uzaya geri döndü." Müdür Başyardımcısı gözlerime düşmanca baktı. Ne dese beğenirsiniz: "Olabilir!"

Söz bitmişti artık. Müdürün de araya girmesiyle zanlılara 'Milli Bayramlara

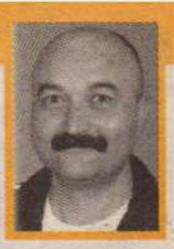

bilmiyoruz

Katılmama' cezası verildi. Karşı oy yazısı yazdım, elimden başka bir şey gelmedi.

Sonra o zanlılar tutuklandı. Okulumuz öğretmenlerinden Şeker Ahmet lakaplı felsefe öğretmenimizin evinde katledilmesinden aranıyorlarmış meğer.

Dövülen öğrenci de eğitimi bıraktı.

III.

20 yıla yakın çalıştığım, çok sevdiğim Efeler Lisesi'nden benzer olaylardan dolayı ayrıldım. Aydın Gazipaşa Ortaokulu'na naklimi yaptırdım. Bir gün ta okuldan arkadaşım olan bir öğretmenin bir öğrencisini disiplin kuruluna verdiğini duydum. Orta birinci sınıf öğrencilerinden biri ders kitabının kabına arkadaşım hakkında küfürler, kötü sözler yazmış; arkadaşım da tutmuş disiplin kuruluna vermiş.

Dersten çıkınca koridorda arkadaşımı yakalayarak hal-hatır sordum, sonra konuyu olaya getirdim. Birden suratını astı. Anacığımın sözünü hatırlattım, "Çocuk bunlar, aklı ermez. Büyüdüklerinde yapmazlar. Hoş gör. Öğrenci belki evde ailesinden gerekli ilgiyi görmüyordur da senin ilgini çekmek için yapmıştır..." gibi sözler söyledim. Arkadaşım hiçbir şey söylemeden arkasını döndü yürüdü. Ben hâlâ işin ardını bırakmıyorum, "Bak," diyorum, "Dilekçeni geri al, çağır onunla konuş. Bak göreceksin seni çok sevecek, bir daha unutmayacaktır..." diyorum ama boşuna, o merdivenlerden indi gitti. Bir daha benimle hiç konuşmadı, selamımı almadı, barışma önerilerimi geri çevirdi. Sonra da okuldan başka bir kente nakil oldu.

Öğretmenliğim sırasında hiçbir öğrencimi disiplin kuruluna vermedim; her sorunu öğrencilerle konuşarak, tartışarak, anne-babaları ile görüşerek çözdüm. Disiplin kurullarında bulunduğum yıllarda öğrencileri eğitimleri yönünde korumaya çalıştım. (Arkadaşına aşk mektubu yazdı diye kız öğrencisini disiplin kuruluna veren öğretmen bile gördüm, hem de bir kadın öğretmen!) Sene sonu öğretmenler kurulu toplantılarında kurulun affına sunulan öğrencilerin bağışlanması konusunda arkadaşlarımı kandırmaya çalıştım. Bu davranışlarımın olumsuz bir sonucunu görmedim. Hayat bu konuda yaptıklarımın doğru olduğunu gösterdi.

Şimdi okullarla ilgili iki kabusum var, terleyerek uyanıyorum. Birisinde derse geç kalmışım ama hangi sınıfa dersim olduğunu bilmiyorum ve ders programını bir türlü bulamıyorum. Diğeri de beni öğretmenlikten atmışlar ama ben okul çevresinden bir türlü ayrılamıyorum. Okul duvarlarından başımı uzatarak öğrencilerimi gözlüyorum; ama onlar beni göremiyorlar. Ağlayarak uyanıyorum...

Fetoşist Rönesans

Ortalama algı düzeyimizi en meşgul eden ikilemi biliyorsunuz: Yumurta mı, tavuk mu? Bunun, yaşam perspektifi az biraz genişlemeye başlayan vatan evlatlarında yükseldiği mertebeden de eminim haberdarsınızdır. Sanat için mi, toplum için mi? Tabii bu açısal genleşme her zaman olumlu manada olmayabiliyor. Tıpkı şu ana denk düşen, fetoşist zihniyete ait rönesans çağı gibi...

Kaynağı meçhul sermayelerle kurdukları kanallarda, yıllardır parapsikolojinin de metafiziğin de yedi ceddine rahmet okutur vaziyette döndürüp durdukları uhrevi hikayeler tam da tıkanma noktasına gelmişken, sağ olasıca çılgın türkler ve tarih kolajı filmler zaten ampulle bütünleşmiş zihinlerde ışığı yoğunlaştırdı ve şimdi yedinci sanata sardırdılar. E yani yılların belgeselcisi gözlüklü abinin Yeşilçam klasiklerinden aşina olduğumuz gazete manşetlerini sinematik tekniklerle döndürme atraksiyonunu 'dahi' kullanmaktan kaçınmayarak çuval yüküyle gişe sağladığı memlekette de sinemaya yan yan bakıp bıyık burmayan tuhaftır tabii. Hele ki klaketle ama öyle ama böyle tanışıklığın varsa, "Yürü ya kılım" komutuna bile gerek yoktur.

Mevzuun bıyık burma çağrışımı benim gözümden uydurulmuş değildir. İsminin sonradan edinilip edinilmediğinden, daha doğrusu tam da kelime karşılığı gibi verilip verilmediğinden işkillendiğimiz recisör efendi hazretleri, "Ulan şimdi Kasımpaşalılar dersek hem kimi kastettiğimiz anlaşılır, hem de mahallenin deyimlere ilham kaynağı olmuş rakımı meyili söz konusu edilir, haliyle ayıp kaçar," endişesi güderek daha kallavi bir hayata kadraj yöneltmek istemesi başka bir külhanbeyi lokalizasyonuna varmıştır.

Araya taraya imam efendinin hayatının İzmir'in sabık güzide semtine konuşlanmış yılları bulunmuş ve hikayenin meskeni olarak filme adını veren mahallede karar kılınmış. Seçkinliği için geçmiş zamana yönelik bir sıfat kullandık, evet, farkındayız. Tıpkı cinnet vatanımızın sair yerleşim birimleri için uydurulan şehir efsaneleri gibi bahse konu bölgenin de güzideliği sepya fotoğraflarda kalmıştır. Kardeşim görmediğimiz yer değil, onun için böyle rahat konuşuyoruz. Hem görmesek, bilmesek ne yazar ki, göçmek için denki sırtında bekleyen bir coğrafyanın insanına bu kadar seçenek dayatırsan hangi memleketin farklılık izafe edilecek homojen

özelliği kalır? Bu yanda Kordon'dan ikiyüz metre, Karşıyaka'da da çarşının sonundaki tren yolundan gir içeri Gavur namıyle anılan memleketin ne tarafında özgün bi şeylere rastlarsın?

Kefen kreasyonları

Hem bizim anlatmak istediğimizle ne alakası var şimdi bunların? İnsanın fikri takibini allak bullak ediyorsunuz. Filmde anlatılan zamanlar da zaten iç göçten hatırı sayılır miktarda pay aldıktan sonra ortaya çıkan sosyal yaralara, imam efendinin, sonradan hepimizin bi şekilde haberdar olduğu mübarek gözyaşlarıyla deva olduğu zamanlar. Yalnız, ne hikmetse ambalaj pozisyonunda yani afiş kısmında semtin belirgin özelliği olarak mertliğin, dobralığın erdem sayıldığı . külhanbeyliği kavramı vurgulanırken paketin içinden sosyolojik ne kadar çürümüşlük varsa hepsinin köşebaşlarını tuttuğu bir mahalle çıkıyor.

Dikkat çeken ve ister istemez kafamıza takılan bir diğer nokta da ne anılan sanat eserinin yaratıcıları, ne de başta maaile galaya iştirak etme mecburiyeti hisseden RTE; anlatılan öykünün kimin hayatı ile örtüştüğünü dile getiremiyorlar. Filmin içerdiği imalarla ilgili sorulara oryantalist cevaplar veriyorlar. Kıvırıyorlar, ilginç.

Aslında işin bu kısımları zaten çok önemli değil. Sonuçta bize göstermeyip, duyurmadıktan sonra birbirlerini ağırlamalarında bizim açımızdan herhangi bir beis söz konusu değil.

Önemli tarafı yıllardır bir yandan bindörtyüz sene öncesine dayandırdıkları hikayelerle, bir yandan da böyle tepedeki şahısların hayatlarına tuttukları kısa ışıklarla, 'Bir lokma, bir hırka' sloganıyla kutsadıkları yoksulluğun nasıl da aslında düşmanı olduklarının kendiliğinden ortaya çıkması. Sistemin yarattığı ve dayattığı her öğeyi dibine kadar kullanıp bizim için telaffuzu dahi zor rakamlarla anılan bir kapital, güç olarak adamların ellerinde artık, kimse kafasını kuma gömmesin. Devekuşu olmadığımız için kafayı kuma gömünce diğer hangi uzuvlarımızın potansiyel hedef haline geldiği gerçeği su götürmüyor.

Böyle entipüften bir filmden bile ne oranda kazanç elde ettikleri en hesap cahilimizin bile kolaylıkla çözebileceği bir şey. Yıllardır fısıltı gazetesine atılan manşetlerde, ya da sanal alem kuvvacılarının birbirlerine 'forvırd' ettiği maillerde dile getirilen ekonomik büyüklüğün nereye aktarılmak üzere semirtildiğini görmek gerekiyor.

Bu kovan mesaisinde hangi el sahipleri yalaya yalaya kendi parmak izlerini aşındırıp, görünmez kılmış orası önemli. Kefen kreasyonlarında cep trendi gelişmediği ve de pre-Türkler gibi herkeş atı, avradıyla beraber gömülmediği için adı üstünde dünyalığın nerede kullanılacağına dair, o materyali terinden ve kanından damıttıkları yığınların fikriyatındaki perdelerin açılması lazım.

Yoksa bu dört koldan sömürü şu an olduğu gibi sürüp gidecek maalesef. Hem de her yeni gün gözümüzün önünde başka başka kılıklara, kostümlere, kastlara bürünerek...

ATIŞ SERBEST

SEYHAN ARGUN

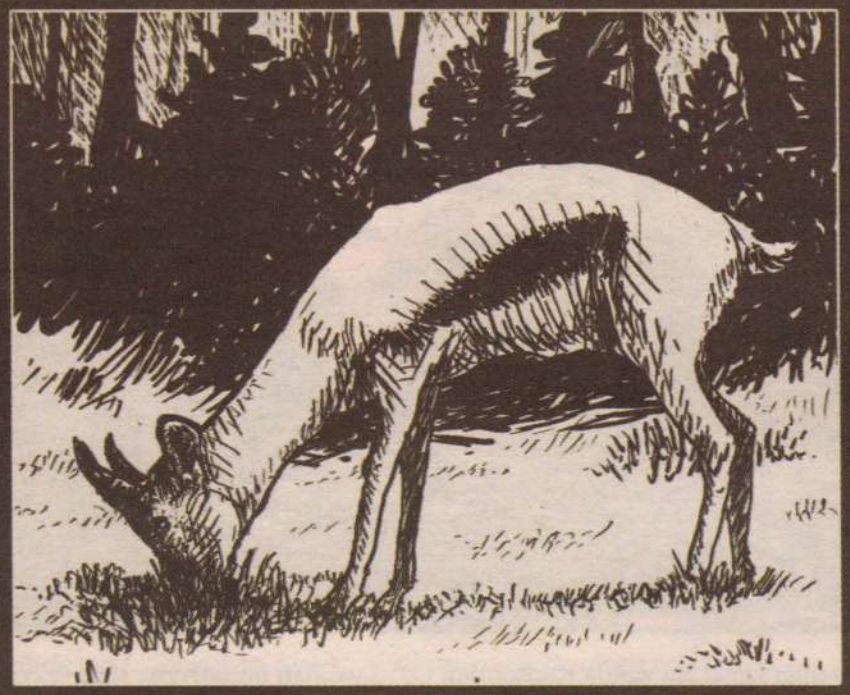

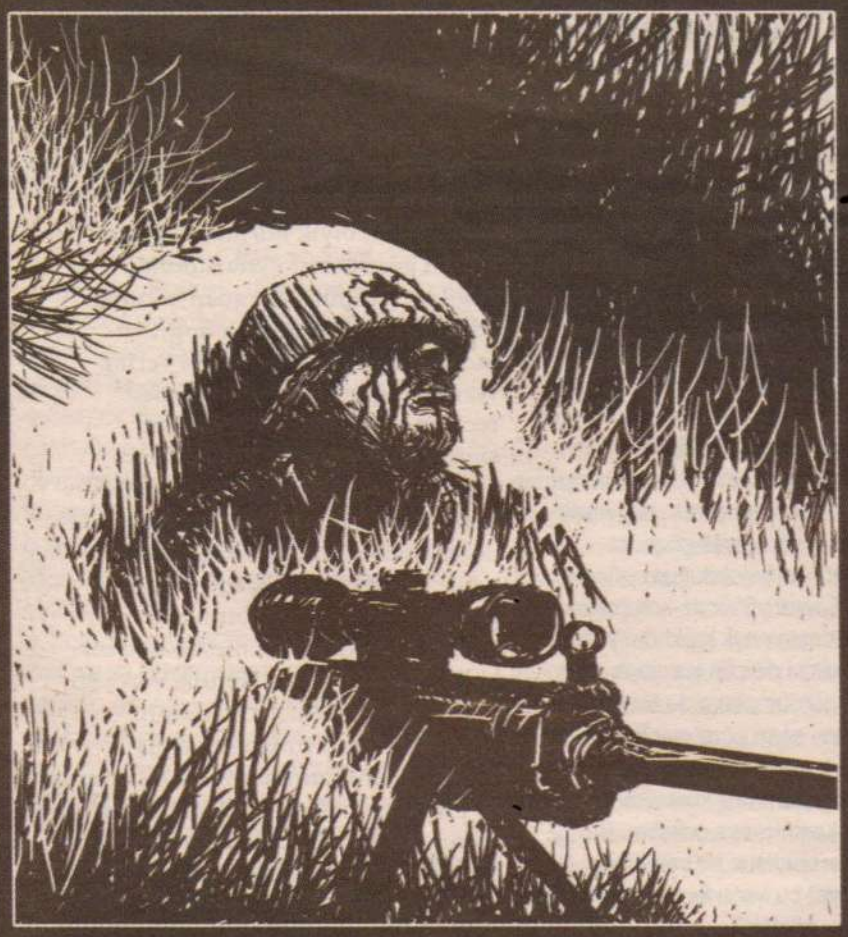

Hiç yan çizmemiş bir çizer

Egemenler ve gericiler karikatürcüleri hiç sevmez. Hele gericiler egemen olduğunda bu karikatürcüleri sevmeme durumu, aleni kin ve nefrete dönüşür. Haksız da değillerdir hani. Kim sever sömürü düzenine çomak sokup, sürekli, "İlerleyelim beyler!" diyen hınzırları… Kim sever emperyalizmle kol kola gezen hacıların, avro-dolarlar için dinlerini bile satabildiklerini teşhir eden zındıkları… Kim sever 'daima iyinin, haklının, ezilenin yanında; sömürücülere, zalimlere, namussuzlara karşı' duran **Abdülcanbaz**'ın yaratıcısını… Ben severim… 1978 yılında 16 yaşında bir çömez olarak *Çivi* mizah gazetesinde tanıştığım ve sonraki yıllarda yönettiği *Cumhuriyet* gazetesinin *Ciddiyet* adlı haftalık mizah sayfasında karikatürlerimi yayınlayan (o vesileyle de sanatı meslek haline getirme kararımda önemli payı olan) Turhan Abi'yi, işte bunlardan dolayı çok severim. Son nefesine kadar **"12 Mart ve 12 Eylül'de uğradığı amansız baskılara ve kaburgalarını kıran tekmelere karşı sahip olduğu dünya görüşünden asla caymayan bir ilerici"** (Füruzan) olarak yaşamış olan efsane ustaya 'Turhan Abi' diyebildiğim için daha da çok severim.

11 Mart'ta, 88 yaşında aramızdan ayrılan Turhan Abi'nin ardından 'dinci medya'da esen nefret havasının ardından büyük usta üzerine bazı gerçekleri hatırlatma ihtiyacı içindeyim. Geliştirdiği özgün çizgisi ve keskin mizah anlayışıyla, dünyanın sayılı çizerlerinden biri olan, bu toprakların onuru saydığım bir sanatçıyı lağım basının çamurlarına karşı korumak boynumuzun borcudur. Turhan Selçuk'u, **"bütün ömrü boyunca 'dini değerler'le savaşan, 'dindar' insanları hep aşağılayan, horlayan ve onlara sürekli hakaret eden, özellikle 'Sünni'leri hedef alan, onları başında takke, sırtında cübbe, belinde kuşak, elinde tespih, ayağında takunya ve kapkara sakallı olarak karikatürize eden, dindarlara sadece 'hınç' duymayan, 'linç' uygulayan ve en sonunda 'başörtülü hanımlar'a hakaret edip, onların örtülerini bir 'domuz'un başına geçiren dindar düşmanı"** (Hasan Karakaya, *Vakit*) olarak tanımlayanlara bilmedikleri ya da unut(tur)mayı yeğledikleri gerçekleri hatırlatmakta fayda var (mı bilmem).

Turhan Abi, bütün ömrü boyunca 'dini değerler'le savaşmadı demeyeceğim, ancak öncelikle bu savın arkasına saklanarak dini siyasi amaçlarına alet eden yobazlarla savaşmıştır. Bundan dolayı akepe ve çevresindeki çanak yalayıcıların nefretine maruz kalmasında şaşılacak bir durum yoktur, ne kadar ileri görüşlü olduğuna zaman içinde tanık olduk. Amma ve lakin egemenlerin Turhan Abi'ye olan nefreti 'hanımlar'ın CIA'nin talimatıyla henüz türban denilen başörtüyü takmadıkları dönemlere dek uzanır: 12 Mart'ın 'devrimci avı' sırasında, **Doğan Avcıoğlu'nun çıkardığı Devrim adlı haftalık siyasal gazetede çizdiği günlere. "İsrail Başkonsolosu Efraim Elrom'u öldürdükleri iddia edilen gençleri ele geçirmek" amacıyla 22 Mayıs 1971'de düzenlenen 'Fırtına I' adlı operasyon kapsamında, Turhan Selçuk sabahın 7'sinde basılan Mecidiyeköy'deki evinden elleri kelepçeli olarak bindirildiği askeri araçla Beşiktaş'taki inzibat komutanlığına, oradan da Balmumcu'daki toplum polisi karargâhına sevk edilir. Yılmaz Güney'le birlikte aynı odada gözaltında tutulur. Ağır dayak yer, kaburgaları kırılana kadar işkence görür. Ama o, kendisine yüreğinin 'sol'da atmasının hesabını soranlarla, her zaman yaptığı gibi kâğıt üzerinde hesaplaşır.**

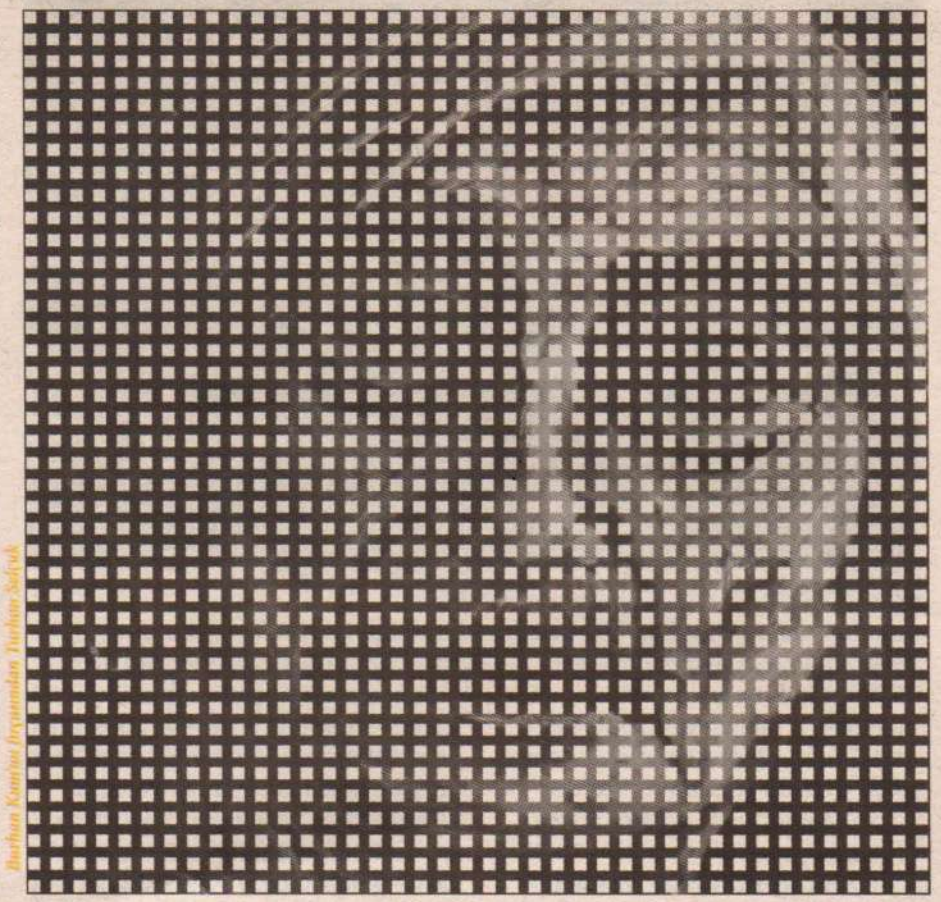

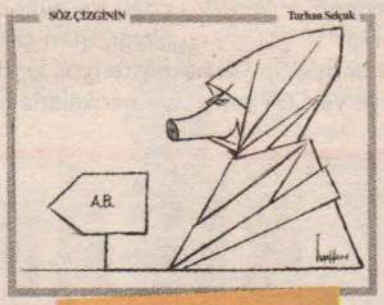

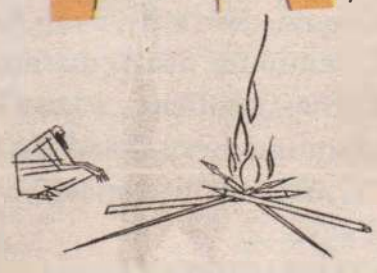

Hayatı boyunca çizdiği karikatürler yüzünden mahkemeye verilir, hakkında suç duyurusunda bulunulur. Fakat o, kendinden emin, kararlı kişiliğiyle bildiği yolda çizmeye devam eder. Örgütlenmenin gerekliğine inandığı için Karikatürcüler Derneği'nin kuruluşunda yer alır. Çalıştığı dergi ve gazetelerde benim gibi onlarca gence fırsat vererek, Türk karikatürünün gelişimine destek olur. Dile kolay, 70 yıllık çizerlik serüveninde siyasi olarak hiçbir zaman devrimci çizgisinden ödün vermemiştir.

Fakat Turhan Abi'nin en az siyasi yönü kadar önemli olan, sanatçı kimliği de vardır ki, onun bu yanını anlamaya, lâle desenli çini süslemelerinden daha fazlasını algılamaya muktedir olmayan gericilerin kafası yetmez. 1950'lerde dünyada gelişen 'çizgiyle mizah' anlayışının Türkiye'deki en özgün temsilcisidir. **Dünyada benzeri olmayan, kendine özgü çizgi stili ile otoriteler tarafından dünyanın 'üst düzey' sekiz karikatürcüsünden biri olarak kabul edilmiştir.** Yarattığı Abdülcanbaz tipinin resimli romanlarının dünya resimli roman tarihinde ayrı bir yeri vardır. Kendilerinden önce üretilmiş kalıpların içinde düşünmeye alışmış yobaz takımı, işte Turhan Abi'nin bu özgün yanını, kendi düşünce sistemlerinin sorgulanması demek olduğu için anlamaya yanaşmaz. Turhan Selçuk'un geliştirdiği bu duruş, hayatlarını sanatsal yaratıcılığı köreltmeye, tek tip düşünen köleler yaratmaya adamış uşakların kabul edebileceği bir tavır değildir. Biz, gericilerin ona duydukları siyasi nefretin nedenini anlayabiliriz, ama gericiler onun insanlığın sanatsal birikimine yaptığı katkıları asla anlayamaz. Yine de okumalarını tavsiye ediyorum, anlamak için birkaç kez hatim etmeleri gerekebilir.

Gericinin aklı...

Bizim gibi geri bıraktırılmış, sömürge ülkelerin sanatçılarının boğuştukları iki sorun vardır: 'Geç kalmışlık' ve 'uluslararası ün'. Modernleşme sürecini tamamlayamadığımız için geç kalmışlık duygusundan kurtulamayız ve 'dünya çapında' bir sanatçı olmak süsler hayallerimizi. Bu topraklardan özgün düşünce pek fazla çıkmamış olabilir, ancak ender de olsa çıkanları gerici egemenlerin harcamalarına da göz yumacak değiliz. 12 Eylül'den sonra basın, üniversiteler ve yayınevleri tekellerin mülkiyetine geçtiği için, zaten yaratıcı düşünce bitme noktasına gelmiştir. Tam da bu nedenlerden dolayı Turhan Abi'nin değerini bilmek gerekiyor. **Uluslararası ün kaygısı taşımadan, kendi ilkeleri doğrultusunda ürettikleri ile 'dünya çapında' kabul görmüş bir sanatçıdır.** Sadece Türk sanatını ve düşünce dünyasını değil, dünya karikatür ve çizgi sanatını, öncülük ederek, zenginleştirmiş bir ustadır. Böylesi her millete nasip olmaz. Nazım Hikmet'i 'vatan hainliği' ile suçlayan gericiler, onun dilimize ve dünya şiirine yaptığı katkıları 40 yıl sonra da olsa anladı -mı?.. Turhan Abi'nin değerini anlamaları için bir 40 yıl daha beklemeyeceğiz!

Brezilya'da büyük birleşme!

3-6 Haziran 2010'da Brezilya'da iki önemli mücadeleci federasyonun kongresi gerçekleşecek.

2004'te kurulan ve işçi sendikaları, muhalif komiteler, kitle örgütleri, öğrenci oluşumları, kadın hareketleri, siyahlar, LGBT grupları olmak üzere 400 örgütü kapsayan Sendikalar ve Kitle Hareketleri Federasyonu Conlutas, 3-4 Haziran 2010 tarihlerinde ikinci kongresini düzenleyecek. Bu kongre, bir diğer mücadeleci federasyon olan Intersindical'le ve Pastoral Operaria (Katolik İşçiler Komitesi), MTST (Evsiz İşçiler Hareketi), MTL (Toprak ve Özgürlük Hareketi), MAS (İlerici Sendikalar Hareketi) adlı örgütlerle birleşme kararı alacak.

2009'da Belem'deki Sosyal Forum'da başlatılan sürecin devamı niteliğindeki Ortak Kongre ise, 5-6 Haziran'da gerçekleştirilecek.

7 Haziran Pazartesi günü düzenlenecek toplantıda tüm uluslararası heyetlerin katılımıyla enternasyonalist görüş alışverişi ve dayanışma konularını ele alacağız. Biliyoruz ki, hiçbir alternatif militan federasyon, kaynağını işçilerin enternasyonal ilkelerinden alan eylem, dayanışma ve tecrübe alışverişi olmaksızın ilerleyemez.

Sendikalar ve kitle örgütleri olarak yaşadığımız ayrı ayrı deneyimler, 1970'lerde Brezilya'da militan, bağımsız ve sınıf savaşı temelli anti-emperyalist bir oluşum olarak ortaya çıkan CUT'un (Central Unica dos Trabalhadores) iflas ettiğini açıkça ortaya koyuyor.

PT'nin (İşçi Partisi) ve Lula'nın Brezilya devlet başkanlığına seçilmesi, CUT'ta da -işçi demokrasisinin tersine bir işleyiş olan- bürokratikleşmeye ve CUT'un devlet aygıtına eklemlenerek sınıf işbirliğine sürüklenmesine yol açtı.

Sonlanmaktan çok uzak olan dünya ekonomik krizi, eski bürokratik sendikaların işçi sınıfının ihtiyaçlarını karşılamadaki yetersizliğini ortaya çıkardı. Krizle birlikte Brezilya'da da işçi sınıfının haklarına amansız bir saldırı gerçekleşiyor. Sendikaların çoğu ise, sınıf işbirlikçisi tutumlar alıyor, işten çıkarmalara rıza gösteriyor, işçi hakları ihlallerini ve bankalarla çeşitli şirketlerin kurtarılmasını kabulleniyor.

İşçi sınıfının ihtiyaçlarını tam olarak karşılayamamasına rağmen, diğer ülkelerde olduğu gibi Brezilya'da da gelişen önemli mücadeleler var.

Mücadelelerin savunma hattında gerçekleştiği ve ülke ölçeğinde genelleşmediği böyle bir dönemde farklı Brezilyalı sendikaların ve kitle hareketlerinin tek bir federasyon çatısı altında birleşmesi önemli bir adımdır.

Program, kavrayış, mücadele, yapılanma ve işleyişe dair yapacağımız tartışmalar, dünyanın her yerindeki mücadeleci kesimler açısından büyük önem taşıdığı için, tartışmaları izlemek üzere diğer ülkelerden gelecek sendika militanlarını ağırlamaktan memnuniyet duyacağız.

Conlutas ve Ulusal Koordinasyon olarak, 3-4 Haziran'daki Conlutas Kongresi'ne ve 5-6 Haziran'da Sao Paulo'dan sadece bir saat uzaklıktaki Santos'da düzenlenecek olan Ortak Kongre'ye katılımlarınızı bekliyoruz.

NOT: Binlerce militan işçinin katılımıyla gerçekleşecek birlik kongresine katılmak isteyen sendika militanları, gerekli hazırlıkların yapılabilmesi için, RED ile iletişime geçebilir.

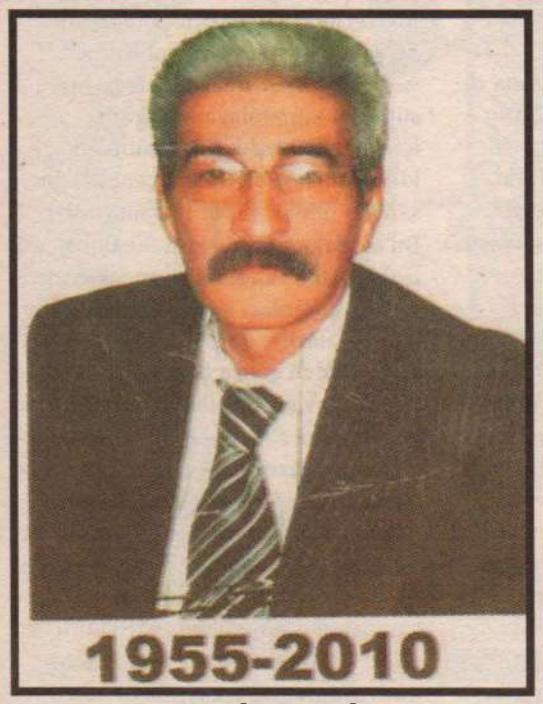

FETİ ÇELİK

Aklı erdiğinden beri devrimci mücadelenin içinde yer aldı. Sendika kurulduğunda ilk katılanlardandı. Her zaman sendikalı oldu. Hiç bir eylemi kaçırmadı.

Milas'ın Feti Hoca'sını saygıyla anıyoruz...

Tüm RED ekibi adına

Murat Karatağ

KİTAPÇILARDA!..

ENTERNASYONAL Kitap Dizisi'nin ilk sayısı çıktı...

RED yazarı Ümit Dertli'nin yayına hazırladığı ENTERNASYONAL'de Hakan Soydemir ve Hakan Gülseven'in kaleme aldığı makaleler, ortak imzalı yazılar ve belgeler yer alıyor...

Bu sayıyı, dünya işçi sınıfı hareketinin gündeminden fiilen çıkarılmış olan enternasyonalizm vurgusu belirliyor. Devrimimizin ve Ortadoğu'nun dinamiklerini tartışmaya bir giriş de yer alıyor...

ENTERNASYONAL'i,

enternasyonalkitap@gmail.com

ya da

red.dagitim@yahoo.com

adreslerinden isteyebilirsiniz...

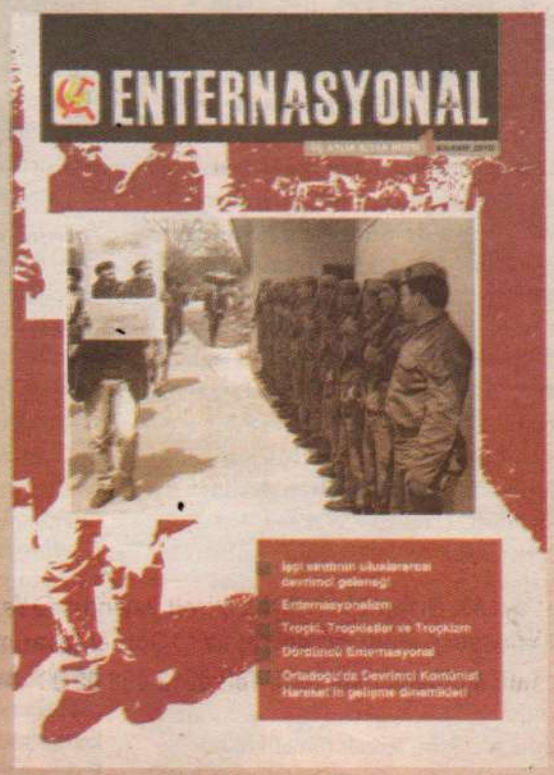

SERHAT ÖZCAN

UMUDA ÇIKMAZ YOL...

Eşek zeytinini bilir misiniz? Zeytin yöresinde yaşamayan pek bilmez... Genelde zeytin ağaçlarının olduğu arazilerde, aşılamak amacıyla tek tük dikilir ve sofralık zeytin ya da yağ almak açısından pek makbul değildir. Ama bilmeyen vatandaş diri ve iri görünümünden dolayı onu tercih eder. Üreticinin gözünde ise, onu tercih eden de eşektir.

Öte yandan, iyi zeytin ağır taş parçaları altında, geniş fıçılarda, aylarca üzerine baskı uygulanarak ve belirli aralıklarla tuzlu suyu değiştirilerek elde edilir. Bu işlemden dolayı da biraz buruşuk olur. İri yeşil zeytinin de, çekirdeğine para verirsiniz, aslında taşla kırılan küçük ceviz renkli 'yeşil zeytin' en makbulüdür.

Tarihimize benzer biraz, bu zeytinle onu tüketenin hikâyesi...

Durmadan eşek zeytini kakalarlar bize. Bilirler görüntüye önem verdiğimizi.

O yüzdendir özenmemiz, güzellik salonlarından çıkma bakımlı ellere.

Ama üreten el bilir zeytinin hasını. Yaşanmışlıkların çizgilerinden, emeğimizin nasırlarından kurtulmak isteriz, utanç duymamak için etraftan.

Gerçek olan yerine, dayatılanı kabulleniriz. Önceliklerimiz, zorunluluklarımız değişir bu yüzden. Daha fazlasına sahip olma güdüsüyle değer yargılarını, dostlukları, sevdaları rafa kaldırıp, yerine evler, arabalar, kabarık banka hesapları telaşıyla göçüp gideriz dünyadan.

***

Saraylarla dolu kentte, hiçbir padişahın sonsuza kadar yaşamadığını bilerek hep saraylar kurma hedefiyle ve hevesiyle üstelik...

O zaman bazı şeyler bize müstahaktır!

***

Serkan...

Otuzlu yaşlarında, bir kafede yönetici konumunda. İki üniversiteden ekmek davasına terk. Kredi kartlarının borcu yüzünden nefes alamaz durumda. Gurbetteki ailesini iki yıldır göremiyor. En son 'canım' dediği kız arkadaşı da parasızlık yüzünden terk etmiş. Geleceğe dair plan yapamıyor çünkü askerlik derdi var. Ve otuzuna gelmeden hayallerini rafa kaldırmış.

Dürüstlüğünden ötürü de gayrı meşru yollara bulaşmayı aklına bile getirmemiş, ülkenin ve dünyanın gidişatının farkında, iyi niyetini hiç yitirmemiş, tertemiz bir aydın.

Diğer Serkan, babasının evinde yaşar.

Ailevi durumu fena değildir. Neyin ne olduğunu bilen, zamanında solculuk oynamış, zor gelince lümpenliği seçmiş, nasıl köşeyi dönerim derdiyle sınırları zorlayan, sevimli ama güvenilmez, gayrı meşru da olsa bir köşeyi dönmeyi hayal eden. Diğer Serkan'ın çalıştığı kafenin müdavimi. Şimdilik, paralı ağabeylerin ayakçısı ve yancısı konumunda yaşamını idame ettirmekte. Bir tek ortak noktaları var.

İkisi de genç ve ikisi de umutsuz.

***

Özel güvenlikçi yaşıtları var bir de onların, 600 lira maaş alıp Bilecik'te, Mersin'de, Ankara Hacettepe'de ODTÜ'de ve yurdun her yerinde üniversitelerde eylem yapan yaşıtlarına, hiç acımadan ve cinsiyet ayırmadan saldırıp, kol-bacak kıran, kafa patlatan.

Ve yine yaşıtları var Serkan'ların, kot kumlama atölyelerinde, tersanelerde, cezaevlerinde, dağlarda, mafyöz işlerde ölümü bekleyen. Ve yandaş olmadıkları için vatandaş da olamayan niceleri, anlamlandıramadıkları dışlanmışlıklarıyla, birer canlı bomba gibi, nerede patlayacakları hiç belli olmadan dolaşıyorlar umutsuzca.

***

Bir de onların yaşıtları var. Bakan, başbakan, cumhurbaşkanı, milletvekili, işadamı, medya böceği çocuğu olanlar.

Genç yaşlarında dünyanın, -en dolar milyarderleri- yarışında saf tutmayı hedeflemiş, bir hayli de yol kat etmiş, 'başarılı' evlatlar!

Ayrıca teşvik, KDV indirimi ve ihalelerle de ödüllendirilerek, Allah'ın da 'yürü ya kulum' demesiyle servetlerine servet katmaya devam ediyorlar. Ama gelin görün ki, erken gelen ve altyapısı oturmamış 'başarı' insanın vücut kimyasını bozduğu gibi, 'iktidar elden giderse' korkusu, gelecek korkusu yaşayan yaşıtlarından daha büyük korkularla, panik atağa dönüşeceği kaçınılmaz talih olarak durmakta önlerinde.

İktidarın büyüsüne kapılıp kendilerini dev aynasında görenler, anlamsız özgüvenlerini çocuklarına tutulan bir ayna misali yansıtıp, yoklukla cezalandırdıkları diğerlerinin karşısında, varlıkla kendi çocuklarını cezalandırdıklarının da farkında olmayan bir aymazlık içindedir.

Bir sürü genç, "Ulan birileri bizi de şöyle bir cezalandırsa anasını satayım!" diye öykünebilir. Ama inanın yaşamda 'kısa günün kârı' diye bir şey yoktur, yalandır. Uzun vadelidir yaşam.

Bunun içindir yakın ve uzak tarih.

Yüz binleri topluyordu Hitler meydanlara. Ama bir utanç abidesi tarih sayfalarında... Hitler, Pinhochet, Evren ve diğerleri...

Geçmişleri işkence, fail-i meçhul, batmış ekonomiler, yok edilmiş yaşamlar ve geleceklerle anılıyor...

Acı olansa iktidar sahiplerinin hâlâ bunlara özeniyor olmaları.

***

Yine minareyi çalan elinde kılıfıyla geldi evlerimize. Yeni Anayasa değişiklik paketinde kendi krallığını resmen ilan edecek minareye, 12 Eylül'ü kılıf yapıp, 'ambalajdan satış' taktiği bakalım neyle ve nasıl sonuçlanacak?

Hâlâ bize eşek zeytini kakalamaya çalışıyorlar. İşin daha kötüsü ise, onlar da eşek zeytinini zeytin zannediyorlar.

Anayasa değişiklik paketinde, en ufak bir demokratik açılım olmadığı gibi, dokunulmazlıkların kaldırılması, memura grevli toplu sözleşme hakkı ile ilgili maddeler de yok. Dinci sermayenin yolunu engelsizleştirmedeki son hamle paketi yani...

Bu aralar kimsenin hızlı değişen gündemlerden dolayı (özellikle medyada) aklına gelmiyor. (Tamam, konu yasaklı olabilir ama ne oldu diye sormak da mı yasak?)

Ben de hep sormayı unutuyorum, Deniz Feneri davası ne oldu? Yanlış soru sordum, düzeltiyorum. Zaman aşımına uğramasına ne kadar kaldı?

Eşek zeytininin çekirdeği dişlerinizi kırsın emi...

❍Sayı 43, Nisan 2010, Aylık süreli yayındır ❍Yayımcı: LM Basın Yayın Ltd. Şti. ❍İmtiyaz Sahibi: Tuncay Akgün ❍Yazıişleri Müdürü: Hakan Gülseven
❍Müessese Müdürü: Ali Yavuz ❍Görsel tasarım: Esin Tepe ❍Tel: 0212 292 95 65 (4 hat) ❍Faks: 0212 245 38 06 ❍Abonelik: 0212 292 95 65 ❍Baskı:
Leman Matbaası-İstanbul. Tel: 0212 858 00 93 ❍Genel Dağıtım: D.P.P. A.Ş. ❍Adres: İmam Adnan Sok. No: 14 Beyoğlu / İstanbul
❍Yazışma adresi: RED kültür, İstiklal Caddesi, İmam Adnan Sokak No:18, Kat 2-3-4 Beyoğlu İSTANBUL
RED Haber Sitesi: www.red.web.tr

HAKAN GÜLSEVEN

Paşa'ya açık mektup

Ön not: 'Balyoz' iddiasından Silivri'de tutuklu bulunan Emekli Orgeneral Çetin Doğan geçtiğimiz ay, kamuoyuna bir mektupla seslendi. Mektup çok enteresandı. Okurken, nedendir bilinmez, sürekli gülümsedim; sonra uzun uzun düşündüm, kendisine cevaben bir açık mektup da ben yazayım dedim. Nazik ve ölçülü üslubuna aynen karşılık vermeye çalışacağım ve kendisine adetten olduğu üzere 'Sayın' ve 'Paşa' ifadeleriyle sesleneceğim. Mektubum aşağıdadır...

Sayın Çetin Doğan Paşa,

Cevap verilmesi gereken önemde bir mektup kaleme almışsınız. Öyle görünüyor ki, zor bir süreç yaşamışsınız. Mektubunuzun henüz başında, "Yakalama, gözaltı ve tutuklanma sürecinde onur kırıcı, hazmedilmesi zor 'adli prosedürlerin' ruhuma ve bedenime yaptığı tahribatın hesabını kimlerden sormam gerektiğinin bilincindeyim," ifadeleri yer alıyor. Samimi bir biçimde üzüldüğümü belirtmek isterim. 11 defa gözaltına alınmış biri olarak, sizi anlayabiliyorum. Bir kısmı muhtemelen sizin Jandarma Asayiş Komutanlığı göreviniz sırasında, Ankara İl Jandarma Alay Komutanlığı'nın beton hücrelerinde ve işkence altında geçen gözaltı günlerimin ruhuma ve bedenime yaptığı tahribatı anlatarak sizi daha fazla üzmek istemem.

Mektubu yazış nedeninizi, 'toplumumuzun götürüldüğü istikamet' konusunda bizleri 'uyarmak' olarak ifade etmişsiniz. Kendi adıma, bu tür ifadelerden hiçbir şey anlamadığımı belirtmeliyim. Toplumumuz hangi istikamete götürülüyor? Daha önce hangi istikametteydi? Bu 'istikamet' lafını özellikle silahlı kuvvetler mensupları çok kullanıyor ya, nedir sizin 'istikamet'ten anladığınız? Bir sonraki mektubunuzda açıklayacağınızı umarım...

"Toplumumuzun bir bölümü oynanan oyun çerçevesini hâlâ anlayamamakta, hiçbir devirde eksikliği hissedilmeyen düzenin işbirlikçileri ise, gelişmelere alkış tutmaya devam etmektedir," diye yazmışsınız. İlk okuduğumda şaşırdığım için, bu ifadeleri tekrar okumak durumunda kaldım. Sayın Paşa, 'düzen' ve 'düzenin işbirlikçileri' dediklerinizi nedir, kimdir, bize bunları izah etmek durumundasınız. Bizim bildiğimiz, bu memlekette kapitalist bir düzen hakimdir, neoliberal politikalarla ülke hızla sömürgeleşmektedir ve bu süreçte emperyalist kapitalizmin işbirlikçileri yerli patronlar ve burjuva siyasetçileridir. Ha, bir de Türk Silahlı Kuvvetleri'nin bir NATO ordusu olduğunu, sizin de bir dönem başında bulunduğunuz 1. Ordu'nun esas olarak Çorlu'dan Adapazarı'na kadar olan işçi havzasındaki muhtemel işçi isyanlarını bastırmaya göre hazırlıklı bulunduğunu, yani 'düzen'in bir parçası olduğunu unutmamamız gerekir. Yanılıyor muyum? Yanılıyorsam, sizin 'düzen'den ve 'işbirlikçiler'den kastınızı, öğrenmek isteriz, cümleten...

Kamuoyuna 'Balyoz Harekat Planı' olarak yansıyan darbe iddiasının asılsızlığı üzerine oldukça kıymetli bilgiler vermiş, bu 'plan'ın imal edildiğine dair kanaatinizi belirtmişsiniz. Yaşanan Ergenekon operasyonlarının artık bir karikatüre dönüşmesi, bizim açımızdan da ortalıkta pek çok 'imal edilmiş' evrak ve dezenformasyon malzemesinin dolaştığı yönünde kuvvetli bir kanaat doğuruyor. Sizin ortaya koyduğunuz ciddi ve ayrıntılı bilgiler de bu kanaati kuvvetlendiriyor. Operasyonların Kanada'dan canlı bağlanan ve hem Fethullahçı, hem haham olduğu belirtilen 'tanık'larla ilerlemesi, Genelkurmay Başkanı'nın NATO karargahında yaptığı konuşmanın anında 'cemaat' eliyle servis edilmesi, 'suikast' yaygaraları, sahte e-postalardan yapılan tuhaf ihbarlar... Bunlar, midemizin bulanmasına yol açıyor tabii. Mevcut iktidarın, 'Cemaat'-CIA bağlantılı bir tasfiye operasyonu gerçekleştirdiğini, kendi kontrgerillasını yarattığını görmemek için, affedersiniz, eşek olmak lazım gelir.

Peki, bir kısmı eski 'silah arkadaşı'nız olan ve şu anda Silivri'de tutuklu bulunan zevatın yüzlerini şöyle bir gözünüzün önüne getirin. Ne görüyorsunuz? Yine bir emekli paşa olan Veli Küçük'ün ne tür işler yaptığını bilmiyor olamazsınız. JİTEM'den bihaber olduğunuzu da hiç sanmıyorum. En azından, 1995 baharında ODTÜ'de yakaladığımız ve kameralara kimliğini bizzat gösterdiğim JİTEM'ci 'silah arkadaşı'nızı hatırlıyorsunuzdur. Bunlar tarafınızdan, 'konu komünistler olunca her yol mubahtır' çerçevesinde mi değerlendiriliyor?

"Hedef ben miyim, yoksa henüz tam teslim alamadıkları bir kurumu daha fazla ezmek ve baskı altına almak mıdır, kararı sizler verin!" diye yazmışsınız mektubunuzda. Kusura bakmayın, hep sormak durumundayım, KİM ONLAR? Sizin kurumunuzu ele geçirip de turşusunu mu kuracaklar? O kurumu ne için ele geçirmeye çalışıyorlar? Yani, kusura bakmayın ama mektubunuzda hep dünyamızı ele geçirmeye çalışan kötü niyetli uzaylılardan bahsediyor gibisiniz...

'Cemaat'-CIA bağlantılı iktidar operasyonlarını aslında siz hazırladınız Sayın Paşa! Eski 'silah arkadaşınız' Kenan Evren, eski komutanınız Nurettin Ersin ve diğerleri tarafından gerçekleştirilen 12 Eylül darbesine hiçbir itiraz yükselmedi ordu içinden. O dönem ABD Başkanı'nın 'bizim oğlanlar' dediği cunta nereye hizmet ediyordu? CIA'nın ve uzantısı kontrgerillanın provokasyonlarıyla zemini hazırlanan bu darbe, tüm işçi örgütlerini dağıtırken, memleketlerinden başka hiçbir şey düşünmeyen, bu toprakların yetiştirdiği en yiğit gençleri ezerken, tarikatların, cemaatlerin, cübbelilerin, meczupların yolunu açtı. Şimdi de yasaların anasının eteğine tutunup kendi 'hoşt-modern' darbelerini örgütlemeye başladılar. Ve tüm bu işlerin zeminini, en yüksek komuta kademelerinde bulunduğunuz bu ordu hazırladı. Şimdi bu ne şiddettir, ne celal?!

"Saygıdeğer hakimlerimize, savcılarımıza, politikacılarımıza, dışarıda olanlara, işlenen hukuk cinayetlerini bir seyirci gibi izleyenlere duyurulur. Hukuk belki bir gün size de lazım olabilir," diye seslenmişsiniz mektubunuzda. Bunu, 12 Eylül darbesinin hemen ardından, yaşını büyüterek astığınız 17 yaşındaki Erdal Eren'in ailesine ve arkadaşlarına, gözlerinin içine bakarak söyleme fikrini bir düşünün. Yapabilir misiniz?

Evet, biliyoruz, bugün askeri liselerde, harp okullarında ya da muvazzaf genç subaylar arasında pek çok asker, ülkenin gün geçtikçe sömürgeleştiğini görüyor, okuyor, araştırıyor, tartışıyor. 'Cemaat'-CIA operasyonuyla, tarikatlar koalisyonunun ülkenin tüm hayati alanlarını ele geçirdiğini görüyorlar ve rahatsızlık duyuyorlar. Onlara, bir zamanlar kendileri gibi emperyalizmi sorgulayan ve devrimci hareketle temas kuran genç subayları ve subay adaylarını nasıl, hem de dönem dönem toptan ordudan attığınızı anlatmak ister misiniz?

Sahi, Paşa, bizzat siz NATO tedrisinden geçmemiş miydiniz? NATO tedrisinden geçmeyen bir tane üst düzey komutan var mı? Ve yoksul halkımızın evlatları niye Afganistan'dan Lübnan'a kadar emperyalist orduların komutası altında savaşıyor?

Evet, Sayın Paşa... Şimdi iş size dokunmaya başlayınca, kendi yarattığınız canavar sizi kevgire çevirip zindanlara tıkmaya girişince aklınıza gelen mektup yazma fikrini, ikinci mektubunuzda daha iyi değerlendirin. İsyan ettiğiniz Silivri Cezaevi koşullarını, Amerika'daki kızınızla haftalık 15 dakika olan telefon hakkında yaşadığınız sorunları, bir de zamanında başında 'silah arkadaşları'nızın bulunduğu Diyarbakır zindanıyla, hadi orası olmasın, Mamak Askeri Cezaevi'yle karşılaştırın.

Mektubunuzda, her şeye rağmen dik duruşunuzu koruyacağınızı yazmışsınız. Sayın Paşa, bu dik durma işini bir kez daha düşünmenizi öneriyorum. Mensubu bulunduğunuz ordunun 12 Eylül'de ABD'nin 'bizim oğlanları' nizamında yapmış olduğu darbe ve arkasından uyguladığı siyasetler, bugün ülkeyi Amerikan köpeklerinin çiftliğine çevirmiştir; pişmansanız, bunu açıkça söyleyin. Ve dik durma mavalını bir kenara bırakıp, bu halkın önünde diz çökün, pişmanlığınızı dile getirin... Oğullarını, kızlarını kurban veren o acılı ailelerden özür dileyin. ODTÜ'de jandarma kurşunuyla vurulan Ertuğrul Karakaya'nın, ağlamaktan gözleri kör olmuş anasına, sizleri affetmesi için yalvarın! Erdal'ın canına karşı canınızı teklif edin. Ordunun işkence tezgahlarından geçmiş yüz binlerce insana kendinizi affettirebilmek için, onların ruhlarında ve bedenlerindeki tahribatları giderebilmek için neler yapabileceğinizi düşünün ve bir karar verin...

Siz ve 'silah arkadaşları'nız, ancak bunları ciddi ciddi ve kurumsal düzeyde yaptığınız takdirde, biz de sizin samimiyetinizi değerlendirmeye başlayabiliriz. Aksi takdirde, altı boş 'Vatan-Millet-Sakarya' mektuplarınızı okumaya hiç niyetimiz yok. Biz kendi mektuplarımızı alanlarda işçilerle beraber yazıp, ilgililerine atıyoruz zaten...

Nihayet, Silivri'ye 'düşen' her 'silah arkadaşı'nıza olduğu gibi, sizin de rahatsızlandığınızı ve GATA'ya sevkiniz için bir çaba yürütüldüğünü öğrenmiş bulunuyorum.

Mektubuma son verirken, size acil şifalar diliyorum...